

**IZVJEŠĆE O PROVEDBI NACIONALNE
STRATEGIJE IZJEDNAČAVANJA
MOGUĆNOSTI
ZA OSOBE S INVALIDITETOM
OD 2007. DO 2015. GODINE**

za 2014. godinu

rujan, 2015. godine

Sadržaj

UVOD	1
KOORDINACIJA PROVEDBOM NACIONALNE STRATEGIJE NA NACIONALNOJ RAZINI	1
1.1. Vertikalna koordinacija s tijelima nositeljima mjera.....	1
1.2. Horizontalna koordinacija s tijelima nositeljima mjera na nacionalnoj razini	1
TABLIČNI PRIKAZ PROVEDBE MJERA.....	2
PRIKAZ POSTIGNUTIH REZULTATA U PROVEDBI MJERA NA NACIONALNOJ RAZINI sukladno Okviru za praćenje provedbe Nacionalne strategije izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom 2007. – 2015.	9
2.1. Obitelj.....	9
2.2. Život u zajednici.....	10
2.3. Odgoj i obrazovanje	12
2.4. Zdravstvena zaštita.....	14
2.5. Socijalna skrb i mirovinsko osiguranje	16
2.6. Stanovanje, mobilnost i pristupačnost.....	17
2.7. Profesionalna rehabilitacija, zapošljavanje i rad	19
2.8. Pravna zaštita i zaštita od nasilja i zlostavljanja	24
2.9. Informiranje, komunikacija i podizanje razine svijesti	26
2.10. Sudjelovanje u kulturnom životu	26
2.11. Sudjelovanje u političkom i javnom životu.....	28
2.12. Istraživanje i razvoj	29
2.13. Rekreacija, razonoda i šport.....	30
2.14. Udruge osoba s invaliditetom u civilnom društvu	31
2.15. Međunarodna suradnja	32
KOORDINACIJA PROVEDBOM NACIONALNE STRATEGIJE NA PODRUČNOJ (REGIONALNOJ) I LOKALNOJ RAZINI.....	33
PRIKAZ POSTIGNUTIH REZULTATA U PROVEDBI MJERA U JEDINICAMA LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE sukladno Okviru za praćenje provedbe Nacionalne strategije izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom 2007. – 2015.....	33
2.1. Obitelj.....	33
2.2. Život u zajednici.....	34
2.3. Odgoj i obrazovanje	35
2.4. Zdravstvena zaštita.....	37
2.5. Socijalna skrb i mirovinsko osiguranje	38
2.6. Stanovanje, mobilnost i pristupačnost.....	38
2.7. Profesionalna rehabilitacija, zapošljavanje i rad	40
2.8. Pravna zaštita i zaštita od nasilja i zlostavljanja	40
2.9. Informiranje, komunikacija i podizanje razine svijesti	41
2.10. Sudjelovanje u kulturnom životu	42
2.11. Sudjelovanje u političkom i javnom životu.....	43
2.12. Istraživanje i razvoj	43
2.13. Rekreacija, razonoda i šport.....	43
2.14. Udruge osoba s invaliditetom u civilnom društvu	45
2.15. Međunarodna suradnja	46
ZAKLJUČAK	46
PRILOZI.....	47

UVOD

Nacionalna strategija izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom od 2007. do 2015. godine („Narodne novine“, broj 63/07) usvojena je od strane Vlade Republike Hrvatske, na sjednici održanoj 5. lipnja 2007. godine (u daljnjem tekstu: Nacionalna strategija).

Cilj Nacionalne strategije, koja se zasniva na Konvenciji o pravima osoba s invaliditetom Ujedinjenih naroda i Akcijskom planu Vijeća Europe za promicanje prava i potpunog sudjelovanja u društvu osoba s invaliditetom: poboljšanje kvalitete života osoba s invaliditetom u Europi 2006. – 2015., je zaštita prava osoba s invaliditetom i djece s teškoćama u razvoju, kao i učiniti hrvatsko društvo što osjetljivijim i prilagođenijim za nužne promjene u korist izjednačavanja mogućnosti osoba s invaliditetom, odnosno stvoriti uvjete za njihovo aktivno uključivanje i ravnopravno sudjelovanje u društvu, poštivanje urođenog dostojanstva i uvažavanje posebnih interesa, te sprečavanje bilo kakve diskriminacije i snaženje svih oblika društvene solidarnosti. Nacionalna strategija stoga predstavlja krovni dokument politike prema osobama s invaliditetom u Republici Hrvatskoj, koja izjednačavanje mogućnosti definira u 15 područja djelovanja sa 101 mjerom i 298 provedbenih aktivnosti povezanih s različitim dimenzijama kvalitete života i sustava pružanja usluga za građane.

KOORDINACIJA PROVEDBOM NACIONALNE STRATEGIJE NA NACIONALNOJ RAZINI

1.1. Vertikalna koordinacija s tijelima nositeljima mjera

Ministarstvo socijalne politike i mladih, kao nositelj zadaće vertikalne i horizontalne koordinacije, uz provođenje dijela mjera, koordiniralo je provedbom i upravljalo procesom izrade objedinjenog izvješća o provedbi Nacionalne strategije. Stoga je na godišnjoj osnovi osiguravalo smjernice i prikupljalo izvješća od svih nositelja i sunositelja mjera Nacionalne strategije.

1.2. Horizontalna koordinacija s tijelima nositeljima mjera na nacionalnoj razini

Važan preduvjet horizontalne koordinacije je kontinuirana i dvosmjerna razmjena informacija između provoditelja politike koji djeluju u različitim tijelima državne uprave i lokalne i područne (regionalne) samouprave. Tako Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja izvještava da je suradnja između Ministarstva i županija te Grada Zagreba ostvarena na razini prikupljanja i dostave podataka u predviđenom roku, ali također navode poteškoće s kojima se susreću već petu godinu prilikom prikupljanja podataka (primjerice, dobivanje nepotpunih podataka od jedinica područne (regionalne) samouprave, zbog loše međusobne komunikacije jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave). Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade Republike Hrvatske u procesu provedbe mjera i odgovarajućih aktivnosti iz Nacionalne strategije razvija i unaprjeđuje partnersku suradnju i koordinaciju s Povjerenstvom Vlade Republike Hrvatske za osobe s invaliditetom, tijelima državne uprave, organizacijama civilnog društva i predstavnicima osoba s invaliditetom. Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske organizirao je niz događanja u svrhu nastavka i daljnjeg unapređenja suradnje s organizacijama civilnog društva (održano 13 radionica za pripremu projektnih prijedloga u sklopu programa Europa za građane 2014. – 2020. te Info dani o natječajima za potpore iz sredstava državnog proračuna i fondova EU za 2014. godinu). Također su dodijeljene financijske potpore projektima organizacija civilnog društva usmjerenim zapošljavanju osoba s invaliditetom, uključivanju ranjivih skupina društva u aktivnosti lokalne zajednice kroz volonterstvo, unapređenju organizacija civilnog društva u doprinosu decentralizaciji i deinstitucionalizaciji socijalnih usluga te razvoju usluga u lokalnoj zajednici. Ured za ravnopravnost spolova Vlade Republike Hrvatske izvještava o kontinuiranoj suradnji sa Zajednicom Saveza osoba s invaliditetom Hrvatske - SOIH. Ministarstvo zdravlja izvještava o kontinuiranom praćenju aktivnosti iz područja zdravstvene zaštite i suradnji s djelatnicima Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje i stručnjacima Hrvatskog liječničkog zbora i udrugama koje se bave osobama s invaliditetom. Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava je tijekom 2014. godine aktivno radilo na izradi i donošenju podzakonskih akata koji reguliraju pojedina područja novog Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom („Narodne novine“, broj 157/13 i 152/14). U okviru svog redovnog djelokruga, Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava pratilo je rad i surađivalo sa Zavodom za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom te Hrvatskim zavodom za zapošljavanje, koji su izravni provoditelji pojedinih mjera.

TABLIČNI PRIKAZ PROVEDBE MJERA

Područje OBITELJ				
MJERE	IZVJEŠTAVATELJI	DA	DJELO MIČNO	NE
1. Međuresornom suradnjom kontinuirano organizirati aktivnosti s ciljem promicanja obiteljskih vrijednosti i senzibilizacije javnosti	Ministarstvo socijalne politike i mladih	X		
2. Osigurati osobama s invaliditetom i članovima njihovih obitelji što neovisnije planiranje života	Ministarstvo socijalne politike i mladih	X		
3. Osigurati osobama s invaliditetom i njihovim obiteljima privatnost	Ministarstvo socijalne politike i mladih		X	
4. Pripremati djecu s teškoćama u razvoju i mlade osobe s invaliditetom za partnerske odnose, roditeljstvo i obiteljski život	Ministarstvo socijalne politike i mladih	X		
5. Osigurati različite oblike kvalitetne izvaninstitucijske podrške osobama s invaliditetom i članovima njihovih obitelji radi omogućavanja slobode izbora	Ministarstvo socijalne politike i mladih		X	
6. Provoditi edukaciju i informiranje roditelja djece s teškoćama u razvoju, kao i roditelja s invaliditetom te članova njihovih obitelji	Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta	X		
Područje ŽIVOT U ZAJEDNICI				
MJERE	IZVJEŠTAVATELJI	DA	DJELO MIČNO	NE
1. Osigurati usklađeni pristup u pružanju kvalitetnih usluga podrške u zajednici	Ministarstvo socijalne politike i mladih	X		
2. Osigurati kvalitetne usluge u zajednici te alternativne oblike smještaja koji omogućavaju prijelaz iz smještaja u ustanovama na život u zajednici	Ministarstvo socijalne politike i mladih		X	
3. Osigurati dopunske usluge i druge kapacitete s ciljem potpore obitelji	Ministarstvo socijalne politike i mladih		X	
4. Edukacija djelatnika javnih službi s ciljem kvalitetnijeg uključivanja osoba s invaliditetom u život zajednice	Ministarstvo socijalne politike i mladih		X	
Područje ODGOJ I OBRAZOVANJE				
MJERE	IZVJEŠTAVATELJI	DA	DJELO MIČNO	NE
1. Unaprijediti zakonodavni okvir usmjeren na odgojno-obrazovnu uključenost djece i učenika s teškoćama u razvoju te odraslih osoba s invaliditetom, koji će jamčiti prava jednakih mogućnosti s obzirom na sposobnosti	Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta	X		
2. Izraditi Hrvatski nacionalni obrazovni standard za sve razine obrazovanja u cilju razvoja sveobuhvatnog sustava odgoja i obrazovanja djece i učenika s teškoćama u razvoju	Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta	X		
3. Osigurati cjeloživotno učenje osobama s invaliditetom s ciljem učinkovite prohodnosti između faza obrazovanja te između obrazovanja i zapošljavanja	Hrvatski zavod za zapošljavanje	X		
4. Osigurati studijske programe i trajni profesionalni razvoj odgojno-obrazovnih djelatnika na svim razinama za stjecanje kompetencija za rad s djecom s teškoćama u razvoju i osobama s	Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta	X		

invaliditetom				
5. Podupirati suradnju između državnih tijela i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave radi omogućavanja jednakosti pristupa predškolskom odgoju i školovanju na svim razinama, s posebnim naglaskom na unapređenju stanja u manjim sredinama (seoska, otočna, brdsko-planinska, demografski ugrožena i ratom pogođena područja)	Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta	X		
6. Osigurati infrastrukturnu potporu učenicima s teškoćama u razvoju	Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta		X	
7. Uključiti djecu s teškoćama u razvoju i odrasle osobe s invaliditetom u postupke donošenja odluka koje utječu na njihov život	Ministarstvo socijalne politike i mladih	X		
Područje ZDRAVSTVENA ZAŠTITA				
MJERE	IZVJEŠTAVATELJI	DA	DJELO MIČNO	NE
1. Osigurati kvalitetniju zdravstvenu zaštitu djece s teškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom	Ministarstvo zdravlja, Ministarstvo socijalne politike i mladih i Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta	X		
2. Kontinuirano provoditi preventivne programe u cilju promicanja zdravlja i sprečavanja nastanka invaliditeta i težih oštećenja zdravlja	Ministarstvo zdravlja i Ministarstvo branitelja	X		
3. Kontinuirano usklađivati Pravilnik o uvjetima i načinu ostvarivanja prava na ortopedska i druga pomagala sa suvremenim dostignućima tehničkih i medicinskih znanosti, te iskustvima osoba s invaliditetom	Ministarstvo zdravlja i Ministarstvo branitelja	X		
4. Educirati zdravstvene djelatnike o posebnostima bolesti i stanja osoba s invaliditetom	Ministarstvo zdravlja	X		
5. Pratiti podatke o provedenoj zdravstvenoj zaštiti djece s neurorizicima i iste implementirati	Ministarstvo zdravlja	X		
6. Osigurati pristupačnost i informacijsku podršku za gluhe i slijepe osobe u zdravstvenim ustanovama	Ministarstvo zdravlja		X	
7. Opremiti zdravstvene ustanove i rehabilitacijske centre potrebnim funkcionalnim pomagalicama	Ministarstvo zdravlja		X	
8. Razmotriti postojeći sustav mjera zdravstvene zaštite te rehabilitacije za djecu s teškoćama u razvoju koja se odgajaju i obrazuju u redovitim, posebnim odgojno-obrazovnim ustanovama i ustanovama socijalne skrbi, te izraditi odgovarajući program mjera	Ministarstvo zdravlja	X		
Područje SOCIJALNA SKRBI I MIROVINSKO OSIGURANJE				
MJERE	IZVJEŠTAVATELJI	DA	DJELO MIČNO	NE
1. Izraditi zakonsku podlogu za uvođenje novog prava u sustav socijalne skrbi – "skrb u obitelji"	Ministarstvo socijalne politike i mladih	X		
2. Redefinirati i objediniti sustav socijalnih usluga i novčanih davanja	Ministarstvo socijalne politike i mladih	X		
3. Podizati kvalitetu stručnog rada u ustanovama socijalne skrbi	Ministarstvo socijalne politike i mladih	X		
4. Osigurati sudjelovanje osoba s invaliditetom i/ili njihovih zakonskih zastupnika u izradu nacrtu propisa, te drugih dokumenata u sustavu socijalne	Ministarstvo socijalne politike i mladih	X		

skrbi				
5. Razviti sustav mobilnih službi podrške u lokalnoj zajednici	Ministarstvo socijalne politike i mladih		X	
6. Razviti sustav informiranja i edukacije osoba s invaliditetom i njihovih roditelja	Ministarstvo socijalne politike i mladih	X		
7. Izraditi stručnu i analitičku podlogu o mogućnostima unapređenja prava s osnove invaliditeta, te predložiti donošenje odgovarajućih propisa	Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava, Ministarstvo socijalne politike i mladih i Ministarstvo pravosuđa	X		
8. Predložiti dodatne mjere radi unapređenja provođenja profesionalne rehabilitacije	Ministarstvo rada i mirovinskog sustava	X		
Područje STANOVANJE, MOBILNOST I PRISTUPAČNOST				
MJERE	IZVJEŠTAVATELJI	DA	DJELO MIČNO	NE
1. Osigurati pristupačnost građevina osobama s invaliditetom i osobama smanjene pokretljivosti	Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja i Ministarstvo branitelja	X		
2. Osigurati pristupačnost javnog prometa	Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture		X	
3. Osigurati primjenu potpornih tehnologija radi unapređenja mobilnosti osoba s invaliditetom	Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture		X	
4. Osigurati posebnu proračunsku poziciju na kojoj će se iskazivati planirana i utrošena financijska sredstva za uklanjanje građevinskih i drugih prepreka	Ministarstvo branitelja		X	
5. Poticati razvoj Univerzalnog dizajna	Ministarstvo znanosti obrazovanja i sporta			X
6. Osigurati različite oblike pomoći na području komunikacije osobama s invaliditetom kako bi se olakšao pristup javnim objektima i prostorima otvorenim za javnost	Ministarstvo zdravlja, Ministarstvo socijalne politike i mladih, Ministarstvo branitelja i Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta	X		
7. Unaprijediti informatičku pismenost osoba s invaliditetom	Ministarstvo znanosti obrazovanja i sporta	X		
Područje PROFESIONALNA REHABILITACIJA; ZAPOŠLJAVANJE I RAD				
MJERE	IZVJEŠTAVATELJI	DA	DJELO MIČNO	NE
1. Provesti evaluaciju primjene postojeće zakonske regulative i aktualne politike u području rehabilitacije i zapošljavanja osoba s invaliditetom od strane nezavisnog tijela	Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava, Zavod za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom i Hrvatski zavod za zapošljavanje	X		
2. Osigurati mehanizme zaštite od diskriminacije u području zapošljavanja i rada osoba s invaliditetom	Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava i Hrvatski zavod za zapošljavanje		X	
3. Osnovati regionalne centre za profesionalnu rehabilitaciju	Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava i Zavod za vještačenje,		X	

	profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom			
4. Omogućiti pristup osoba s invaliditetom profesionalnom usmjeravanju (profesionalna orijentacija) bez obzira na životnu dob, obrazovanje i radni status	Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta i Hrvatski zavod za zapošljavanje		X	
5. Provoditi senzibilizaciju poslodavaca te ih poticati na zapošljavanje osoba s invaliditetom	Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava, Zavod za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom i Hrvatski zavod za zapošljavanje	X		
6. Osigurati učinkovite mjere za poticanje samozapošljavanja, odgovarajućih oblika zapošljavanja i zadržavanja zaposlenja osoba s invaliditetom na svim razinama	Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava, Ministarstvo poduzetništva i obrta i Zavod za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom	X		
7. Utvrditi modele pri zapošljavanju osoba s invaliditetom koje se ne mogu zaposliti na otvorenom tržištu rada bez podrške (agencije, zadruge, radionice udruga za osobe s invaliditetom, radni asistent) i osigurati mjere provođenja podrške pri zapošljavanju	Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava i Ministarstvo branitelja	X		
8. Poticati dodjelu državnih poticaja gospodarskim subjektima koji zapošljavaju osobe s invaliditetom	Zavod za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i za	X		
Područje PRAVNA ZAŠTITA I ZAŠTITA OD NASILJA I ZLOSTAVLJANJA				
MJERE	IZVJEŠTAVATELJI	DA	DJELO MIČNO	NE
1. Izvršiti reviziju postojećih propisa radi sprečavanja diskriminacije osoba s invaliditetom s posebnim naglaskom na žene s invaliditetom i djecu s teškoćama u razvoju (radno zakonodavstvo, Zakon o mjenici, Zakon o čeku, Zakon o kazalištu)	Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade republike Hrvatske		X	
2. Organizirati ciljano obrazovanje i usavršavanje policijskih i pravosudnih službenika u svrhu prilagodbe procesa svjedočenja i drugih sudskih postupanja, odnosno izjednačavanja prava osoba s invaliditetom na pristup navedenim procesima i postupcima	Ministarstvo pravosuđa i Ministarstvo unutarnjih poslova	X		
3. Uvesti institut pravobranitelja za osobe s invaliditetom	Ministarstvo socijalne politike i mladih	X		
4. Pružati osobama s invaliditetom odgovarajuću stručnu pravnu pomoć na svim razinama	Ministarstvo pravosuđa	X		
5. Učiniti odgovarajuće arhitektonske prilagodbe za osobe s invaliditetom u ustanovama za osobe lišene slobode	Ministarstvo pravosuđa	X		
6. Organizirati kampanju o promicanju načela «informiranog pristanka» u medicinskim istraživanjima koja se provode nad osobama s invaliditetom	Ministarstvo zdravlja	X		
7. Organizirati seminare u cilju osnaživanja osoba s invaliditetom za borbu protiv svih oblika nasilja	Ministarstvo socijalne politike i mladih i Ured za		X	

	ravnopravnost spolova Vlade Republike Hrvatske			
8. Omogućiti osobama s invaliditetom dostupnost informacija o zaštiti od nasilja putem elektronskih i tiskanih medija	Ministarstvo socijalne politike i mladih i Ured za ravnopravnost spolova Vlade Republike Hrvatske	X		
9. Omogućiti osobama s invaliditetom - žrtvama nasilja odgovarajuću podršku za zapošljavanje	Hrvatski zavod za zapošljavanje	X		
10. Podizati razinu svijesti djelatnika u institucijama koje skrbe o osobama s invaliditetom i djeci s teškoćama u razvoju, o zabrani zlostavljanja i nasilja	Ministarstvo socijalne politike i mladih i Ministarstvo zdravlja	X		
11. Uklanjati stereotipe o oštećenju kod osoba s invaliditetom i djece s teškoćama u razvoju kao mogućem uzroku nasilja nad njima, te se boriti protiv njihova stigmatiziranja	Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta	X		
Područje INFORMIRANJE, KOMUNIKACIJA I PODIZANJE RAZINE SVIJESTI				
MJERA	IZVJEŠTAVATELJI	DA	DJELO MIČNO	NE
1. Omogućiti slobodno pretraživanje, primanje i prosljeđivanje informacija prema izboru pojedinca – osobe s invaliditetom na ravnopravnoj osnovi s drugim članovima društva	Ministarstvo uprave		X	
2. Koristiti nove tehnologije u cilju povećanja neovisnosti i kvalitete života osoba s invaliditetom	Ministarstvo uprave		X	
3. Jačati svijest o tome da same osobe s invaliditetom mogu najbolje zastupati svoje interese, podizati razinu svijesti o invaliditetu i pravima osoba s invaliditetom unapređivanjem stavova prema osobama s invaliditetom kao aktivnim i potpunim članovima društva	Ministarstvo socijalne politike i mladih, Ministarstvo unutarnjih poslova i Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade Republike Hrvatske	X		
4. Podizati javnu svijest o pravima osoba s invaliditetom nizom različitih aktivnosti koje pridonose općoj toleranciji za raznolikosti u društvu	Ministarstvo socijalne politike i mladih, Ministarstvo unutarnjih poslova i Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade Republike Hrvatske	X		
Područje SUDJELOVANJE U KULTURNOM ŽIVOTU				
MJERA	IZVJEŠTAVATELJI	DA	DJELO MIČNO	NE
1. Kontinuirano poticati i podupirati projekte koji afirmiraju kreativne i umjetničke mogućnosti osoba s invaliditetom	Ministarstvo kulture	X		
2. Osigurati sudjelovanje kazališnim i drugim umjetničkim solistima i skupina osoba s invaliditetom na redovitim kulturnim manifestacijama (festivalima, smotrama i drugim kulturnim manifestacijama) pod jednakim uvjetima	Ministarstvo kulture	X		
3. Poticati umrežavanje i uključenost osoba s invaliditetom na projektima u kulturi, na međunarodnoj, nacionalnoj i lokalnoj razini	Ministarstvo kulture	X		
4. Senzibilizirati javnost za umjetnički rad osoba s invaliditetom	Ministarstvo kulture	X		

5. Poticati i uspostavljati suradnju s potencijalnim sponzorima i darovateljima (tvrtke, trgovačka društva, privatni poduzetnici, banke i drugi društveni i gospodarski subjekti)	Ministarstvo financija (potrebno promijeniti nositelja mjere)			X
6. Izmijeniti propise s ciljem osiguravanja jednakih mogućnosti osobama s invaliditetom u kulturi	Ministarstvo kulture	X		
Područje SUDJELOVANJE U POLITIČKOM I JAVNOM ŽIVOTU				
MJERE	IZVJEŠTAVATELJI	DA	DJELO MIČNO	NE
1. Osigurati tehničku podršku ili druge oblike pomoći kako bi svim zainteresiranim osobama s invaliditetom bili dostupni temeljni dokumenti od značaja za političko sudjelovanje na lokalnoj, regionalnih ili nacionalnoj razini	Ministarstvo uprave	X		
2. Istražiti stavove članova svih predstavničkih tijela o političkim dimenzijama invaliditeta i uključivanju osoba s različitim vrstama oštećenja u politički život	Ministarstvo socijalne politike i mladih	X		
3. Pratiti ravnopravno sudjelovanje osoba s invaliditetom u ostvarivanju njihova biračkog prava	Ministarstvo uprave i Ministarstvo socijalne politike i mladih		X	
4. Informirati predstavnike zakonodavne i izvršne vlasti, državne i javne službenike te širu javnost o osnovnim načelima i načinima uključivanja osoba s invaliditetom u politički i javni život zajednice	Ministarstvo uprave	X		
5. Provesti kampanju za promicanje Konvencije o pravima osoba s invaliditetom Ujedinjenih naroda	Ministarstvo socijalne politike i mladih	X		
6. Provesti istraživanje javnog predstavljanja osoba s invaliditetom putem udruga i njihovih saveza te predložiti učinkovito i pravično predstavljanje njihovih različitih interesa i potreba	Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske			X
7. Promicati sudjelovanje žena i mladih osoba s invaliditetom u javnom i političkom djelovanju na svim razinama	Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade Republike Hrvatske i Ured za ravnopravnost spolova Vlade Republike Hrvatske	X		
8. Osigurati dodatnu formalnu i neformalnu edukaciju osoba s invaliditetom s ciljem osnaživanja za uključivanje u javni i politički život	Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta			X
Područje ISTRAŽIVANJE I RAZVOJ				
MJERE	IZVJEŠTAVATELJI	DA	DJELO MIČNO	NE
1. Unapređivati statističke i informacijske strategije za razvoj politike i standarda vezanih uz osobe s invaliditetom	Ministarstvo zdravlja	X		
2. Unaprijediti klasifikaciju invaliditeta	Ministarstvo zdravlja i Hrvatski zavod za javno zdravstvo		X	
3. Poticati provođenje istraživačkih studija i usku suradnju nadležnih tijela radi osiguravanja dostupnosti sveobuhvatnih podataka u cilju	Ministarstvo zdravlja i Hrvatski zavod za javno zdravstvo		X	

postizanja veće razine znanja o osobama s invaliditetom te donošenja politika i programa vezanih uz invaliditet utemeljenih na kvalitetnim informacijama				
4. Unaprijediti dostupnost podataka Hrvatskoga zavoda za javno zdravstvo osobama s invaliditetom	Hrvatski zavod za javno zdravstvo	X		
5. Osigurati sveobuhvatne informacije o osobama s invaliditetom, njihovu frekvenciju i distribuciju na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini	Ministarstvo zdravlja i Hrvatski zavod za javno zdravstvo	X		
Područje REKREACIJA, RAZONODA I SPORT				
MJERE	IZVJEŠTAVATELJI	DA	DJELO MIČNO	NE
1. Izraditi Pravilnik o športskim natjecanjima djece s teškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom	Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta			X
2. Izraditi, provoditi i pratiti programe izvannastavnih športskih i drugih aktivnosti koji će poboljšati uključivanje djece i mladeži s teškoćama u razvoju	Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta			X
3. Organizirati športska natjecanja djece s teškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom na lokalnoj, regionalnoj i državnoj razini te poticati sudjelovanje na međunarodnim natjecanjima	Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta	X		
4. Ukloniti građevinske prepreke i prilagoditi športske terene (unutarnje i vanjske) te prilagoditi opremu potrebama djece s teškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom	Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta	X		
5. Ukloniti građevinske prepreke i prilagoditi školske prostore te opremu u svrhu omogućavanja izvannastavnih aktivnosti (športskih i drugih) potrebama djece s teškoćama u razvoju	Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske	X		
6. Izgraditi i opremiti "didaktičke parkove (igrališta)" i/ili edukativne staze za šetanje (planinarenje) u svakoj županiji za djecu s teškoćama u razvoju i osobe s invaliditetom	Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske	X		
7. Prilagoditi, urediti i izgraditi javne plaže i turističko-ugostiteljske objekte sukladno potrebama djece s teškoćama u razvoju te osoba s invaliditetom	Ministarstvo socijalne politike i mladih		X	
Područje UDRUGE OSOBA S INVALIDITETOM U CIVILNOM DRUŠTVU				
MJERE	IZVJEŠTAVATELJI	DA	DJELO MIČNO	NE
1. Sustavno podizati razinu svijesti javnosti o značaju udruga osoba s invaliditetom	Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske	X		
2. Poticati aktivno djelovanje žena s invaliditetom	Ured za ravnopravnost spolova Vlade Republike Hrvatske	X		
3. Poticati zapošljavanje osoba s invaliditetom programima udruga	Ministarstvo socijalne politike i mladih	X		
4. Sustavno financirati udruge osoba s invaliditetom omogućujući njihovo djelovanje u cilju unapređenja kvalitete života osoba s invaliditetom	Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske	X		
5. Poticati i razvijati suradnju udruga osoba s invaliditetom s ostalim organizacijama civilnog društva	Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske	X		
6. Provoditi edukaciju voditelja udruga osoba s	Ured za udruge Vlade	X		

invaliditetom	Republike Hrvatske			
7. Osigurati jednake mogućnosti unutar organizacija civilnog društva s ciljem usklađivanja s međunarodnim dokumentima	Povjerenstvo Vlade Republike Hrvatske za osobe s invaliditetom		X	
Područje MEĐUNARODNA SURADNJA				
MJERE	IZVJEŠTAVATELJI	DA	DJELOMIČNO	NE
1. Pratiti usklađenost važećih zakona s preuzetim međunarodnim dokumentima od posebnog interesa za osobe s invaliditetom	Ministarstvo socijalne politike i mladih	X		
2. Izraditi popis te prijevode svih međunarodnih dokumenata od posebnog interesa za osobe s invaliditetom te ih učiniti dostupnima u prilagođenim formatima	Ministarstvo socijalne politike i mladih	X		
3. Podnositi izvješća o provedbi preuzetih obveza sukladno međunarodnim dokumentima	Ministarstvo socijalne politike i mladih	X		
4. Izvješćivati Vijeće Europe o stanju ljudskih prava osoba s invaliditetom u Republici Hrvatskoj	Ministarstvo socijalne politike i mladih	X		
5. Poticati i podržavati međunarodnu suradnju udruga osoba s invaliditetom	Ministarstvo socijalne politike i mladih i Ministarstvo unutarnjih poslova	X		

Od ukupno 101 mjere iz Nacionalne strategije izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom od 2007. do 2015. godine, provedena je 71 mjera, djelomično su provedene 24 mjere, dok 6 mjera nije provedeno. U nekim područjima nisu provedene određene aktivnosti zbog ograničenih proračunskih sredstava jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

PRIKAZ POSTIGNUTIH REZULTATA U PROVEDBI MJERA NA NACIONALNOJ RAZINI sukladno Okviru za praćenje provedbe Nacionalne strategije izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom 2007. – 2015.

2.1. Obitelj

Uvod:

Pored aktivnosti koje se redovito provode u svrhu ostvarivanja prava na puno sudjelovanje osoba s invaliditetom u obiteljskom životu, tijekom 2014. godine su proširene usluge osobne asistencije za osobe s invaliditetom te su u sklopu projekta „Širenje usluge osobne asistencije za osobe s invaliditetom“ uslugama osobne asistencije po prvi puta obuhvaćene i osobe s intelektualnim i mentalnim oštećenjima.

Mjera 1. Međuresornom suradnjom kontinuirano organizirati aktivnosti s ciljem promicanja obiteljskih vrijednosti i senzibilizacije javnosti

Sažetak rezultata provedbe mjere:

Kontinuirano se provode aktivnosti u svrhu razvijanja usluga u zajednici i osiguravanja izvaninstitucionalne podrške djeci s teškoćama u razvoju/osobama s invaliditetom i njihovim obiteljima.

Mjera 2. Osigurati osobama s invaliditetom i članovima njihovih obitelji što neovisnije planiranje života

Mjera 3. Osigurati osobama s invaliditetom i njihovim obiteljima privatnost

Mjera 4. Pripremati djecu s teškoćama u razvoju i mlade osobe s invaliditetom za partnerske odnose, roditeljstvo i obiteljski život

Mjera 5. Osigurati različite oblike kvalitetne izvaninstitucijske podrške osobama s invaliditetom i članovima njihovih obitelji radi omogućavanja slobode izbora

Sažetak rezultata provedbe mjera 2., 3., 4. i 5.:

Putem ustanova socijalne skrbi (centri za socijalnu skrb, domovi socijalne skrbi, centri za pružanje usluga u zajednici i centri za pomoć u kući) dostupan je širok raspon usluga usmjerenih poboljšanju kvalitete života obitelji, što uključuje i pružanje savjetodavne i stručne pomoći, a vrlo su značajni i trogodišnji programi

udruga koji pružaju usluge asistencije osobama s invaliditetom. Kroz trogodišnji program (2013.-2015.) osiguravanja usluge asistencije osobama s invaliditetom – druga godina provedbe, u 2014. godini osigurana su financijska sredstva iz Državnoga proračuna i dijela prihoda od igara na sreću u ukupnom iznosu od 36.676.060,00 kn (31.746.748,00 kn za osobnog asistenta, 3.524.863,00 kn za tumača/prevoditelja hrvatskog znakovnog jezika te 1.404.449,00 kn za videćeg pratitelja). U svrhu osiguravanja širenja mreže ovih usluga, u 2014. godini osigurana su i dodatna sredstva iz Europskog socijalnog fonda te je 24. prosinca 2014. godine objavljen poziv na dostavu projektnih prijedloga „Širenje usluge osobne asistencije za osobe s invaliditetom“ ukupne vrijednosti 27.000.000,00 kn. Početak pružanja usluge po ovom pozivu očekuje se tijekom 2015. godine kada će se moći vidjeti njegov doprinos. Novim Zakonom o socijalnoj skrbi („Narodne novine“, broj 157/13,152/14 i 99/15), stvoreni su uvjeti za osnivanje Centra za pružanje usluga u zajednici, nove vrste ustanove putem koje se trebaju razvijati izvaninstitucionalni oblici skrbi. Na temelju novog Zakona donesen je i niz pravilnika kojima je regulirano i bolje uređeno pružanje socijalnih usluga u zajednici. Nadalje, novim Obiteljskim zakonom propisana je obveza djelomičnoga lišenja poslovne sposobnosti kao pravilo i to samo u dijelovima u kojima je to doista potrebno za zaštitu prava šticećenika, a institut potpunog lišenja poslovne sposobnosti je ukinut. Odluke o lišenju poslovne sposobnosti donesene prema prijašnjim propisima, u roku 5 godina, preispitat će se u izvanparničnom postupku radi vraćanja poslovne sposobnosti. Pokretanje postupka radi preispitivanja odluke o lišenju poslovne sposobnosti odnosno njezinu vraćanju obveza je nadležnog centra za socijalnu skrb. Novi Zakon omogućuje da za skrbnika bude imenovano i više od jedne osobe, kao i da se imenuje zamjenik skrbniku čime je moguće spriječiti „zastoj“ u obavljanju poslova skrbnika u slučajevima trenutne spriječenosti skrbnika. Ujedno je uvedena zakonska obveza poštivanja izraženih stavova i želja šticećenika te se omogućava svakoj osobi da u vrijeme postojanja poslovne sposobnosti imenuje osobu koju bi želio imati za skrbnika. Time je u hrvatski pravni sustav uveden institut anticipiranih naredbi. Nadalje, temeljem novog Zakona osnovan je Centar za posebno skrbništvo kao javna ustanova čiji će zaposlenici biti imenovani posebnim skrbnicima djeci i osobama lišenim poslovne sposobnosti u postupcima pred sudovima. Na taj način osigurana je adekvatna zaštita ovih osoba u postupcima pred nadležnim sudovima, odnosno osigurano je njihovo zastupanje od strane stručnjaka osobito senzibiliziranih za rad s ovom populacijom, neovisno o roditeljima i centru za socijalnu skrb, a sukladno međunarodnim dokumentima na ovom području koji nas obvezuju da ovim kategorijama osoba osiguramo zastupanje u sudskim postupcima od strane neovisnog tijela.

Mjera 6. Provoditi edukaciju i informiranje roditelja djece s teškoćama u razvoju, kao i roditelja s invaliditetom te članova njihovih obitelji

Sažetak rezultata provedbe mjere:

U svrhu informiranja javnosti izrađen je Katalog prava i usluga za osobe s invaliditetom koji je dostupan na službenim internetskim stranicama Ministarstva socijalne politike i mladih.

2.2. Život u zajednici

Uvod:

S ciljem intenziviranja procesa deinstitutionalizacije u 2014. godini je usvojen „Operativni plan deinstitutionalizacije i transformacije domova socijalne skrbi i drugih pravnih osoba koje obavljaju djelatnost socijalne skrbi u Republici Hrvatskoj 2014. – 2016.“. Proces deinstitutionalizacije i transformacije domova podijeljen je u tri međusobno uvjetovana dijela: proces deinstitutionalizacije, proces transformacije i proces prevencije institucionalizacije i razvoj izvaninstitucionalnih usluga i službi podrške u zajednici. Od ukupno 32 prioriteta doma koji su obuhvaćeni Operativnim planom, njih 18 se odnosi na osobe s invaliditetom, a od čega je 9 domova za osobe s invaliditetom i 9 domova za psihički bolesne odrasle osobe. Tijekom 2014. godine deinstitutionalizirane su ukupno 243 osobe s invaliditetom iz domova socijalne skrbi kojima je osnivač RH. Pravilnikom o minimalnim uvjetima za pružanje socijalnih usluga („Narodne novine“, broj 40/14) onemogućeno je postojanje tzv. paralelnih sustava, kao što je to bio slučaj do tada. Tijekom 2014. godine po prvi puta su uvedeni normativi za socijalne usluge za djecu i odrasle s poremećajem iz autističnog spektra.

Mjera 1. Osigurati usklađeni pristup u pružanju kvalitetnih usluga podrške u zajednici

Mjera 2. Osigurati kvalitetne usluge u zajednici te alternativne oblike smještaja koji omogućavaju prijelaz iz smještaja u ustanovama na život u zajednici

Mjera 3. Osigurati dopunske usluge i druge kapacitete s ciljem potpore obitelji

Mjera 4. Edukacija djelatnika javnih službi s ciljem kvalitetnijeg uključivanja osoba s invaliditetom u život zajednice

Sažetak rezultata provedbe mjera 1., 2., 3. i 4.:

Izrađen je novi Zakon o socijalnoj skrbi („Narodne novine“, broj 157/13 i 152/14), koji je stupio na snagu 1. siječnja 2014. godine, a kojim su uvedene brojne reforme u sustav socijalne skrbi s ciljem stvaranja pravednijeg, transparentnijeg i ujednačenog sustava. Novi Zakon o socijalnoj skrbi sadrži sljedeće promjene: novi kriteriji za ostvarivanje socijalnih pomoći i usluga, uspostavljanje standarda kvalitete socijalnih usluga, uspostavljanje uvjeta za provođenje deinstitucionalizacije i razvijanje novih izvaninstitucijskih usluga socijalne skrbi, izbor i poboljšanje usluga koje korisnik može ostvariti u procesima socijalne integracije, uspostava jedinstvenog registra korisnika socijalnih usluga i novčanih pomoći, sadržajno i normativno uređenje prava na pomoć i njegu u kući te usluga iz programa "Pomoć u kući" i "Dnevni boravak i pomoć u kući" na način da se predmetne usluge definiraju kao jedinstveno pravo/usluga, te jasno definirani kriteriji za ostvarivanje istih, zatim transparentan i pravedan način ugovaranja socijalnih usluga i definiranje jedinstvene metodologije za izračun cijene usluge, te uređen postupak za dodjelu ocjene o usklađenosti sa standardima socijalnih usluga pružateljima usluga u mreži. Dana 7. studenoga 2014. godine Ministarstvo socijalne politike i mladih je donijelo Odluku o Mreži socijalnih usluga, kojom se određuje potreban broj i vrsta socijalnih usluga za područje Republike Hrvatske. Pored aktivnosti usmjerenih reformi zakonodavstva socijalne skrbi, Ministarstvo socijalne politike i mladih je u 2014. godini donijelo Operativni plan deinstitucionalizacije i transformacije domova socijalne skrbi i drugih pravnih osoba koje obavljaju djelatnost socijalne skrbi u Republici Hrvatskoj 2014. – 2016., čijom provedbom će se intenzivirati proces i osigurati veliki postotak osoba u izvaninstitucionalnim oblicima skrbi u odnosu na prethodno razdoblje. Tijekom 2014. godine deinstitucionalizirane su ukupno 243 osobe iz domova socijalne skrbi kojima je osnivač Republika Hrvatska, od čega je 4 djece s teškoćama u razvoju, 95 odraslih osoba s mentalnim oštećenjima i 144 odrasle osobe s tjelesnim, intelektualnim i/ili osjetilnim oštećenjima. Od ukupno 95 deinstitucionaliziranih osoba s mentalnim oštećenjima, 69 osoba je uključeno u program organiziranog stanovanja kojeg pružaju domovi, 2 osobe uključene su u program organiziranog stanovanja kod drugih pružatelja usluga (organizacije civilnog društva), 1 osoba živi samostalan život uz osiguranu podršku prema potrebi, 3 osobe otišle su u udomiteljske obitelji, dok se 20 osoba vratilo u svoje biološke obitelji. Od ukupno 144 odrasle osobe s tjelesnim, intelektualnim i/ili osjetilnim oštećenjima koje su deinstitucionalizirane, njih 106 uključeno je u program organiziranog stanovanja kojeg pružaju domovi, 34 osobe uključene su u program organiziranog stanovanja kod drugih pružatelja usluga (regionalizacija), 2 osobe su otišle u udomiteljsku obitelj te su se 2 osobe vratile u vlastite biološke obitelji. Sva djeca s teškoćama u razvoju koja su deinstitucionalizirana, njih 4, otišlo je u udomiteljske obitelji. Također, Ministarstvo socijalne politike i mladih je korisnicima kojima je pravo na određenu uslugu priznato rješenjem centra za socijalnu skrb temeljem ugovora o međusobnim odnosima (52 ugovora) sklopljenih s pružateljima socijalnih usluga, kojima osnivač nije Republika Hrvatska (41 pružatelj), u 2014. godini za tu namjenu utrošilo sredstva u iznosu od 44.530.477,02 kn za prosječno 1326 korisnika (vidi Prilog 1). Navedena sredstva su utrošena za financiranje sljedećih izvaninstitucionalnih socijalnih usluga: usluge poludnevnog i/ili cjelodnevnog boravka, organiziranog stanovanja, psihosocijalne podrške u obitelji/kod pružatelja usluge (logopedске terapije, psihološke podrške, odgoja i edukacijske rehabilitacije), integracije te rane intervencije. Nadalje, u svrhu promicanja izvaninstitucijskih oblika skrbi u 2014. godini u program organiziranog stanovanja dodatno je uključen 31 korisnik - odrasle osobe s intelektualnim teškoćama kod 3 već postojeća ugovorna partnera tj. pružatelja usluge organiziranog stanovanja. Navedeni korisnici su financirani u okviru projekta „Transformacija i deinstitucionalizacija Centra za rehabilitaciju Stančić i Centra za rehabilitaciju Zagreb“ koji je započeo u 2013. godini te se nastavio provoditi i u 2014. godini. Od ukupno utrošenog iznosa od 22.778.755,20 kn, temeljem Sporazuma o provedbi navedenog projekta i u tu svrhu doznačenih sredstva od strane donatora, u 2014. godini isplaćena su sredstva u iznosu od 1.772.394,52 kn (donirana sredstva). Primjenom novog Zakona o socijalnoj skrbi, 1. travnja 2014. godine stupio je na snagu Pravilnik o minimalnim uvjetima za pružanje socijalnih usluga („Narodne novine“, broj 40/14) kojim su, između ostalog, jasno utvrđeni kriteriji za ostvarivanje prava na socijalnu uslugu pomoći u kući te opseg i sadržaj aktivnosti koje se mogu pružati u okviru navedene usluge. Naime, prethodnom analizom stanja utvrđeno je postojanje tzv. paralelnih sustava financiranja usluga pomoći u kući zbog čega se od 1. svibnja 2014. godine počeo primjenjivati novi model financiranja usluga pomoći u kući sukladno odredbama Zakona o socijalnoj skrbi. Također, navedenim Pravilnikom su po prvi puta uvedeni normativi za socijalne usluge za djecu i odrasle s poremećajem iz autističnog spektra, odnosno djeca i odrasli s poremećajem iz autističnog spektra uvedeni su kao zasebna korisnička skupina. Nadalje, novim Pravilnikom o sastavu i načinu rada tijela vještačenja u postupku ostvarivanja prava iz socijalne skrbi i drugih prava po posebnim propisima („Narodne novine“, broj 79/14 i 110/14), u vrste i stupnjeve težine tjelesnih intelektualnih i osjetilnih oštećenja te vrste i

težine mentalnih oštećenja, po prvi je puta uvršten i poremećaj iz autističnog spektra kao zasebna vrsta oštećenja. Navedeni Pravilnik prestao je važiti stupanjem na snagu Uredbe o metodologijama vještačenja (Narodne novine, broj 153/14) koja je preuzela ovakav način uređenja te je u Listi oštećenja, poremećaj iz autističnog spektra s pripadajućim postotkom naveden kao zasebna vrsta invaliditeta – oštećenja. Vežano uz mjeru 4., potrebno je istaknuti kako se kontinuirano organiziraju i održavaju tečajevi, edukacije, seminari i edukativne radionice za djelatnike javnih službi u svim sustavima, a s ciljem što kvalitetnijeg pružanja usluga korisnicima.

2.3. Odgoj i obrazovanje

Uvod:

Tijekom 2014. godine su usvojeni mnogi zakonski i podzakonski akti kojima je djeci s teškoćama u razvoju još više omogućen inkluzivan odgoj i obrazovanje. Također je i poboljšana infrastrukturna potpora učenicima s teškoćama u razvoju. Za šk. godinu 2013./2014. Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta je izdalo suglasnost za ukupno 906 pomoćnika u nastavi u osnovnim i srednjim školama koji pružaju pomoć učenicima s teškoćama, što predstavlja povećanje za 451 pomoćnika u nastavi u odnosu na šk. godinu 2012./2013.

Mjera 1. Unaprijediti zakonodavni okvir usmjeren na odgojno-obrazovnu uključenost djece i učenika s teškoćama u razvoju te odraslih osoba s invaliditetom, koji će jamčiti prava jednakih mogućnosti s obzirom na sposobnosti

Sažetak rezultata provedbe mjere:

U 2014. godini povećan je broj predškolskih i osnovnoškolskih ustanova u Republici Hrvatskoj (vidi Priloge 2 i 3), što je ujedno i pokazatelj povećane dostupnosti odgojno-obrazovnih ustanova djeci s teškoćama u razvoju. Na taj način je omogućen inkluzivan odgoj i obrazovanje djeci s teškoćama u razvoju u sredini u kojoj žive. Sukladno odredbama točke XVI. Odluke o elementima i kriterijima za izbor kandidata za upis u I. razred srednje škole za školsku godinu 2014./2015. („Narodne novine“, broj 54/14), učenici s teškoćama u razvoju mogli su ostvariti pravo na izravan upis u srednju školu, uz predočenje odgovarajuće dokumentacije. Pravo na izravan upis iskoristilo je 2319 učenika. U 2014. godini donesen je Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi („Narodne novine“, broj 152/14) kojim su dodatno uređene odredbe vezane uz Mrežu školskih ustanova i djecu s teškoćama, a dodan je i članak 65.a i izmijenjen članak 99. koji definiraju prava učenika u riziku i učenika s problemima u ponašanju na odgojno-obrazovnu podršku i stručni tretman te pravo učenika s teškoćama u razvoju na podršku pomoćnika u nastavi ili stručnog komunikacijskog posrednika. Pravilnikom o postupku utvrđivanja psihofizičkog stanja djeteta, učenika te sastavu stručnih povjerenstava („Narodne novine“, broj 67/2014.) propisuje se postupak utvrđivanja psihofizičkog stanja djeteta, odnosno učenika zbog upisa u prvi razred osnovne škole, privremenog upisa, odgode ili privremenog oslobađanja od upisa u prvi razred osnovne škole, privremenog oslobađanja od već započetog školovanja i zbog utvrđivanja primjerenog obrazovanja školovanja. Za učenike s teškoćama u razvoju, Stručno povjerenstvo Ureda provodi postupak utvrđivanja psihofizičkog stanja učenika te predlaže primjeren program obrazovanja, a ured državne uprave nadležan za poslove obrazovanja, odnosno Gradski ured Grada Zagreba donosi rješenje o primjerenom programu obrazovanja na temelju kojeg se izrađuju i provode primjereni programi s učenicima s teškoćama u razvoju. Nadalje, Pravilnikom o osnovnoškolskom i srednjoškolskom odgoju i obrazovanju učenika s teškoćama u razvoju („Narodne novine“, broj 24/15) je osigurano pravo učenika s teškoćama u razvoju na primjerene programe i oblike podrške te pedagoško-didaktičku prilagodbu potrebama učenika. Izrađen je i Nacrt prijedloga pravilnika o pomoćnicima u nastavi i stručnim komunikacijskim posrednicima, za koji je javno savjetovanje održano od 9. ožujka do 7. travnja 2015. godine.

Mjera 2. Izraditi Hrvatski nacionalni obrazovni standard za sve razine obrazovanja u cilju razvoja sveobuhvatnog sustava odgoja i obrazovanja djece i učenika s teškoćama u razvoju

Ova mjera je provedena (rok provedbe aktivnosti - 2007 i 2008. godina).

Mjera 3. Osigurati cjeloživotno učenje osobama s invaliditetom s ciljem učinkovite prohodnosti između faza obrazovanja, te između obrazovanja i zapošljavanja

Sažetak rezultata provedbe mjere:

U svibnju 2014. godine stupio je na snagu Pravilnik o Registru Hrvatskog kvalifikacijskog okvira („Narodne novine“, broj 62/14). Riječ je o provedbenom aktu Zakona o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru („Narodne novine“, broj 22/13). Pravilnikom se detaljno propisuje uspostava sektorskih vijeća, stručnih tijela koja će

provoditi vrednovanje prijedloga skupova ishoda učenja, standarda zanimanja i standarda kvalifikacija. Tijekom 2014. godine, također je nastavljen zajednički rad uključenih dionika na izradi standarda zanimanja. Cilj izrade standarda zanimanja je definirati kompetencije potrebne za uspješno obavljanje poslova. Nakon pilot istraživanja provedenog od strane Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, u suradnji s Ministarstvom rada i mirovinskoga sustava provedeno je validiranje upitnika za poslodavce o standardima zanimanja te obrada i analiza rezultata istraživanja.

Mjera 4. Osigurati studijske programe i trajni profesionalni razvoj odgojno-obrazovnih djelatnika na svim razinama za stjecanje kompetencija za rad s djecom s teškoćama u razvoju i osobama s invaliditetom

Sažetak rezultata provedbe mjere:

U 2014. godini na državnoj razini su organizirana 4 stručna skupa za strukovne nastavnike u radu s učenicima s teškoćama u razvoju, na kojima je podijeljeno 340 potvrda o sudjelovanju. Na istu temu je na međuzupanijskoj razini održano 8 stručnih skupova. Kroz međuzupanijska stručna vijeća obuhvaćeni su strukovni nastavnici iz 300 ustanova nadležnih za strukovno obrazovanje. Također, pomoćnicima u nastavi koji pružaju pomoć učenicima s teškoćama osigurana je edukacija sukladno vrsti teškoća učenika.

Mjera 5. Podupirati suradnju između državnih tijela i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave radi omogućavanja jednakosti pristupa predškolskom odgoju i školovanju na svim razinama, s posebnim naglaskom na unapređenju stanja u manjim sredinama (seoska, otočna, brdsko-planinska, demografski ugrožena i ratom pogođena područja)

Sažetak rezultata provedbe mjere:

Predškolski program provodi se u 795 dječjih vrtića te 95% predškolskih ustanova ima osiguran pristup djeci s teškoćama u razvoju. Ukupan broj djece uključene u program predškolskog odgoja i naobrazbe je 159.591, od čega je 5.972 djece s teškoćama u razvoju. U 2014. godini, od ukupno 891 osnovne škole s redovitim i posebnim programima za djecu s teškoćama, 402 osnovne škole imaju postavljene rampe, 105 ima ugrađena dizala, 89 ima postavljene platforme te su 254 osnovne škole prilagodile sanitarne čvorove. U školskoj godini 2014./2015. u Republici Hrvatskoj u osnovnim školama je 17.508 učenika s teškoćama u razvoju, kojima je utvrđen primjereni oblik ili program školovanja. Većina učenika s teškoćama u razvoju integrirana je u redovite razredne odjele u potpunosti ili djelomično. Od 322.522 učenika koji nastavu pohađaju u redovitim razrednim odjelima, njih 14.283 (4,43%) su učenici koji se školuju po članku 4. Pravilnika o osnovnoškolskom odgoju i obrazovanju učenika s teškoćama u razvoju (vidi Prilog 4). Od toga je 7.039 (2,18%) učenika kojima je određen individualiziran pristup poučavanja, a 7.244 (2,25%) pohađa nastavu po prilagođenom programu. U redovite razredne odjele djelomično je integriran i 531 (0,16%) učenik koji pohađa nastavu sukladno članku 7. navedenog Pravilnika. Dakle, u redovite je razrede integrirano 14.814 (4,59%) učenika s teškoćama. Učenici s većim teškoćama u razvoju uključeni su u nastavu u posebnim razrednim odjelima ili odgojno-obrazovnim skupinama u redovitim školama ili u školama koje osiguravaju posebne uvjete odgoja i obrazovanja za učenike s teškoćama u razvoju. Odgojno-obrazovni rad ostvaruje se u čistim, kombiniranim razrednim odjelima i odgojno-obrazovnim skupinama. Od ukupno 2.584 učenika koji se školuju sukladno članku 12. Pravilnika o osnovnoškolskom odgoju i obrazovanju učenika s teškoćama u razvoju, najviše je učenika s teškoćama u razvoju u čistim razrednim odjelima (1.537), a najmanje u kombiniranim razrednim odjelima (448). U 2014. godini donesena je Strategija obrazovanja, znanosti i tehnologije, u sklopu koje se nalaze i mjere sustavne podrške osobama s invaliditetom, čija provedba će dovesti do veće dostupnosti i prilagođenosti odgojno-obrazovnih programa osobama s invaliditetom.

Mjera 6. Osigurati infrastrukturnu potporu učenicima s teškoćama u razvoju

Sažetak rezultata provedbe mjere:

Agencija za odgoj i obrazovanje imenovala je 7 stručnih mobilnih timova koji pružaju savjetodavnu potporu odgojno-obrazovnoj ustanovi po upućenom pozivu od strane škole koja ima upisane učenike s teškoćama u razvoju. Za šk. godinu 2013./2014., Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta je izdalo suglasnost za ukupno 906 pomoćnika u nastavi u osnovnim i srednjim školama koji pružaju pomoć učenicima s teškoćama. Rad 616 pomoćnika u nastavi financiran je sredstvima iz proračuna jedinica lokalne i regionalne (područne) samouprave i sredstvima Europske unije, iz mjere Ministarstva rada i mirovinskog sustava koju provodi Hrvatski zavod za zapošljavanje pod nazivom „Mladi za mlade“, a 290 pomoćnika u nastavi lutrijskim sredstvima putem projekata udruga. Ukupan iznos utrošenih lutrijskih sredstva iznosio je 7.150.000,00 kn. MZOS je u 2014./2015. školskoj godini osiguralo sredstva Europskog socijalnog fonda i lutrijska sredstva u ukupnom iznosu od 57.315.868,24 kn za rad 1.353 pomoćnika u nastavi s 1.420 učenika s teškoćama u razvoju. Rad dodatnih 277 pomoćnika u nastavi osiguran je sredstvima Europske unije iz mjere Ministarstva rada i mirovinskog sustava koju provodi Hrvatski zavod za zapošljavanje pod nazivom

„Mladi za mlade“. Nadalje, u školskoj godini 2013./2014. nastava u kući odobrena je za 166 učenika, od čega za 148 učenika osnovne škole i za 18 učenika srednje škole. U školskoj godini 2014./2015. nastava u kući odobrena je za 147 učenika, od čega za 129 učenika osnovne škole i 18 učenika srednje škole. Također, po završetku srednjoškolskog obrazovanja, kod učenika s teškoćama u razvoju kod kojih postoji potreba za prilagodbom ispitne tehnologije državne mature, ista je i osigurana na način da ne ugrožava valjanost ispita niti dovodi učenika s teškoćama u razvoju u privilegirani položaj. U školskoj 2013./2014. godini polaganju državne mature je pristupilo 590 učenika s teškoćama u razvoju te je za prilagodbu ispitne tehnologije utrošeno 867.188,52 kn. Dodatno, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta je u 2014. godini za osiguranje udžbenika na Brailleovom pismu osiguralo ukupno 398.200,00 kn iz svojih redovitih proračunskih sredstava. U okviru dodjele bespovratnih sredstava projektima udruga u području izvaninstitucionalnoga odgoja i obrazovanja djece i mladih, u školskoj godini 2014./2015. udrugama koje se bave odgojem i obrazovanjem slijepih i slabovidnih učenika dodijeljena su sredstva u iznosu od 200.000,00 kn (125.000,00 kn - Hrvatski savez slijepih za projekt „Čija je briga na Brajici knjiga“ i 75.000,00 kn - Udruženju za unapređivanje obrazovanja slijepih i slabovidnih osoba za projekt „Dodirom i sluhom do znanja i zvanja“). Nacionalna zaklada za potporu učeničkom i studentskom standardu u akademskoj godini 2013./2014. dodijelila je ukupno 58 stipendija studentima s invaliditetom.

Mjera 7. Uključiti djecu s teškoćama u razvoju i odrasle osobe s invaliditetom u postupke donošenja odluka koje utječu na njihov život

Sažetak rezultata provedbe mjere:

Izrađena je Nacionalna strategija za prava djece u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2014. do 2020. godine. Ista je usmjerena promicanju i zaštiti prava sve djece u Republici Hrvatskoj, pa tako i djece s teškoćama u razvoju, na koju je posebno usmjereno područje *G. Djeca s teškoćama u razvoju*. Pravo sudjelovanja djece integrirano je u svim područjima strategije, odnosno strateškim ciljevima kao filozofija koja podrazumijeva aktivno sudjelovanje djeteta u procesu odrastanja i razvoja sukladno njegovim sposobnostima i stupnju zrelosti. Istaknuta su područja ostvarivanja prava na sudjelovanje u obitelji, lokalnoj zajednici, pravo sudjelovanja djece u kreiranju politika za djecu i pravo sudjelovanja djece u istraživanjima s djecom.

2.4. Zdravstvena zaštita

Uvod:

I tijekom 2014. godine nastavljeno je s provedbom redovnih aktivnosti koje osobama s invaliditetom osiguravaju pristup zdravstvenim uslugama. U svrhu unapređenja sustava rane dijagnostike i rane intervencije poremećaja iz autističnog spektra, Ministarstvo socijalne politike i mladih, Ministarstvo zdravlja i Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta i UNICEF potpisali su Sporazum o suradnji pri realizaciji tehničke podrške UNICEF za provedbu projekta „Rana dijagnostika i rana intervencija za djecu s poremećajima iz autističnog spektra“, a dodatno je u provedbu projekta uključen i Centar za rehabilitaciju Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.

Mjera 1. Osigurati kvalitetniju zdravstvenu zaštitu djece s teškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom

Sažetak rezultata provedbe mjere:

Ministarstvo zdravlja je tijekom 2014. godine razmatralo prijedloge za unapređivanje zdravstvenog sustava za potrebe osoba s poremećajima iz autističnog spektra i povezivanje s ostalim sustavima. Fond Ujedinjenih naroda za djecu (UNICEF) Ured za Hrvatsku je Međuresornoj stručnoj radnoj skupini za rješavanje statusa Centra za autizam Zagreb i osoba s autizmom u Republici Hrvatskoj ponudio pružanje tehničke podrške u uspostavi modela rane dijagnostike i rane intervencije za djecu s poremećajima iz autističnog spektra. Zajedno s Ministarstvom socijalne politike i mladih te Ministarstvom znanosti, obrazovanja i sporta dogovoreno je da će ista obuhvaćati sljedeća područja: standardizaciju postupaka i uspostavu standarda kvalitete za usluge rane dijagnostike i rane intervencije; izradu smjernica za provedbu standarda za postojeće i buduće pružatelje usluga rane dijagnostike i rane intervencije; izradu osnovnog plana edukacije za buduće pružatelje usluga. U travnju 2014. godine, između gore navedena tri ministarstva i UNICEF-a potpisan je Sporazum o suradnji pri realizaciji tehničke podrške UNICEF-a za provedbu projekta „Rana dijagnostika i rana intervencija za djecu s poremećajima iz autističnog spektra“. Glavni ciljevi Sporazuma su: 1. Unaprijediti sustav rane dijagnostike kako bi se poremećaji iz autističnog spektra mogli prepoznati u što ranijoj dobi, sa što većom pouzdanosću, odnosno unaprijediti sustav probira i rane dijagnostike za djecu s poremećajima iz autističnog spektra. 2. Unaprijediti sustav rane intervencije kako bi se djeci s poremećajima iz autističnog spektra i njihovim obiteljima pružila najbolja moguća i odgovarajuća stručna podrška, a u svrhu dugoročnog podizanja kvalitete

skrbi i života djeci s poremećajima iz autističnog spektra i njihovim obiteljima. Uz već navedene partnere, bilo je potrebno uključiti i roditelje te stručnjake Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta, pa je nastavno na gore spomenuti sporazum, 17. rujna 2014. godine potpisan ugovor UNICEF-a s provedbenim partnerom - Centrom za rehabilitaciju, Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta (ERF-a) u Zagrebu za prvu komponentu tehničke podrške koji se odnosi na probir i dijagnostiku poremećaja iz autističnog spektra. Uloga Centra za rehabilitaciju ERF-a kao provedbenog partnera je osiguravanje platforme za provedbu konzultativnog procesa, kao i koordinaciju procesa.

Mjera 2. Kontinuirano provoditi preventivne programe u cilju promicanja zdravlja i sprečavanja nastanka invaliditeta i težih oštećenja zdravlja

Sažetak rezultata provedbe mjere:

U sklopu Nacionalnih preventivnih programa ranog otkrivanja zloćudnih bolesti provode se: Nacionalni program ranog otkrivanja raka dojke, Nacionalni program ranog otkrivanja raka debelog crijeva i Nacionalni program prevencije raka vrata maternice. U 2014. godini pravo na medicinsku rehabilitaciju koristilo je 148 HRVI iz Domovinskog rata, na što je ukupno utrošeno 643.914,72 kn, a liječenje u hiperbaričnoj komori koristilo je 7 osoba, za što je utrošeno 22.080,00 kn. Također, u 2014. godini su organizirani sistematski pregledi za hrvatske branitelje koji su tijekom Domovinskog rata bili izloženi nizu fizičkih i psihičkih trauma prilikom zatočenja u logoru. Sistematskim pregledima pristupilo je 559 osoba u svim županijama RH, osim u Istarskoj i Požeško-slavonskoj županiji, u kojima su isti obavljani u 2013. godini te je u tu svrhu utrošeno 876.821,34 kn.

Mjera 3. Kontinuirano usklađivati Pravilnik o uvjetima i načinu ostvarivanja prava na ortopedsku i druga pomagala sa suvremenim dostignućima tehničkih i medicinskih znanosti, te iskustvima osoba s invaliditetom

Sažetak rezultata provedbe mjere:

U 2014. godini usvojene su izmjene i dopune Pravilnika o ortopedskim i drugim pomagalima („Narodne novine“, broj 11/14, 12/14, 22/14, 34/14, 45/14, 54/14, 59/14, 86/14, 92/14, 119/14, 129/14 i 149/14). U 2014. godini sufinancirana je nabavka 69 ortopedskih pomagala za 59 HRVI iz Domovinskog rata, na što je ukupno utrošeno 1.150.000,00 kn.

Mjera 4. Educirati zdravstvene djelatnike o posebnostima bolesti i stanja osoba s invaliditetom

Sažetak rezultata provedbe mjere:

Hrvatski zavod za javno zdravstvo je tijekom 2014. godine na Medicinskom fakultetu, iz izbornog predmeta „Kvaliteta života“ te na studiju Sestrinstva, proveo edukacijske programe u trajanju od 6 sati. U edukaciju je bilo uključeno 12 studenata medicine i 30 medicinskih sestara/tehničara. Kontinuirana edukacija svih radnika u zdravstvu je obvezna. Edukativni zdravstveni programi provode se i u okviru projekata udruga iz područja zdravstva i udruga osoba s invaliditetom koje se sufinanciraju u okviru natječaja Ministarstva zdravlja.

Mjera 5. Pratiti podatke o provedenoj zdravstvenoj zaštiti djece s neurorizicima i implementirati ih

Sažetak rezultata provedbe mjere:

U 2014. godini predstavnici PBZ Carda d.o.o. i Privredne banke Zagreb su donirali sredstva Općoj bolnici Gospić u iznosu od 408.311,50 kn te su ista namijenjena Odjelu ginekologije i porodništva za kupnju prijenosnog inkubatora s respiratorom, u sklopu projekta "Praćenje djece s neurorizicima". Nadalje, INA i PBZ Card d.o.o. donirali su sredstva Specijalnoj bolnici za zaštitu djece s neurorazvojnim i motoričkim smetnjama Goljak u Zagrebu - donaciju od 150.000,00 kn osigurala INA, a donaciju od 37.487,00 osigurao je PBZ Card d.o.o.. Ovim donacijama omogućena je kupnja UZV Aloka Alpha 6 uređaja neophodnog za aktivnosti u području rane dijagnoze oštećenja mozga, ranog prepoznavanja visoko neurorizične djece te rane pravovremene i uspješne rehabilitacije. U travnju 2014. godine u projekt se uključuje cijela PBZ Grupa, iznos donacije se povećao, a u projekt se uz Ministarstvo zdravlja uključuje i Ministarstvo socijalne politike i mladih. Prema stanju na dan 31. siječnja 2015. putem projekta „Činim dobro svaki dan“ i American Express kartice sa srcem PBZ Card d.o.o. prikupljeno je ukupno 4.141.887,45 kn. Informacije o svim donacijama vezanima za projekt „Praćenje djece s neurorizicima“ dostupne su na <http://cinimdobro.hr/>.

Mjera 6. Osigurati pristupačnost i informacijsku podršku za gluhe i slijepo osobe u zdravstvenim ustanovama (infrastrukturna potpora osobama s tjelesnim invaliditetom u zdravstvenim ustanovama)

Mjera 7. Opremiti zdravstvene ustanove i rehabilitacijske centre potrebnim funkcionalnim pomagalima

Sažetak rezultata provedbe mjera 6. i 7.:

Do 8. lipnja 2015. godine prikupljeni su podaci od 102 zdravstvene ustanove i to od 12 specijalnih bolnica, 9 kliničkih bolnica, 14 općih i županijskih bolnica, 37 domova zdravlja, 13 županijskih zavoda za hitnu medicinsku pomoć, Hrvatskog zavoda za transfuzijsku medicinu i 16 zavoda za javno zdravstvo. Tijekom 2014. godine za uklanjanje arhitektonskih barijera izdvojeno je 13.578.284,11 kn, za informacijsku podršku za gluhe i slijepe osobe 85.090,93 kn, za opremu funkcionalnim i antidekubitalnim pomagalicama 1.036.399,63 kn i za nabavljenu opremu 2.415.307,25 kn. U svega 17 zdravstvenih ustanova koje su dostavile podatke uvedena je djelomična ili osnovna informacijska podrška za gluhe i slijepe osobe, svega nekoliko ustanova navodi da je u potpunosti osiguralo arhitektonsku pristupačnost osobama s invaliditetom, dok je u većini ostalih ustanova ista provedena djelomično, ili je osigurana samo osnovna arhitektonska pristupačnost osobama s invaliditetom u smislu prilaza zdravstvenim ustanovama ili dizala.

Mjera 8. Razmotriti postojeći sustav mjera zdravstvene zaštite te rehabilitacije za djecu s teškoćama u razvoju koja se odgajaju i obrazuju u redovitim, posebno odgojno-obrazovnim ustanovama i ustanovama socijalne skrbi, te izraditi odgovarajući program mjera

Ova mjera je provedena (rok provedbe - 2008. godina).

2.5. Socijalna skrb i mirovinsko osiguranje

Uvod:

Reformom zakonodavstva uveden je institut zajamčene minimalne naknade, ukinut je smanjeni iznos osobne invalidnine (za čije priznavanje se više ne uračunava stipendija), skraćeni su rokovi za priznavanje statusa roditelja njegovatelja, ustrojeno je jedinstveno tijelo vještačenja, dodano je korištenje aktivnog biračkog prava za vrijeme boravka u psihijatrijskoj ustanovi, obligatorno prisustvovanje osobe s duševnim smetnjama raspravi i održavanje rasprava o prisilnom zadržavanju u psihijatrijskoj ustanovi, psihijatrijsko liječenje neubrojive osobe na slobodi i drugo.

Mjera 1. Izraditi zakonsku podlogu za uvođenje novog prava u sustav socijalne skrbi - „skrb u obitelji“

Ova mjera je provedena (rok za provedbu definiranih aktivnosti je bio 2007. godina).

Mjera 2. Redefinirati i objediniti sustav socijalnih usluga i novčanih davanja

Sažetak rezultata provedbe mjere:

Novim Zakonom o socijalnoj skrbi („Narodne novine“, broj 157/13 i 152/14) omogućeno je uvođenje instituta zajamčene minimalne naknade, koji je objedinio četiri socijalne naknade: pomoć za uzdržavanje iz nadležnosti Ministarstva socijalne politike i mladih, dvije opskrbbine iz nadležnosti Ministarstva branitelja i produženu novčanu naknadu iz nadležnosti Ministarstva rada i mirovinskog sustava.

Mjera 3. Podizati kvalitetu stručnog rada u ustanovama socijalne skrbi

Sažetak rezultata provedbe mjere:

Zakonom o socijalnoj skrbi („Narodne novine“, broj 157/13 i 152/14) uvođenje standarda kvalitete postalo je obvezno za sve pružatelje institucionalnih i izvaninstitucionalnih socijalnih usluga koji u budućnosti žele pružati usluge u mreži, tj. one koji žele sudjelovati u pregovorima za sklapanje ugovora o pružanju socijalnih usluga u mreži. Izrađen je i Pravilnik o standardima kvalitete socijalnih usluga („Narodne novine“, broj 143/14).

Mjera 4. Osigurati sudjelovanje osoba s invaliditetom i/ili njihovih zakonskih zastupnika u izradi nacrtu propisa, te drugih dokumenata u sustavu socijalne skrbi

Sažetak rezultata provedbe mjere:

Pored sudjelovanja predstavnika organizacija osoba s invaliditetom u radu stručnih radnih skupina za izradu propisa i drugih dokumenata u sustavu socijalne skrbi, osobe s invaliditetom i provođenjem postupka savjetovanja sa zainteresiranom javnošću sudjeluju u njihovoj izradi.

Mjera 5. Razviti sustav mobilnih službi podrške u lokalnoj zajednici

Mjera 6. Razviti sustav informiranja i edukacije osoba s invaliditetom i njihovih roditelja

Sažetak rezultata provedbe mjera 5. i 6.:

Operativnim planom deinstitucionalizacije i transformacije domova socijalne skrbi i drugih pravnih osoba koje obavljaju djelatnost socijalne skrbi u Republici Hrvatskoj 2014. – 2016. definirana je aktivnost *Uspostavljanje mobilnih timova podrške obiteljima u koje se smještaju djeca nakon boravka u instituciji.*

Mjera 7. Izraditi stručnu i analitičku podlogu o mogućnostima unapređenja prava s osnove invalidnosti, te predložiti donošenje odgovarajućih propisa

Sažetak rezultata provedbe mjere:

Novi Zakon o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom („Narodne novine“, broj 157/13) stupio je na snagu 1. siječnja 2014. godine. Zakon donosi brojne novosti, a iste su navedene pod područjem 2.7. *Profesionalna rehabilitacija, zapošljavanje i rad*. Također je izrađen Zakon o jedinstvenom tijelu vještačenja („Narodne novine“, broj 85/14). Cilj Zakona je uspostava jedinstvenog tijela vještačenja koje temeljem jedinstvene metodologije utvrđuje tjelesna, mentalna, intelektualna ili osjetilna oštećenja/funkcionalne sposobnosti/radnu i preostalu radnu sposobnost u svrhu ostvarivanja pojedinih prava u sustavu na temelju oštećenja zdravlja. U cilju izjednačavanja mogućnosti pristupa socijalnom, ekonomskom i kulturnom okruženju za gluhe i gluhoslijepe osobe te priznavanja prava na korištenje znakovnog jezika, u 2014. godini radilo se na izradi Zakona o hrvatskom znakovnom jeziku i ostalim sustavima komunikacije gluhih i gluhoslijepih osoba u RH. Također, u tijeku je izrada novog Zakona o korištenju psa pomagača kojim će se poboljšati odredbe postojećeg Zakona o kretanju slijepe osobe uz pomoć psa vodiča te proširiti krug korisnika i vrsta usluge. U tijeku je izrada podzakonskih akata u području odgoja i obrazovanja u svrhu veće dostupnosti redovnog obrazovanja djeci s teškoćama u razvoju. Novim Zakonom o socijalnoj skrbi je ukinut smanjeni iznos osobne invalidnine, za priznavanje koje se više ne uračunava stipendija, umjesto povremenog boravka uvedena je usluga psihosocijalne podrške, koja uključuje i usluge patronaže, bolje su definirane usluge smještaja (dugotrajni i privremeni) kao i trajanje poludnevnog i cjelodnevnog boravka, te su skraćeni rokovi za priznavanje statusa roditelja njegovatelja/njegovatelja (rok MSPM za davanje prethodne suglasnosti je 30 dana, umjesto ranijih 90 dana). Ostale novine uvedene novim Zakonom u sustav socijalne skrbi navedene su u području 2.2. *Život u zajednici*. Nadalje, novim Zakonom o udrugama („Narodne novine“, broj 74/14), koji je stupio na snagu 1. listopada 2014. godine, omogućeno je poslovno sposobnim fizičkim osobama kojima poslovna sposobnost nije oduzeta u dijelu sklapanja pravnih poslova, samostalno osnivanje udruga. Osnivači udruge mogu biti i punoljetne osobe lišene poslovne sposobnosti u dijelu sklapanja pravnih poslova, ali uz ovjerenu suglasnost zakonskog zastupnika odnosno skrbnika. Istim Zakonom propisano je da punoljetne osobe lišene poslovne sposobnosti imaju pravo sudjelovanja na skupštini (najviše tijelo udruge), ali i odlučivati na skupštini, na način propisan statutom. Tijekom 2014. godine izrađen je novi Zakon o zaštiti osoba s duševnim smetnjama („Narodne novine“, broj 76/14), koji je stupio na snagu 1. siječnja 2015. godine. U skladu s recentnim izmjenama u izbornom zakonodavstvu, u ovom novom propisu dodano je korištenje aktivnog biračkog prava za vrijeme boravka u psihijatrijskoj ustanovi. Vrijeme prijema osobe s duševnim smetnjama u psihijatrijsku ustanovu skraćeno je na vrijeme do 48 sati, čime je propisan dodatni oblik zaštite prava na slobodu osobe s duševnim smetnjama. Kao novina propisana je i odredba prema kojoj osobe lišene poslovne sposobnosti ili djelomično lišene poslovne sposobnosti mogu u cilju zaštite svojih prava i interesa poduzimati radnje u postupku sukladno njihovoj sposobnosti shvaćanja značenja poduzetih radnji i pravnih posljedica. Novi Zakon propisuje obligatorno prisustvovanje osobe s duševnim smetnjama raspravi i održavanje rasprave u psihijatrijskoj ustanovi, a samo iznimno na sudu. Kao novina uvedeno je psihijatrijsko liječenje neubrojive osobe na slobodi. Ovo liječenje određuje se prvi puta u trajanju šest mjeseci s mogućnošću produljenja. Kao novina uvedena je i mogućnost zamjene prisilnog smještaja psihijatrijskim liječenjem na slobodi, ali tek nakon proteka roka šest mjeseci na koji je sud u kaznenom postupku po prvi puta odredio prisilni smještaj neubrojive osobe. Nadalje, ograničena je primjena mjera prisile prema osobi s težim duševnim smetnjama. Propisana je i obveza psihijatrijske ustanove da o primjeni mjera prisile izvijesti Povjerenstvo za zaštitu osoba s duševnim smetnjama, kako bi se osiguralo praćenje prevalencije primjene tih mjera. Novina je da se Povjerenstvo osniva pri Ministarstvu nadležnom za poslove pravosuđa, a ne kako je bilo propisano prethodnim zakonom pri Ministarstvu nadležnom za poslove zdravlja.

Mjera 8. Predložiti dodatne mjere radi unapređenja provedena profesionalne rehabilitacije

Ova mjera je provedena (rok provedbe - 2008. godina).

2.6. Stanovanje, mobilnost i pristupačnost

Uvod:

I tijekom 2014. godine se nastavilo s provođenjem aktivnosti uklanjanja arhitektonskih barijera, a broj intervencija u postupku izdavanja akata za građenje je značajnije pao u odnosu na prethodnu godinu i ukupan broj izdanih akata. U svrhu mobilnosti osoba s invaliditetom i osiguravanje pristupačnosti javnog prometa,

tijekom 2014. godine je HŽ putnički prijevoz potpisao ugovor za nabavku 44 niskopodna vlaka s rampama za ulaz/izlaz osoba s invaliditetom.

Mjera 1. Osigurati pristupačnost građevina osobama s invaliditetom i osobama smanjene pokretljivosti

Sažetak rezultata provedbe mjere:

Tijekom 2014. godine zabilježeno je 8 intervencija u postupku izdavanja akata za građenje (0,13% od 5.990 ukupno izdana akta) i 8 intervencija u postupku izdavanja uporabnih dozvola za građevine (0,30% od 2.675 ukupno obavljenih tehničkih pregleda i izdanih uporabnih dozvola). U odnosu na ukupan broj izdanih akata, u 0,18% (od ukupno 8.665 izdanih akata) slučajeva se moralo intervenirati kako bi bile otklonjene nepravilnosti vezane uz osiguranje pristupačnosti građevina osobama s invaliditetom i smanjene pokretljivosti. U odnosu na prethodnu godinu, kada se moralo intervenirati u istom postotku (0,18%), ali je broj izdanih akata bio mnogo manji (5.558 izdanih akata), bilježi se značajniji pad intervencija (vidi Priloge 5, 6, 7, 8 i 9), s obzirom da je 2014. godine zabilježeno 3.107 više izdanih akata (36% više izdanih akata u 2014. godini). U 2014. godini je broj intervencija značajnije pao u odnosu na ukupan broj izdanih akata koji je porastao za 36% u odnosu na prethodnu godinu. Ministarstvo je u protekloj godini tijekom inspekcijskih pregleda zabilježilo 13 nepravilnosti, od toga 9 na građevinama javne i poslovne namjene te 4 na građevinama stambene namjene. Kontinuirano se provodi i Projekt rješavanja pristupačnosti objektima osoba s invaliditetom, a kojim se nastoji podržati svaku inicijativu prilagodbe građevina, ustanova i javnih površina te unaprjeđenje njihove pristupačnosti kako bi se poboljšala kvaliteta života osoba s najtežom vrstom i stupnjem invaliditeta i osigurala neovisnost njihova življenja u zajednici. U okviru projekta, u 2014. godini, Ministarstvo branitelja sufinanciralo je 20 prilagodbi u 18 jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, u ukupnom iznosu od 1.500.000,00 kn (vidi Prilog 10).

Mjera 2. Osigurati pristupačnost javnog prometa

Mjera 3. Osigurati primjenu potpornih tehnologija radi unaprjeđenja mobilnosti osoba s invaliditetom

Sažetak rezultata provedbe mjera 2. i 3.:

U 2014. godini poduzete su sljedeće aktivnosti u području zračnog, cestovnog, željezničkog i pomorskog prometa:

Pomorski promet - U sustav javnog obalnog putničkog pomorskog prometa u 2014. godini uključena su 4 novoizgrađena trajekta Jadrolinije Rijeka (Krk, Mljet, Kornat, Brač), koji su prilagođeni prihvatu i prijevozu osoba s invaliditetom“. Željeznički promet - HŽ Putnički prijevoz je početkom 2014. godine sklopio ugovor o nabavci 44 niskopodna vlaka, koji će imati rampe za ulaz i izlaz osoba s invaliditetom, a isti će biti isporučeni od 2015. do 2017. godine. Zračni promet - U Zračnoj luci Split procjenjuje se da je za izradu tehničke dokumentacije, koja se odnosi na projektiranje mjera u smislu osiguranja pristupačnosti građevine osobama s invaliditetom i osobama smanjene pokretljivosti, utrošeno 50.000,00 kn. U Zračnoj luci Pula u 2014. godini je osobama s invaliditetom u potpunosti prilagođen pristupni put od parking zone do putničke zgrade, za što je utrošeno 14.000,00 kn. Zračna luka Zadar je u 2014. godini utrošila 90.000,00 kn uređenje prilaza u putničku zgradu, koji je napravljen u nivou asfaltne površine postojeće prometnice, što će značajno olakšati pristup ulazu u zgradu osobama s invaliditetom. U Zračnoj luci Osijek su u 2014. godini na ulazu u putničku zgradu ugrađena nova dvokrilna automatska klizna vrata, koja olakšavaju ulazak i izlazak osoba s invaliditetom. Vrijednost investicije je iznosila 63.000,00 kn. Cestovni promet - U 2014. godini za cestarine za uporabu autocesta i objekata s naplatom za osobe s invaliditetom nadoknađeno je oko 12.682.772,00 kn za ukupno ostvarenih 362.701 prolaza. Za nadoknadu godišnjih naknada osoba s invaliditetom, nadoknađeno je oko 15.051.636,00 kn za 33.136 oslobođenja od plaćanja.

Mjera 4. Osigurati posebnu proračunsku poziciju na kojoj će se iskazivati planirana i utrošena financijska sredstva za uklanjanje građevinskih i drugih prepreka

Sažetak rezultata provedbe mjera:

U proračunu Ministarstva branitelja nalazi se posebna proračunska aktivnost A754010 *Pristupačnost objekata potrebama invalida*.

Mjera 5. Poticati razvoj univerzalnog dizajna

Sažetak rezultata provedbe mjere:

Univerzalni dizajn sastavni je dio obrazovanja kroz nastavne predmete kao što su: kultura življenja, kultura stanovanja, oblikovanje prostora, projektiranje interijera, restauracija namještaja, dizajnersko crtanje, automatsko konstruiranje, arhitektonske konstrukcije, prostorni informacijski sustavi i još mnoge druge.

Mjera 6. Osigurati različite oblike pomoći na području komunikacije osobama s invaliditetom kako bi se olakšao pristup javnim objektima i prostorima otvorenim za javnost

Ova mjera je provedena (rok za provedbu aktivnosti - 2009. godina).

Mjera 7. Unaprijediti informatičku pismenost osoba s invaliditetom

Sažetak rezultata provedbe mjere:

Kao uspješan primjer interdisciplinarnе suradnje između Sveučilišta u Zagrebu, kompanija koje se bave informacijskom tehnologijom te udruga i institucija, u 2014. godini je predstavljen projekt „Kompetencijska mreža zasnovana na informacijsko-komunikacijskim tehnologijama za inovativne usluge namijenjene osobama sa složenim komunikacijskim potrebama (ICT-AAC)“, u sklopu kojega je razvijeno oko 20 aplikacija za potpomognutu komunikaciju zasnovanu na informacijskoj komunikacijskoj tehnologiji.

2.7. Profesionalna rehabilitacija, zapošljavanje i rad

Uvod:

Pravo na rad i zapošljavanje osoba s invaliditetom je poboljšano stupanjem na snagu Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom („Narodne novine“, broj 157/13 i 152/14) koji propisuje obvezu kvotnog zapošljavanja osoba s invaliditetom za sve poslodavce koji zapošljavaju najmanje 20 radnika i pravo prednosti pri zapošljavanju osoba s invaliditetom pod jednakim uvjetima. Radi praćenja ispunjenja kvotne obveze, Zakonom je propisano i vođenje Očevidnika zaposlenih osoba s invaliditetom, temeljem kojega će se prvi puta u RH znati koliko je osoba s invaliditetom zaposleno. U 2014. godini nastavljena je provedba mjera aktivne politike zapošljavanja osoba s invaliditetom te je tijekom 2014. godine zabilježen rast od 7,63% zaposlenih osoba s invaliditetom u odnosu na prethodno izvještajno razdoblje.

Mjera 1. Provesti evaluaciju primjene postojeće zakonske regulative i aktualne politike u području profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja osoba s invaliditetom od strane nezavisnog tijela

Sažetak rezultata provedbe mjere:

Dana 1. siječnja 2014. godine stupio je na snagu novi Zakon o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom („Narodne novine“, broj 157/13 i 152/14). Zakon usvaja jedinstvenu definiciju osobe s invaliditetom prema UN Konvenciji o pravima osoba s invaliditetom, definira profesionalnu rehabilitaciju, moguće načine zapošljavanja i rada osoba s invaliditetom, propisuje kvotnu obvezu za poslodavce za zapošljavanje osoba s invaliditetom te moguće načine ispunjavanja te obveze, uvodi očevidnik zaposlenih osoba s invaliditetom, definira centre za profesionalnu rehabilitaciju, integrativne radionice i zaštitne radionice, redizajnira dosadašnje olakšice i poticaje pri zapošljavanju osoba s invaliditetom te nalaže osnivanje Zavoda za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom. Temeljem Zakona doneseni su i podzakonski akti, kojima su pojedina područja Zakona detaljnije regulirana. Veliki iskorak iz dosadašnje prakse je uvođenje očevidnika zaposlenih osoba s invaliditetom, temeljem kojega ćemo prvi puta u RH moći znati koliko je osoba s invaliditetom zaposleno. Naime, do sada je Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje evidentirao samo neke kategorije osoba s invaliditetom (invalidi rada, invalidna osoba – staž osiguranja s povećanim trajanjem, RVI), a temeljem Pravilnika o sadržaju i načinu vođenja očevidnika zaposlenih osoba s invaliditetom će biti evidentirane sve kategorije invaliditeta. Tijekom 2014. godine donesen je i Zakon o jedinstvenom tijelu vještačenja („Narodne novine“, broj 85/14), te Uredba o metodologijama vještačenja („Narodne novine“, broj 153/14), čiji je sastavni dio između ostaloga i nova lista tjelesnih oštećenja. Temeljem novog Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom („Narodne novine“, broj 157/13 i 152/14) o ostvarivanju prava na profesionalnu rehabilitaciju nezaposlenih osoba s invaliditetom u prvom stupnju odlučuje Hrvatski zavod za zapošljavanje. Navedenim zakonom se privremeno nezapošljive osobe s invaliditetom upućuju iz evidencije Zavoda za zapošljavanje u programe radno-socijalnog uključivanja. Zajednički cilj svih usluga usmjerenih na osobe s invaliditetom je unaprijeđenje njihove integracije, povećanje zapošljivosti, olakšavanje izbora karijere i olakšani prijelaz na tržište rada. Prilagođenim metodama i tehnikama rada (primjerice radionice s tumačima znakovnog jezika za osobe s oštećenjem sluha), planiranjem osiguravanja arhitektonske i komunikacijske pristupačnosti unutar strukturnih fondova EU i sl., nastoji se promovirati politika jednakih mogućnosti za osobe s invaliditetom i doprinijeti realizaciji njihovog punog radnog i osobnog potencijala. U cilju unaprijeđenja kompetencija

savjetnika Hrvatskoga zavoda za zapošljavanje za rad s osobama s invaliditetom, održana je edukacija „Novi propisi u području profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja osoba s invaliditetom“. Tijekom 2014. godine, iz evidencije Hrvatskoga zavoda za zapošljavanje zaposleno je ukupno 1.877 osoba s invaliditetom, što predstavlja povećanje od 7,63% u odnosu na 2013. godinu, kada je zaposleno 1.744 osoba s invaliditetom. Od ukupnog broja zaposlenih osoba s invaliditetom 1.756 (93,55%) osoba zaposleno je na temelju zasnivanja radnog odnosa, a 121 osoba (6,45%) na temelju drugih poslovnih aktivnosti (stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa, registriranje trgovačkog društva, obrta, ugovor o djelu i dr.). Udio zaposlenih osoba s invaliditetom u ukupnoj populaciji zaposlenih iz evidencije Zavoda iznosi 0,8 %. Uspoređujući podatke kroz posljednjih deset godina, u 2014. godini je postignut najveći učinak u zapošljavanju osoba s invaliditetom. U 2014. godini najviše zaposlenih osoba s invaliditetom evidentirano je u Gradu Zagrebu (404 ili 21,52% od ukupnog broja zaposlenih osoba s invaliditetom), potom u Zagrebačkoj županiji (166 ili 8,84%) i u Osječko-baranjskoj županiji (151 ili 8,04% od ukupnog broja zaposlenih osoba s invaliditetom). Najveći udio zaposlenih osoba s invaliditetom, s obzirom na ukupan broj zaposlenih iz evidencije Zavoda, evidentiran je u Koprivničko-križevačkoj županiji (1,6% zaposlenih osoba s invaliditetom iz ukupne zaposlenosti po županijama), kao i prethodne godine, kada je taj udio iznosio 2,2 %. Slijedi Krapinsko-zagorska županija (1,5%) te Međimurska županija i Grad Zagrebu (1,4%). U 2014. godini najveći broj zaposlenih osoba s invaliditetom spada u skupinu osoba s intelektualnim teškoćama (598 ili 31,86 %), od čega su 240 žene. Slijede osobe s tjelesnim invaliditetom (497 ili 26,48%), od toga su 171 žene, te osobe s višestrukim kombiniranim oštećenjima (320 ili 17,04 %), od čijeg ukupnog broja je 106 žena. Struktura zaposlenih osoba s invaliditetom, prema vrsti oštećenja, evidentirana 2014. godine, gotovo je ista strukturi zaposlenosti osoba s invaliditetom iz 2013. godine. Iz evidencije Hrvatskoga zavoda za zapošljavanje, tijekom 2014. godine zaposleno je ukupno 1.199 muškaraca s invaliditetom (63,88% od ukupnog broja zaposlenih osoba s invaliditetom) i 678 žena s invaliditetom (36,12%). Na dan 31. prosinca 2014. godine, u evidenciji Hrvatskoga zavoda za zapošljavanje bilo je registrirano ukupno 6.783 osoba s invaliditetom, što iznosi 2,1 % populacije svih nezaposlenih osoba prijavljenih u evidenciju Zavoda, dok je u 2013 godini bilo 6.789 nezaposlenih osoba s invaliditetom ili 1,9 % ukupne populacije nezaposlenih osoba. Struktura nezaposlenih osoba s invaliditetom, prema vrsti oštećenja, registrirana 2014. godine, također je gotovo jednaka strukturi nezaposlenih osoba s invaliditetom iz 2013. godine. U evidenciji Hrvatskoga zavoda za zapošljavanje bilo je tijekom 2014. godine najviše nezaposlenih osoba s intelektualnim teškoćama, njih 2.316, odnosno 34,14%, od čega 1.114 žena. Slijede osobe s višestrukim, kombiniranim oštećenjima (1.449 ili 21,36%), od toga 609 su žene, te osobe s tjelesnim invaliditetom (1.350 ili 19,9%), od čega su 443 žene. U 2014. godini 41,7 % nezaposlenih osoba s invaliditetom u ukupnom broju nezaposlenih osoba s invaliditetom iz evidencije Zavoda bile su žene, dok ih je u 2013. godini bilo 40,42 %. U 2014. godini nastavljena je provedba mjera aktivne politike zapošljavanja, koje su usklađene s europskim strategijama u području poticanja zapošljavanja, a usmjerene prema: dodjeli potpora za zapošljavanje i samozapošljavanje nezaposlenih, za usavršavanje uz zapošljavanje novozaposlenih osoba te u svrhu očuvanja radnih mjesta; financiranju obrazovanja nezaposlenih osoba za potrebe tržišta rada, stručnog osposobljavanja za rad bez zasnivanja radnog odnosa te su/financiranju zapošljavanja u programima javnih radova i očuvanja radnih mjesta. Intervencije aktivne politike zapošljavanja u 2014. godini razvrstane su po paketima i prilagođene pojedinim skupinama nezaposlenih osoba. Osobe s invaliditetom izdvojene su kao jedna od skupina te je za njih dostupan paket mjera pod nazivom „Uključeni“. U razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2014. godine u mjeru aktivne politike zapošljavanja bilo je uključeno 1.106 osoba s invaliditetom, što je za 30 osoba (2,79 %) više nego prethodne godine. Kroz potpore za zapošljavanje zaposlene su ukupno 203 osobe s invaliditetom (127 muškaraca i 76 žena), od čega je najviše korištena mjera Sufinanciranje zapošljavanja osoba s invaliditetom, u koju je uključeno 188 osoba s invaliditetom. Mjeru Sufinanciranje samozapošljavanja koristile su 62 osobe s invaliditetom (od čega 49 muškaraca i 13 žena), što je za 26,53% više nego u 2013. godini, kada je u istu mjeru bilo uključeno 49 osoba s invaliditetom. Povećanje za 67,68% u odnosu na 2013. godinu (56 osoba) se bilježi i u broju uključenih osoba s invaliditetom u obrazovne aktivnosti, gdje su u 2014. godini uključene 94 osobe s invaliditetom, od čega 56 muških i 38 ženskih osoba. Najviše povećanje u odnosu na prošlu godinu bilježi se u broju uključenih osoba s invaliditetom u mjeru Stručno osposobljavanje za rad, u koju su kroz 2014. godinu uključene 122 osobe s invaliditetom, što je za 64 osobe više nego prošle godine (povećanje od 110,34%). Iako je najveći broj osoba s invaliditetom u 2014. godini (596 osoba ili 53,89% od ukupnog broja osoba s invaliditetom uključenih u Mjere) zaposlen kroz program sufinanciranja, odnosno financiranja zapošljavanja u javnim radovima, vidljivo je smanjenje za 16,76% u odnosu na prethodnu godinu, kada je u program Javnih radova bilo uključeno 716 osoba s invaliditetom. U 2014. godini Hrvatski zavod za zapošljavanje je u suradnji s URIHO-m (Ustanovom za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom) sudjelovao u realizaciji modela profesionalne rehabilitacije Radnog centra i Virtualne radionice u Zagrebu. U razdoblju od 1. siječnja do 31.

prosinca 2014. godine u programe Radnog centra i Virtualne radionice uključeno je 27 nezaposlenih osoba s invaliditetom. Područni ured Hrvatskog zavoda za zapošljavanje iz Splita je u suradnji sa zaštitnom radionicom DES iz Splita sudjelovao u realizaciji SLID - međunarodnog projekta za unaprjeđenje znanja i vještina osoba s invaliditetom, gdje je uključeno ukupno 20 osoba s invaliditetom (10 osoba u kulinarsku radionicu i 10 osoba u tekstilno kreativnu radionicu). Također, u 2014. godini završena je evaluacija projektnih prijedloga na natječaju za dodjelu bespovratnih sredstava IPA projekta „Poboljšanje pristupa tržištu rada osobama s invaliditetom kojim se nastoji olakšati pristup tržištu rada i socijalno uključivanje osoba s invaliditetom. Krajem 2014. godine je objavljen poziv na dostavu prijedloga za dodjelu sredstava iz ESF-a na projektu „Poboljšanje pristupa otvorenom tržištu rada osobama u nepovoljnom položaju“, gdje se nastoji pružiti podrška osobama u nepovoljnom položaju na tržištu rada kroz povećanje njihove zapošljivosti te povećanje mogućnosti održivog zapošljavanja.

Mjera 2. Osigurati mehanizme zaštite od diskriminacije u području zapošljavanja i rada osoba s invaliditetom

Sažetak rezultata provedbe mjere:

Zakonom o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom („Narodne novine“, broj 157/13 i 152/14) je u pravni poredak Republike Hrvatske prenesena Direktiva Vijeća 2000/78/EZ od 27. studenog 2000. godine o uspostavi općeg okvira za jednako postupanje pri zapošljavanju i obavljanju zanimanja (SL L 303, 02/12/2000). Zakonom se propisuje pravo prednosti pri zapošljavanju osoba s invaliditetom pod jednakim uvjetima te je izričito propisano da se dokazom o invaliditetu smatraju javne isprave o invaliditetu, na temelju kojih se osoba može upisati u očevidnik zaposlenih osoba s invaliditetom. Tijekom 2014. godine predstavnici svih Područnih ureda Hrvatskoga zavoda za zapošljavanje sudjelovali su na radionicama, stručnim skupovima, okruglim stolovima i javnim tribinama putem kojih su poticali poslodavce te informirali i senzibilizirali javnost o prednostima zapošljavanja osoba s invaliditetom. Isti su se provodili u suradnji s organizacijama civilnoga društva, ustanovama za profesionalnu rehabilitaciju, obrazovnim ustanovama i drugim institucijama koje se bave obrazovanjem i zapošljavanjem osoba s invaliditetom. Dodatno su područni uredi Hrvatskoga zavoda za zapošljavanje u Osijeku, Varaždinu, Zagrebu, Dubrovniku, Puli i Splitu sudjelovali u provođenju zagovaračke kampanje putem javnih prezentacija za podizanje javne i institucionalne svijesti, a posebice svijesti poslodavaca, o znanjima, vještinama i sposobnostima osoba s invaliditetom u sklopu projekta „Drugo lice invalidnosti“, kojeg je u 2014. godini provodila Mreža udruga osoba s invaliditetom Dalmacije i Udruga za rehabilitaciju i edukaciju Visoki jablani. Pored navedenoga, Hrvatski zavod za zapošljavanje na svojim internetskim stranicama, u pisanim i elektroničkim medijima, putem mjesečnog Newslettera te na raznim javnim događajima redovito izvještava o aktivnostima pripreme za zapošljavanje osoba s invaliditetom. Također, na internetskim stranicama Zavoda su dostupni i ažurirani podaci o stanju zapošljavanja i nezaposlenosti osoba s invaliditetom iz evidencije Zavoda putem tromjesečnih periodičnih analiza.

Mjera 3. Osnovati regionalne centre za profesionalnu rehabilitaciju

Sažetak rezultata provedbe mjere:

Novim Zakonom o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom („Narodne novine“, broj 157/13 i 152/14) predviđeno je da će centri za profesionalnu rehabilitaciju početi s radom 1. siječnja 2015. godine, a da će se njihova sjedišta odrediti odlukom ministra nadležnog za rad. Tijekom 2014. godine održan je niz sastanaka s predstavnicima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave koji su iskazali interes za zajedničko osnivanje centara. Pravilnikom o profesionalnoj rehabilitaciji i centrima za profesionalnu rehabilitaciju osoba s invaliditetom („Narodne novine“, broj 44/14 i 2/15), propisan je način izvođenja, sadržaj i mjerila profesionalne rehabilitacije te uvjeti za osnivanje i rad centara za profesionalnu rehabilitaciju. U sklopu projekta „Utvrđivanje kriterija i modela za sufinanciranje rada radnog centra od strane Zavoda za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom“ u 2014. godini je kroz dva radna centra (ustanova URIHO i udruga INKLUZIJA) bio uključen 21 novi korisnik. Zavod za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom je u 2014. godini sufinancirao dva navedena radna centra u iznosu od 837.500,00 kn. Nadalje, u 2014. godini se nastavilo s provođenjem projekta „Uvođenje modela virtualne radionice za dugotrajno nezaposlene osobe s invaliditetom s ciljem povećanja njihove zapošljivosti“ koji je trajao do 31. prosinca 2014. godine. Korisnička institucija koja provodi projekt je Ustanova URIHO, u čije aktivnosti Virtualne radionice je u 2014. godini bilo uključeno 13 korisnika. U 2014. godini su sveukupni troškovi za sufinanciranje virtualne radionice iznosili 271.800,00 kn. Početkom lipnja 2014. godine realizirana je prva probna primjena Međunarodne klasifikacije funkcioniranja (MKF) u profesionalnoj rehabilitaciji u Virtualnoj radionici i Radnom centru URIHO-a na uzorku od po 13 korisnika Radnog centra i Virtualne radionice. Također, u 2014. godini su u sklopu projekta „Profesionalna rehabilitacija

kao metoda integracije osoba s invaliditetom na hrvatskom tržištu rada“, koji Zavod za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom provodi u suradnji s BBRZ – Berufliches Bildungs und Rehabilitationszentrum iz Linza, Republika Austrija, udrugom OSVIT i ustanovom URIHO, provedene slijedeće edukacije stručnjaka iz Zagreba, Rijeke, Splita i Osijeka: „Dijagnostički tjedan za osobe s invaliditetom s psihičkim poteškoćama“, „Program stabilizacije i novi didaktički i metodološki pristupi u sustavu procjene osoba s invaliditetom“, „Analiza radnog mjesta i procjena radne sposobnosti“ i „Quality Management“.

Mjera 4. Omogućiti pristup osoba s invaliditetom profesionalnom usmjeravanju (profesionalna orijentacija) bez obzira na životnu dob, obrazovanje i radni status

Sažetak rezultata provedbe mjere:

Profesionalno usmjeravanje učenika s teškoćama u razvoju je obvezni dio pripreme učenika za upis u srednju školu koji se na temelju iskazanih sposobnosti, mogućnosti i interesa učenika provodi tijekom završnog razreda osnovne škole ili prema potrebi tijekom srednjoškolskoga odgoja i obrazovanja. U aktivnostima profesionalnog usmjeravanja učenika sudjeluju: učitelji/nastavnici, stručni suradnici škole, nadležni tim školske medicine, zavod za zapošljavanje i roditelji/skrbnici učenika. U 2014. godini usluga individualnog informiranja pružena je 51 osobi s invaliditetom, 242 osobe s invaliditetom su individualno savjetovane, dok je 977 osoba s invaliditetom prošlo procjenu psiho-fizičkih sposobnosti. U radionice za aktivno traženje posla su se uključile 572 osobe s invaliditetom, što je više za 58,59 % u odnosu na 2013. godinu, kada je u radionice bilo uključeno 360 osoba s invaliditetom. Područni uredi Hrvatskoga zavoda za zapošljavanje su tijekom 2013. godine, odnosno 2014. godine izdali 4.868 stručnih mišljenja namijenjenih učenicima, a u svrhu stjecanja pogodnosti pri upisu učenika s teškoćama u razvoju/većim zdravstvenim teškoćama. Izdanim mišljenjima je obuhvaćeno 10,6% ukupne populacije učenika osmih razreda.

Mjera 5. Provoditi senzibilizaciju poslodavaca te ih poticati na zapošljavanje osoba s invaliditetom

Sažetak rezultata provedbe mjere:

Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade Republike Hrvatske, Hrvatski zavod za zapošljavanje, Zavod za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom, Institut za razvoj tržišta rada i portal MojPosao.net nositelji su projekta dodjele Nagrade ključnarazlika – nagrada za raznolikost ljudskih potencijala, koja se na godišnjoj razini dodjeljuje u više kategorija, a cilj joj je prepoznati i promovirati poslodavce koji svojim kvalitetnim praksama potiču raznolikost u radnom okruženju i bore se protiv diskriminacije. Svečana dodjela nagrada za 2013. godinu, pod pokroviteljstvom Ministarstva rada i mirovinskog sustava, održana je 8. srpnja 2014. godine te je, kao najboljem poslodavcu u 2013. godini, u kategoriji ravnopravnosti osoba s invaliditetom, dodijeljena tvrtci ACT Konto d.o.o. iz Čakovca. U organizaciji Zavoda za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom i Udruge OSVIT, u suradnji s organizacijama BMASK i BBRZ iz Austrije, a pod pokroviteljstvom Ministarstva rada i mirovinskog sustava, od 15. do 16. svibnja 2014. godine u Zadru je održan tradicionalni međunarodni stručni skup specijaliziran za područje profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja osoba s invaliditetom pod nazivom "Novi zakon, nove mogućnosti, novi izazovi". U radu skupa sudjelovali su eminentni predavači – stručnjaci u području profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja osoba s invaliditetom iz Hrvatske, Austrije, Njemačke, Belgije, Slovenije, Crne Gore i Federacije Bosne i Hercegovine. U 2014. godini, predstavnici Ministarstva rada i mirovinskoga sustava i Hrvatskoga zavoda za zapošljavanje su sudjelovali u društveno odgovornom projektu „Iskustvo zlata vrijedi“, koji je, u suradnji s 18 partnera – poslodavaca i uz potporu Ministarstva rada i mirovinskoga sustava i Zavoda za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom, organizirao portal Poslovni dnevnik. Kroz spomenuti projekt se nastojalo proširiti svijest u društvu i problematizirati pitanje zapošljavanja osoba s invaliditetom te je, u sklopu istoga, većem broju studenata s invaliditetom omogućeno obavljanje radne prakse kod renomiranih poslodavaca. Također, Hrvatski zavod za zapošljavanje je kao partner sudjelovao u projektu Cotrugli Business School oglašavajući putem internetskih stranica i distribuirajući njihovu ponudu za stipendiranjem 50 mladih visokoobrazovanih osoba s invaliditetom na poslijediplomskom online MBA (Master of Business Administration) studiju u svim područnim uredima Zavoda. Temeljem ovih aktivnosti 25 osoba s invaliditetom iz evidencije Zavoda prijavilo se na natječaj za dodjelu stipendija Cotrugli Business School. Zavod za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom je sufinancirao projekt „Sustavi komunikacije osoba s invaliditetom sa slušnim i govornim poteškoćama“. Cilj projekta bio je senzibilizirati širi krug ljudi o gluhim osobama i njihovim poteškoćama u svakodnevnoj komunikaciji. Također, Zavod za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom kontinuirano informira poslodavce o poticajima pri zapošljavanju osoba s invaliditetom i radu Zavoda. Tijekom 2014. godine osobit je naglasak bio na

upoznavanju javnosti o novoj zakonskoj regulativi, vezano za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom. U tu svrhu u 2014. godini: predstavnici Zavoda sudjelovali u specijaliziranim televizijskim i radio emisijama (2 puta); ostvarena je suradnja s časopisima koji su objavljivali članke pripremljene od strane predstavnika Zavoda (5 članaka), predstavnici Zavoda su sudjelovali na stručnim skupovima o zapošljavanju osoba s invaliditetom (26 održanih prezentacija), te je obavljeno preko 5000 individualnih konzultacija s poslodavcima. Zakonom o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom („Narodne novine“, broj 157/13 i 152/14) propisana je obveza kvotnog zapošljavanja osoba s invaliditetom za sve poslodavce koji zapošljavaju najmanje 20 radnika, uz obvezu upisivanja osoba s invaliditetom u Očevidnik zaposlenih osoba s invaliditetom, koji, radi praćenja ispunjenja kvotne obveze, vodi Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje. Navedenim Zakonom i njegovim provedbenim aktima propisani su i poticaji za poslodavce koji zapošljavaju osobe s invaliditetom, kao i za one poslodavce koji premašuju kvotu ili zapošljavaju osobe s invaliditetom, iako nemaju takvu obvezu. Također su propisane i naknade koje poslodavac mora platiti ukoliko ne ispunjava kvotu. U suradnji s Hrvatskom udrugom poslodavaca i Zavodom za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom, Hrvatski zavod za zapošljavanje održao je radionice za poslodavce u svezi primjene novog Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom i proširenja kvotnog zapošljavanja s javnog i na privatni sektor. Predstavnici Hrvatskoga zavoda za zapošljavanje informirali su poslodavce o aktivnostima i uslugama Zavoda te o strukturi zaposlenih i nezaposlenih osoba s invaliditetom iz evidencije. Radionice su održane tijekom listopada, studenog i prosinca 2014. godine u Zagrebu, Splitu, Osijeku, Varaždinu, Slavonskom Brodu i Rijeci. Također, Pravilnikom o poticajima pri zapošljavanju osoba s invaliditetom („Narodne novine“, broj 44/14 i 2/15) propisane su vrste, visine, uvjeti i načini ostvarivanja poticaja pri zapošljavanju osoba s invaliditetom.

Mjera 6. Osigurati učinkovite mjere za poticanje samo-zapošljavanja, odgovarajućih oblika zapošljavanja i zadržavanje zaposlenja osoba s invaliditetom na svim razinama

Sažetak rezultata provedbe mjere:

Informacije vezane uz dodjelu sredstava za samozapošljavanje, dokumentacija koju je potrebno dostaviti, kao i obrasci za podnošenje zahtjeva dostupni su na internetskim stranicama Hrvatskog zavoda za zapošljavanje (www.hzz.hr). U 2014. godini proveden je „Poduzetnički impuls“ – Program poticanja poduzetništva i obrta, po kojem su osobe s invaliditetom dodatno bodovane s 5 bodova. U 2014. godini je odobrena jedna potpora osobi s invaliditetom u iznosu od 297.970,65 kn. Također, za 1345 zaposlenih osoba s invaliditetom isplaćeni su poticaji prema 446 poslodavaca u ukupnom iznosu od 26.148.244,05 kn (vidi Prilog 11). Kontinuirano se nastavilo s isplatom poticaja poslodavcima za zapošljavanje i održavanje zaposlenosti osoba s invaliditetom, sukladno Odluci o načinu ostvarivanja poticaja pri zapošljavanju osoba s invaliditetom („Narodne novine“, broj 8/08, 20/09, 96/09, 44/10, 97/13 i 127/13): novčani poticaji (povrat doprinosa za osnovno zdravstveno osiguranje i doprinosa za zapošljavanje), sufinanciranje razlike smanjenog radnog učinka OSI, sufinanciranje troškova osobnog asistenta za OSI, jednokratna davanja za obrazovanje zaposlenih i nezaposlenih OSI, prilagodba radnog mjesta OSI, prilagodba uvjeta rada OSI, sufinanciranje djela kamate za alate, strojeve i opremu, kupljene kreditnim sredstvima, a na kojima rade OSI i sufinanciranje troška radnog terapeuta za OSI. Ukupan broj zaprimljenih/obrađenih zahtjeva za navedene poticaje u 2014. godini je 2993/2735 (vidi Priloge 12, 13 i 14). Isplata navedenih poticaja odnosi se i na održavanje postojeće zaposlenosti i na novo zapošljavanje. Broj novozaposlenih osoba s invaliditetom za koje su poslodavci koristili poticaje u 2014. god je 60, s tim da Zavod nema podataka o zapošljavanjima osoba s invaliditetom u slučajevima kada poslodavci nisu koristili poticaje Zavoda.

Mjera 7. Utvrditi modele pri zapošljavanju osoba s invaliditetom koje se ne mogu zaposliti na otvorenom tržištu rada bez podrške (agencije, zadruga, radionice udruga za osobe s invaliditetom, radni asistent) i osigurati mjere provođenja bez podrške

Sažetak rezultata provedbe mjere:

Tijekom 2014. godine nastavljen je rad na donošenju Strategije za razvoj socijalnog/društvenog poduzetništva za razdoblje od 2014. do 2020. U okviru mjera za poticanje zapošljavanja, Hrvatski zavod za zapošljavanje je nastavio s dodjelom poticaja za samozapošljavanje, u okviru koje je predviđena mogućnost udruživanja korisnika sredstava za samozapošljavanje u zadruga, kao i poticaji za zapošljavanje upravitelja zadruga, o čemu podatke vodi Hrvatski zavod za zapošljavanje. Mogućnost samozapošljavanja putem zadruga i udruga predviđena je također i novim Zakonom o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom. U cilju promocije rada zadruga hrvatskih branitelja i senzibilizacije javnosti, Ministarstvo branitelja je u 2014. godini organiziralo četiri sajma zadruga hrvatskih branitelja; u Zadru, Splitu, Osijeku i Kninu.

Mjera 8. Poticati dodjelu državnih poticaja gospodarskim subjektima koji zapošljavaju osobe s invaliditetom
Sažetak rezultata provedbe mjere:

U 2014. godini isplaćeni su poticaji za 435 gospodarskih subjekata - poslodavaca za 808 zaposlenih osoba s invaliditetom. Od planiranih sredstava u 2014. godini utrošeno je 100 % sredstava za poticanje zapošljavanja osoba s invaliditetom, od čega je 12.263.516,04 kn utrošeno za gospodarske subjekte.

2.8. Pravna zaštita i zaštita od nasilja i zlostavljanja

Uvod:

Pored redovitih aktivnosti otklanjanja arhitektonskih barijera i educiranja službenika o pravilnom ophođenju prema osobama s invaliditetom u ustanovama za osobe lišene slobode, tijekom 2014. godine je poboljšana postupak odobravanja i dostupnosti primarne pravne pomoći za osobe s invaliditetom te je nastavljeno s uspostavom učinkovitih oblika zaštite od svih oblika nasilja i zlostavljanja.

Mjera 1. Izvršiti reviziju postojećih propisa radi sprečavanja diskriminacije osoba s invaliditetom s posebnim naglaskom na žene s invaliditetom i djecu s teškoćama u razvoju (radno zakonodavstvo, Zakon o mjenici, Zakon o čeku, zakon o kazalištu)

Sažetak rezultata provedbe mjere:

Uz potporu programa Zajednice za zapošljavanje i socijalnu solidarnost (PROGRESS) Europske unije, a u sklopu projekta „Razvoj Nacionalnog plana za borbu protiv diskriminacije“, u tijeku je izrada Nacionalnog plana za borbu protiv diskriminacije, za razdoblje od 2015. do 2020. godine. Navedeni dokument će, između ostaloga, sadržavati i mjere za suzbijanje diskriminacije na osnovi invaliditeta.

Mjera 2. Organizirati ciljano obrazovanje i usavršavanje policijskih i pravosudnih službenika u svrhu prilagodbe procesa svjedočenja i drugih sudskih postupanja, odnosno izjednačavanja prava osoba s invaliditetom na pristup navedenim procesima i postupcima

Sažetak rezultata provedbe mjere:

Kroz preventivne projekte na lokalnim razinama, ciljano usmjerenima na osnaživanje jednakih mogućnosti i nediskriminaciju osoba s invaliditetom, održano je 17 sati predavanja, kroz koja su educirana 172 službenika. U cilju senzibilizacije policijskih službenika na specifične potrebe osoba s invaliditetom, tiskano je i distribuirano 5425 brošura. U 2014. godini programe izobrazbe pohađalo je ukupno 157 službenika zatvorskog sustava. Održana je edukacija o pravilnom ophođenju s osobama s invaliditetom, što će se ciklički nastaviti i nadalje. Također, Ministarstvo pravosuđa je tijekom 2014. godine provodilo stručno osposobljavanje službenika pravosudne policije Odsjeka osiguranja Zagreb, pod nazivom „Posebnost u postupanju prema osobama s invaliditetom u pravosudnim tijelima“. Za provedbu ove mjere Ministarstvo pravosuđa je utrošilo 1.700,00 kn.

Mjera 3. Uvesti institut pravobranitelja za osobe s invaliditetom

Ova mjera je provedena.

Mjera 4. Pružati osobama s invaliditetom odgovarajuću stručnu pravnu pomoć na svim razinama

Sažetak rezultata provedbe mjere:

Dana 1. siječnja 2014. godine stupio je na snagu novi Zakon o besplatnoj pravnoj pomoći („Narodne novine“, broj 143/13), u prvom redu namijenjen ranjivim društvenim skupinama, a koju svakako čine i osobe s invaliditetom. Najznačajnija izmjena u novom Zakonu odnosi se na postupak odobravanja primarne pravne pomoći, kojim je osnažena uloga pravnog savjetovanja kao najvažnijeg oblika primarne pravne pomoći. Također, sustav primarne pravne pomoći učinjen je dostupnijim korisnicima na način da se korisnici izravno obraćaju pružateljima primarne pravne pomoći (ovlaštenim udrugama, pravnim klinikama ili uredima državne uprave), a pružatelji primarne pravne pomoći sami provjeravaju ispunjavaju li podnositelji zahtjeva zakonske uvjete za ostvarenje prava na primarnu pravnu pomoć. Za financiranje rada pružatelja primarne pravne pomoći kroz sustav projektnog financiranja Ministarstvo pravosuđa je u 2014. godini utrošilo 1.450.000,00 kn.

Mjera 5. Učiniti odgovarajuće arhitektonske prilagodbe za osobe s invaliditetom u ustanovama za osobe lišene slobode

Sažetak rezultata provedbe mjere:

Kaznionica u Lepoglavi je u 2014. godini opremila četiri prostorije za osobe s invaliditetom i sanitarni čvor. U Zatvoru u Bjelovaru je u 2014. godini započela realizacija građevinskih radova u smislu prilagodbe prostora za smještaj zatvorenika s invaliditetom i izgradnja rampe. Krajem 2014. godine je započela izgradnja dizala u Zlatovorskoj bolnici u Zagrebu. Uprava za zatvorski sustav Ministarstva pravosuđa uvrštena je u IPA TAIB 2012-2013 projekt „Podrška zatvorskom sustavu Republike Hrvatske“ s predviđenim sredstvima od 4,69 milijuna eura. Navedeno će, također, doprinijeti poboljšanju uvjeta života i mobilnosti zatvorenika osoba s invaliditetom, kao i dostupnosti informacija.

Mjera 6. Organizirati kampanju o promicanju načela „informiranog pristanka“ u medicinskim istraživanjima koja se provode nad osobama s invaliditetom

Sažetak rezultata provedbe mjere:

Sukladno Zakonu o zaštiti prava pacijenata (Narodne novine, broj 169/04 i 37/08) svaki pacijent, između ostalog, ima pravo na suodlučivanje i pravo na obaviještenost. Pravo na suodlučivanje podrazumijeva pravo na obaviještenost i pravo na prihvaćanje ili odbijanje određenog dijagnostičkog ili terapijskog postupka.

Mjera 7. Organizirati seminare u cilju osnaživanja osoba s invaliditetom za borbu protiv svih oblika nasilja

Sažetak rezultata provedbe mjere:

Novim Zakonom o socijalnoj skrbi, člankom 83. propisana je psihosocijalna podrška žrtvi obiteljskog nasilja, koju mogu pružiti dom socijalne skrbi, centar za pružanje usluga u zajednici (transformirani domovi socijalne skrbi) i drugi zakonom predviđeni pružatelji usluga. U 2014. godini za financiranje usluge smještaja žena i djece žrtvi nasilja u obitelji (upućenih rješenjem centra za socijalnu skrb), temeljem ugovornog odnosa reguliranog s 10 pružatelja, Ministarstvo socijalne politike i mladih je utrošilo sredstva u ukupnom iznosu od 3.731.311,43 kn. Navedenu uslugu koristilo je prosječno 118 korisnika. Pored navedenog, 7 skloništa za žene i djecu žrtve nasilja u obitelji organizacija civilnog društva financira se putem javnog natječaja te je u 2014. i 2015. godini u tu svrhu osigurano 2.100.000,00 kn. Ured za ravnopravnost spolova Vlade Republike Hrvatske redovito aktivno sudjeluje na okruglim stolovima na ovu tematiku, distribuira nacionalne i međunarodne dokumente iz područja ljudskih prava žena, ravnopravnosti spolova, zaštite žena od nasilja i dr.

Mjera 8. Omogućiti osobama s invaliditetom dostupnost informacija o zaštiti od nasilja putem elektronskih i tiskanih medija

Sažetak rezultata provedbe mjere:

Informacije o zaštiti od nasilja dostupne su na službenim stranicama Ureda za ravnopravnost spolova Vlade Republike Hrvatske (www.ured-ravnopravnost.hr). Ured objavljuje i druge informacije s ciljem obavještanja žena s invaliditetom i omogućavanja dostupnosti različitih informacija o zaštiti od svih oblika nasilja udrugama osoba s invaliditetom i udrugama koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom. Također, pod područjem 2.9. su navedene dodatno provedene aktivnosti po ovim mjerama.

Mjera 9. Omogućiti osobama s invaliditetom – žrtvama nasilja odgovarajuću podršku za zapošljavanje

Sažetak rezultata provedbe mjere:

U 2014. godini 16 žrtava nasilja u obitelji bilo je uključeno u radionice aktivnog traženja posla i psihosocijalne potpore, što iznosi 6,96 % od ukupnog broja žrtava nasilja u obitelji u evidenciji Zavoda. U iste aktivnosti tijekom 2013. godine je bilo uključeno 17 žrtava nasilja u obitelji ili 5,78 %. Tijekom 2014. godine, pet nezaposlenih osoba ove skupine (2,17 %) bilo je uključeno u aktivnosti profesionalnog usmjeravanja i procjene preostale radne sposobnosti, dok je u iste aktivnosti u 2013. godini bilo uključeno 8 (2,72 %) osoba iz ove skupine. U cilju unapređenja kompetencija, stručnih znanja i poboljšanja zapošljivosti, četiri osobe iz ove skupine (1,74 %) bile su uključene u obrazovne aktivnosti tijekom 2014. godine, dok je u 2013. godini uključeno devet osoba - žrtava nasilja u obitelji (3,06 %). U razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2014. godine posredovanjem Hrvatskoga zavoda za zapošljavanje zaposlene su 72 osobe - žrtve nasilja u obitelji, dok ih je u istom razdoblju prošle godine zaposleno 108. Za nezaposlene osobe - žrtve nasilja u obitelji je u 2014. godini postojala mogućnost korištenja više vrsta mjera i poticaja za razliku od drugih skupina dugotrajno nezaposlenih. Kroz 2014. godinu u Mjere aktivne politike uključeno je ukupno 29 nezaposlenih osoba - žrtava nasilja u obitelji. U mjeru aktivne politike zapošljavanja Javni radovi uključeno je 20 žrtava nasilja u obitelji, od čega je 19 žena, te 1 muškarac, uz trošak od 261.072,00 kn. Kroz mjeru Sufinanciranje zapošljavanja posebnih skupina nezaposlenih osoba, zaposleno je 9 osoba iz evidencije nezaposlenih, žrtava nasilja u obitelji, od čega je osam žena. Ukupan trošak iznosio je 160.608,00 kn. U razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2014. godine provedene su aktivnosti individualnog i grupnog informiranja poslodavaca, predstavnika jedinica lokalne i regionalne samouprave, predstavnika udruga, nezaposlenih osoba, javnosti i

ostalnih dionika na tržištu rada o mogućnosti korištenja Mjera aktivne politike zapošljavanja. U cilju povećanja senzibilizacije poslodavaca za zapošljavanje osoba – žrtava nasilja u obitelji predstavnici Hrvatskoga zavoda za zapošljavanje tijekom 2014. godine organizirali su 39 različitih aktivnosti koje su uključivale održavanje okruglih stolova, tribina i seminara za poslodavce, te prezentacije Mjera aktivne politike. Deset nezaposlenih osoba - žrtava nasilja u obitelji iz evidencije Zavoda bilo je uključeno u aktivnosti različitih projekata u zajednici. Kako je nasilje nad ženama izražen problem u skupini žena s invaliditetom, evidentno je da se među ženama žrtvama nasilja u obitelji nalazi značajan broj žena s invaliditetom.

Mjera 10. Podizati razinu svijesti djelatnika u institucijama koje skrb o osobama s invaliditetom i djeci s teškoćama u razvoju, o zabrani zlostavljanja i nasilja

Ova mjera je provedena (rok provedbe - 2008. i 2009. godina).

Mjera 11. Uklanjati stereotipe o oštećenju kod osoba s invaliditetom i djece s teškoćama u razvoju kao mogućem uzroku nasilja nad njima, te se boriti protiv njihova stigmatiziranja

Ova mjera se kontinuirano provodi kroz različite aktivnosti (radionice, tribine, savjetovanja i ostalo), a o čemu se detaljnije izvještava u drugim područjima djelovanja, odnosno u okviru drugih definiranih mjera (sadržajno sličnih).

2.9. Informiranje, komunikacija i podizanje razine svijesti

Uvod:

Putem Internet portala „Moja uprava“ omogućeno je slobodno pretraživanje informacija osobama s invaliditetom, a u tijeku je i izrada Strategije e-Hrvatska čijom provedbom će i osobama s invaliditetom informacije i usluge biti znatno dostupnije.

Mjera 1. Omogućiti slobodno pretraživanje, primanje i prosljeđivanje informacija prema izboru pojedinca – osobe s invaliditetom na ravnopravnoj osnovi s drugim članovima društva

Mjera 2. Koristiti nove tehnologije u cilju povećanja neovisnosti i kvalitete života osoba s invaliditetom

Sažetak rezultata provedbe mjera 1. i 2.:

Osiguravanje dostupnosti službenih informacija iz svih područja života, neovisno o mogućnostima, znanju i eventualnim ograničenjima korisnika, omogućeno je putem portala „Moja uprava“ (www.mojauprava.hr), koji je pristupačan osobama s različitim vrstama invaliditeta; prilagodbom prikaza na nekoliko načina i primjenom standarda koji omogućavaju strojno čitanje za slabovidne i slijepe, omogućen je pristup informacija osobama s invaliditetom na jednakoj osnovi s drugima. Također, Strategija e-Hrvatska, koja je u pripremi, posebno naglašava potrebu postizanja e-uključivosti na način da se osobama s invaliditetom osigura dostup do informacija i usluga putem Interneta, a sukladno svjetskim standardima.

Mjera 3. Jačati svijest o tome da same osobe s invaliditetom mogu najbolje zastupati svoje interese, podizati razinu svijesti o invaliditetu i pravima osoba s invaliditetom unapređivanjem stavova prema osobama s invaliditetom kao aktivnim i potpunim članovima društva

Mjera 4. Podizati javnu svijest o pravima osoba s invaliditetom nizom različitih aktivnosti koje pridonose općoj toleranciji za raznolikosti u društvu

Sažetak rezultata provedbe mjera 3. i 4.:

U sklopu aktivnosti „Polic i ja“ za polaznike temeljnog policijskog obrazovanja i zainteresirane djelatnike Policijske akademije, 17. travnja 2014. godine Pravobraniteljica za osobe s invaliditetom održala je predavanje na temu „Osobe s invaliditetom i policija u svakodnevnom životu – iskustva Pravobraniteljice za osobe s invaliditetom“. Od 25. studenog do 10. prosinca 2014. godine provedena je kampanja „16 dana aktivizma“, u 15 gradova u Republici Hrvatskoj, čiji je cilj osvješćivanje javnosti o problematici nasilja nad ženama s invaliditetom. Ostale aktivnosti vezane uz ovu mjeru navedene su u područjima djelovanja 2.1. *Obitelj* i 2.2. *Život u zajednici*.

2.10. Sudjelovanje u kulturnom životu

Uvod:

U svrhu sudjelovanja osoba s invaliditetom u kulturnom životu, tijekom 2014. godine se nastavilo s provedbom uglavnom istih ili sličnih kulturnih aktivnosti kao i u dosadašnjim izvještajnim razdobljima.

Mjera 1. Kontinuirano poticati i podupirati projekte koji afirmiraju kreativne i umjetničke mogućnosti osoba s invaliditetom

Sažetak rezultata provedbe mjere:

U 2014. godini sufinanciran je niz programa koje su predložile osobe s invaliditetom u sljedećim područjima: međunarodna kulturna suradnja (44.460,00 kn), glazba i glazbeno-scenska umjetnost (15.000,00 kn), muzejsko galerijska i likovna djelatnost (266.000,00 kn), knjižnična djelatnost (25.350,00), književno-nakladnička djelatnost (123.000,00 kn) i dramska i plesna djelatnost (139.000,00 kn). Za investicije (nabava opreme u Dramskom studiju slijepih i slabovidnih "Novi život", Zagreb, nabava računalne opreme za slijepe i slabovidne osobe za Nacionalnu i sveučilišnu knjižnicu Zagreb i uređenje pristupa za osobe s invaliditetom Tifološkom muzeju u Zagrebu). Na informatizaciju (nabava računalne opreme za Tifološki muzej i Udrugu za kulturu osoba oštećena sluha Hrvatske „Svijet tišine“) utrošeno je 25.000,00 kn. Na rashode za zaposlene i materijalne rashode u Tifološkom muzeju Zagreb (plaće, ostali rashodi za zaposlene i materijalni rashodi) utrošeno je 2.055.445,38 kn. Za rashode za zaposlene i materijalne rashode (plaće, ostali rashodi za zaposlene i materijalni rashodi) u Hrvatskoj knjižnici za slijepe izdvojeno je 2.694.280,61 kn.

Mjera 2. Osigurati sudjelovanje kazališnim i drugim umjetničkim solistima i skupina osoba s invaliditetom na redovitim kulturnim manifestacijama (festivalima, smotrama i drugim kulturnim manifestacijama) pod jednakim uvjetima

Sažetak rezultata provedbe mjere:

U akademskim godinama 2013./2014. i 2014./2015. upisano je 9 studenata na Akademiju likovnih umjetnosti u Zagrebu, dok je na Akademiji dramske umjetnosti Sveučilišta u Zagrebu jedan student s invaliditetom s druge sastavnice Sveučilišta pohađao izborni predmet te mu je od strane Akademije omogućena podrška (korištenje prostora, montaže i sl.) za izradu svog diplomskog rada. Uvjeti za upis studenata s invaliditetom su isti za sve sastavnice Sveučilišta pa tako i za umjetničke akademije. Također, kandidatima s invaliditetom omogućava se individualizirano prilagođeni način provjere posebnih sposobnosti.

Mjera 3. Poticati umrežavanje i uključenost osoba s invaliditetom na projektima u kulturi, na međunarodnoj, nacionalnoj i lokalnoj razini

Sažetak rezultata provedbe mjere:

U Očevidnik muzeja te muzeja, galerija i zbirki unutar ustanova i drugih pravnih osoba upisano je 145 muzejskih ustanova (s dislociranim zbirka/muzejima ukupno 191), a od toga: osiguran pristup osobama s invaliditetom imaju 37 muzeja/zbirki, djelomično osiguran pristup imaju 22 muzeja/zbirke, a bez pristupa je 129 muzeja/zbirki.

Mjera 4. Sensibilizirati javnost za umjetnički rad osoba s invaliditetom

Sažetak rezultata provedbe mjere:

Tijekom 2014. godine, s ciljem senzibiliziranja javnosti za umjetnički rad osoba s invaliditetom izdvojeno su sufinancirani projekti sljedećih udruga i institucija: Društvo tjelesnih invalida, Tifološki muzej, Dramski studio slijepih i slabovidnih „Novi život“, Hrvatski savez gluhoslijepih osoba Dodir, Udruga za kulturu osoba oštećena sluha Hrvatske „Svijet tišine“, Hrvatska knjižnica za slijepe, Udruženje slijepih esperantista, Udruga „Kazalište, vizualne umjetnosti i kultura gluhih – DLAN“ te Zaklada „Čujem, vjerujem, vidim“.

Mjera 6. Izmijeniti propise s ciljem osiguravanja jednakih mogućnosti osobama s invaliditetom u kulturi

Sažetak rezultata provedbe mjere:

Propisi iz djelokruga Ministarstva kulture prilagođeni su cilju izjednačavanja mogućnosti za sudjelovanje osoba s invaliditetom u kulturi. Zakonom o Hrvatskoj radioteleviziji („Narodne novine“, broj 137/10 i 76/12 - čl.6.st.2., čl.9. i čl.13), Zakonom o elektroničkim medijima („Narodne novine“, broj 153/09, 84/11 i 94/13, 136/13 - čl.9. i čl.14) te Pravilnikom o izboru i utvrđivanju programa javnih potreba u kulturi („Narodne novine“ broj 69/12, 44/13 i 91/13 - čl. 7. Pravilnika) osiguran je zakonski okvir za povećanje mogućnosti sudjelovanja/predstavljanja osoba s invaliditetom na jednakoj osnovi s drugim građanima u općim programima medija te za sudjelovanje u ostalim programima kulture.

Uvod:

I tijekom 2014. godine su osobe s invaliditetom ostvarile svoje biračko pravo, bilo na redovnim ili posebnim biračkim mjestima u ustanovama socijalne skrbi. U svrhu sudjelovanja osoba s invaliditetom u političkom i javnom životu, pored osiguravanja dostupnosti temeljnih dokumenata za političko djelovanje putem upravnih tijela, mrežnih stranica i sl., pojedine jedinice JLP(R)S sjednice predstavničkih tijela čine svima dostupnima putem lokalnih televizijskih i radio postaja. Znatno doprinos aktivnom sudjelovanju osoba s invaliditetom u političkom i javnom životu te informiranju šire javnosti o osnovnim načelima i načinima njihovog uključivanja dale su i organizacije civilnog društva.

Mjera 1. Osigurati tehničku podršku ili druge oblike pomoći kako bi svim zainteresiranim osobama s invaliditetom bili dostupni temeljni dokumenti od značaja za političko sudjelovanje na lokalnoj, regionalnoj ili nacionalnoj razini

Sažetak rezultata provedbe mjere:

Tehničku podršku po pitanju dostupnosti temeljnih dokumenata za političko djelovanje na lokalnoj i regionalnoj razini jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave osiguravaju putem upravnih tijela, službenih mrežnih stranica, službenih glasila, oglasnih ploča te putem svojih zaposlenika educiranih o načinu uključivanja osoba s invaliditetom u politički i javni život. Također, pojedine JLP(R)S omogućavaju praćenje sjednica predstavničkih tijela građana i tijela JLP(R)S putem lokalnih televizijskih i radio postaja. Zatim, JLP(R)S financiraju projekte udruga koji se odnose na uključivanje osoba s invaliditetom u javni i politički život te podizanje razine svijesti o pravima osoba s invaliditetom. Mnoge JLP(R)S u svojim prostorijama osiguravaju dostupnost scannera za slijepe i slabovidne osobe i pisača na Brailleovom pismu. Grad Pula-Pola je prihvatio model E-uprave. U 2014. godini su izgrađena dizala u: Gradskoj vijećnici i Gradskoj upravi za osobe s invaliditetom Grada Novske, Općini Velika Ludina, Karlovačkoj županiji, Gradu Karlovcu, Gradu Duga Resa (vidi Prilog 10.), Varaždinskoj županiji, Gradu Bjelovaru i Općini Jelenje. Istarska županija je osigurala uklanjanje arhitektonske barijere koja je priječila da osobe s invaliditetom mogu samostalno pristupiti prostoru dvorane „Istra“ u Spomen domu sjedinjenja u Pazinu, gdje se održavaju sjednice Skupštine Istarske županije, ali se koristi i za razne kulturne i društvene aktivnosti. Nadalje, izgrađen je pristup zgradi gradske uprave Grada Slunja, dok je uz financijsku potporu Ministarstva branitelja u samom objektu postavljena koso podizna-sklopiva platforma (vidi Prilog 10.). U gradskoj upravi Grada Daruvara i u zgradi Pučke knjižnice i čitaonice ugrađene su podizne platforme. Grad Kastav je izgradio zaštitnu željeznu ogradu i rampu za osobe s invaliditetom. Tri rampe su postavljene i u Gradu Krku, nekoliko u Općini Jelenje, u Gradu Kninu, Gradu Splitu, pisarnici Grada Pule, a o osiguranom pristupu za osobe s invaliditetom izvještavaju i Varaždinska županija i Grad Mursko Središće. Grad Zagreb je izradio projekte prilagodbe 21 prostora mjesne samouprave, ugovorena je izrada projekata za 9 objekata te je pokrenut postupak javne nabave za projekte prilagodbe još 14 objekata. Grad Rijeka je u svojim prostorijama osigurao pristup građanima s lokomotornim smetnjama u kojem se nalazi oprema s čitačem i software-om za slijepe osobe. U zgradi Gradske uprave Grada Splita brojčane oznake katova u dizalu su izrađene i na Brailleovom pismu. Grad Zadar je u partnerstvu sa Znanstvenom knjižnicom u Zadru otvorio Odjel za slijepe i slabovidne osobe. Grad Osijek je Športskoj udruzi slijepih donirao OpenBook program, koji je dostupan svim slijepim osobama na području grada Osijeka. Najčešće navedeni razlozi uslijed kojih JLP(R)S nisu osigurali svu potrebnu tehničku podršku osobama s invaliditetom su nedostatak financijskih sredstava ili neiskazana potreba za takvu vrstu podrške na njezinom području.

Mjera 2. Istražiti stavove članova svih predstavničkih tijela o političkim dimenzijama invaliditeta i uključivanju osoba s različitim vrstama oštećenja u politički život

Ova mjera je provedena (rok provedbe mjere – 2008. godina).

Mjera 3. Pratiti ravnopravno sudjelovanje osoba s invaliditetom u ostvarivanju njihova biračkog prava

Sažetak rezultata provedbe mjere:

U 2014. godini doneseno je Rješenje o određivanju biračkih mjesta za glasanje birača koji su smješteni u ustanovama socijalne skrbi te su izrađene upute o postupanju za pojedine kategorije pružatelja usluge smještaja, a u svrhu sudjelovanja istih na izborima za članove Europskog parlamenta iz Republike Hrvatske (održani 25. svibnja 2014. godine) i za izbor za predsjednika Republike Hrvatske (prvi krug održan 28. prosinca 2014. godine). Posebnim biračkim mjestima bilo je određeno 8 ustanova socijalne skrbi po kriteriju dislociranosti i interesa korisnika za sudjelovanje na izborima, dok su korisnici svih ostalih ustanova socijalne

skrbi mogli glasovati na redovnom biračkom mjestu. Na temelju Zakona o izboru članova u Europski parlament iz Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj 92/10, 23/13 i 143/13) donesene su Obvezatne upute broj EP VI o načinu glasovanja birača – osoba s invaliditetom, slijepih birača, nepismenih birača te birača koji ne mogu pristupiti na biračko mjesto. Nadalje, na temelju Zakona o izboru predsjednika Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj 22/92, 42/92, 71/97, 69/04, 99/04, 44/06, 24/11 i 128/14) 21. studenoga 2014. godine propisane su Obvezatne upute broj P V o načinu glasovanja birača – osoba s invaliditetom, slijepih birača, nepismenih birača, te birača koji ne mogu stupiti na biračko mjesto.

Mjera 4. Informirati predstavnike zakonodavne i izvršne vlasti, državne i javne službenike te širu javnost o osnovnim načelima i načinima uključivanja osoba s invaliditetom u politički i javni život zajednice.

Sažetak rezultata provedbe mjere:

Kontinuirano se vrši kontroliranje je li u svim tekstovima natječaja/oglasa za prijam u državnu službu navedeno da osobe s invaliditetom imaju pravo prilikom prijave na natječaj/oglas pozvati se na pravo prednosti pri zapošljavanju, sukladno odredbama Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom („Narodne novine“, broj 157/13 i 152/14). O pravu prednosti pri zapošljavanju Ministarstvo uprave informira državna tijela putem predstavnika Ministarstva uprave u natječajnim komisijama, kao i građane odgovarajući na upite putem elektroničke pošte i telefona. Ujedno, na web stranicama Ministarstva uprave objavljene su informacije o zapošljavanju u državnoj službi, a dio informacija se odnosi na pravo osoba s invaliditetom da se pozovu na pravo prednosti pri zapošljavanju u tijelima državne uprave.

Mjera 5. Provesti kampanju za promicanje Konvencije o pravima osoba s invaliditetom Ujedinjenih naroda
Ova mjera je provedena (rok provedbe – 2007. godina).

Mjera 6. Provesti istraživanje javnog predstavljanja osoba s invaliditetom putem udruga i njihovih saveza te predložiti učinkovito i pravično predstavljanje njihovih različitih interesa i potreba

Budući da postoji niz istraživanja financiranih iz javnih izvora na srodne teme (vidi Prilog 15), nije bilo potrebe za provođenjem zasebnog istraživanja te stoga Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske nije provodio aktivnosti vezane uz ovu mjeru.

Mjera 7. Promicati sudjelovanje žena i mladih osoba s invaliditetom u javnom i političkom djelovanju na svim razinama

Sažetak rezultata provedbe mjere:

U 2014. godini financirana su 3 projekta organizacija civilnog društva s ciljem poticanja uključenosti žena i mladih osoba s invaliditetom u javni i politički život, za koje je izdvojeno 60.000,00 kn. Također se redovito sudjelovalo i podržavalo niz aktivnosti usmjerenih promicanju aktivnog uključivanja i sudjelovanja žena s invaliditetom u političkom i javnom životu.

Mjera 8. Osigurati dodatnu formalnu i neformalnu edukaciju osoba s invaliditetom s ciljem osnaživanja za uključivanje u javni i politički život

Sažetak rezultata provedbe mjere:

Tijekom 2014. godine je imenovana Radna skupina za izradu Nacrta prijedloga Pravilnika o priznavanju i vrednovanju neformalnog i informalnog učenja.

2.12. Istraživanje i razvoj

Uvod:

U svrhu unaprijeđenja klasifikacije invaliditeta izvršena je implementacija Međunarodne klasifikacije funkcioniranja, onesposobljenosti i zdravlja (MKF). Tijekom 2014. godine se nastavilo s unaprijeđenjem kvalitete prikupljanja podataka povezanih s invaliditetom, a također je započelo i istraživanje o razlikama u kvaliteti života slijepih osoba u ruralnim i urbanim područjima u RH.

Mjera 1. Unaprijediti statističke i informacijske strategije za razvoj politike i standarda vezanih uz osobe s invaliditetom

Sažetak rezultata provedbe mjere:

Usklađena je metodologija prikupljanja statističkih podataka o osobama s invaliditetom s međunarodnim sustavom prikupljanja statističkih podataka i međunarodnom klasifikacijom invaliditeta. Hrvatski registar o osobama s invaliditetom osigurava pristup točnim i ažuriranim podacima o osobama s invaliditetom u

Republici Hrvatskoj usklađenim s drugim sustavima prikupljanja podataka i u skladu s definiranim smjernicama prikupljanja podataka te usvojenom klasifikacijom invaliditeta. Osigurana je usklađenost podataka i povezivanje baza podataka svih sustava nadležnih za prikupljanje podataka i vođenje statističkih podataka – poduzete su aktivnosti u procesu usklađivanja i informatičke potpore (baze podataka) u promatranoj godini u odnosu na prethodnu.

Mjera 2. Unaprijediti klasifikaciju invaliditeta

Sažetak rezultata provedbe mjere:

Izvršena je implementacija Međunarodne klasifikacije funkcioniranja, onesposobljenosti i zdravlja (MKF) u sustav valorizacije i praćenja invaliditeta. Postignuto je da se MKF i MKB komplementarno koriste u postupku vrednovanja invaliditeta, što je i preporuka Svjetske zdravstvene organizacije. Međutim, MKF još nije uvršten u informacijske sustave (Centralni zdravstveni informacijski sustav – CEZIH i Bolnički informacijski sustav – BIS). Tijekom 2014. godine nastavilo se s unapređenjem kvalitete osobnih podataka registriranih osoba s invaliditetom u segmentu dodjeljivanja jedinstvenih identifikatora osobe (JMBG, OIB), unaprijeđeno je i prikupljanje mortalitetnih podataka, nastavilo se s usklađivanjem podataka Hrvatskog registra osoba s invaliditetom s Populacijskim registrom u dijelu upotpunjavanja osobnih identifikatora (OIB, JMBG) kod registriranih osoba s invaliditetom.

Mjera 3. Poticati provođenje istraživačkih studija i usku suradnju nadležnih tijela radi osiguravanja dostupnosti sveobuhvatnih podataka u cilju postizanja veće razine znanja o osobama s invaliditetom te donošenja politika i programa vezanih uz invaliditet utemeljenih na kvalitetnim informacijama

Sažetak rezultata provedbe mjere:

U 2014. godini započeto je istraživanje o usporedbi kvalitete života slijepih osoba između ruralnih i urbanih područja RH. Navedeno istraživanje se provodi u suradnji s Hrvatskim savezom slijepih. Pored navedenog, napisan je rad o usporedbi prevalencije invaliditeta između RH i Grada Zagreba, koji je u fazi objave.

Mjera 4. Unaprijediti dostupnost podataka Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo osobama s invaliditetom

Sažetak rezultata provedbe mjere:

Svi rezultati istraživanja i djelatnosti koje provode u potpunosti su dostupni svim zainteresiranima na mrežnim stranicama Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo – www.hzjz.hr.

Mjera 5. Osigurati sveobuhvatne informacije o osobama s invaliditetom, njihovu frekvenciju i distribuciju na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini

Sažetak rezultata provedbe mjere:

Podaci iz Registra osoba s invaliditetom nalaze se na mrežnim stranicama Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo – www.hzjz.hr.

Za aktivnosti vezane uz područje Istraživanje i razvoj u 2014. godini je utrošeno 881.458,00 kn.

2.13. Rekreacija, razonoda i šport

Uvod:

I tijekom 2014. godine održan je niz sportskih događanja u kojima su sudjelovale osobe s invaliditetom te se nastavilo s otklanjanjem arhitektonskih barijera u sportskim objektima. U svrhu definiranja sportova i prava nastupa na Državnom prvenstvu učenika s intelektualnim teškoćama, usvojen je Propisnik Državnog prvenstva školskih sportskih društava Republike Hrvatske za učenike s intelektualnim teškoćama u razvoju za šk. god. 2013./2014.

Mjera 1. Izraditi Pravilnik o sportskim natjecanjima djece s teškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom

Mjera nije provedena. Izrada jedinstvenog Pravilnika o sportskim natjecanjima djece s teškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom nije predviđena Zakonom o sportu i ne može biti predmet rada Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta. Zakonom o sportu određeno je da Hrvatski školski sportski savez organizira Državno prvenstvo školskih sportskih društava Republike Hrvatske, a u skladu s navedenim Hrvatski školski sportski savez donosi Propisnik državnog prvenstva školskih sportskih društava Republike Hrvatske za učenike s intelektualnim teškoćama u razvoju za svaku školsku godinu. Pravo nastupa na Državnom prvenstvu imaju centri za odgoj i obrazovanje, osnovne i srednje škole učenika s intelektualnim teškoćama u razvoju i redovne škole koje provode posebne programe za učenike s intelektualnim teškoćama u razvoju. Nadalje, natjecanja

koja se provode kroz klubove, saveze i krovne organizacije za sport osoba s invaliditetom (HPO, HSSG) koje se financiraju i javnim sredstvima kroz programe MZOS-a regulirana su međunarodnim i nacionalnim pravilima za pojedine sportove, sportske hrane i discipline osoba s invaliditetom.

Mjera 2. Izraditi, provoditi i pratiti programe izvannastavnih sportskih i drugih aktivnosti koji će poboljšati uključivanje djece i mladeži s teškoćama u razvoju

Mjera nije provedena. Međutim, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta donijelo je Pravilnik o načinu osnivanja, zadaćama, djelokrugu i načinu rada školskih sportskih društava kako bi se uredio rad provođenja izvannastavnih školskih sportskih društava radi provođenja izvannastavnih školskih sportskih aktivnosti učenika, pa samim tim i djece i mladeži s teškoćama u razvoju u odgojno-obrazovnom sustavu. Sportske izvannastavne aktivnosti koje se provode u sklopu školskog sportskog društva sastavni su dio školskog kurikulumu. Školska sportska društva u osnovnim i srednjim školama osnivaju školski odbori radi provođenja izvannastavnih školskih sportskih aktivnosti. Školska sportska društva udružuju se u općinske, gradske i županijske školske sportske saveze. Zadaća školskog sportskog društva je planirati, organizirati i provoditi sportske aktivnosti za učenike kao dio izvannastavnih sadržaja škole. Jedna od zadaća školskog sportskog društva je i poticati uključivanje što većeg broja učenika u školske sportske aktivnosti, a naročito učenika s invaliditetom. U organizaciji Hrvatskog školskog sportskog saveza mjera se kontinuirano provodi.

Mjera 3. Organizirati sportska natjecanja djece s teškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom na lokalnoj, regionalnoj i državnoj razini te poticati sudjelovanje na međunarodnim natjecanjima

Sažetak rezultata provedbe mjere:

Državno prvenstvo za djecu s intelektualnim teškoćama u razvoju održano je od 4. do 6. svibnja 2014. godine u Poreču. Ukupno je sudjelovala 31 škola/centar za odgoj i obrazovanje (u odnosu na 29 koji su sudjelovali 2013. godine) sa 146 učenika (u odnosu na 151 u 2013. godini), u pratnji 62 voditelja (u odnosu na 58 koji su sudjelovali 2013. godine). U disciplinama atletike sudjelovalo je 112 učenika, a u disciplinama plivanja 34 učenika.

Mjera 4. Ukloniti građevinske prepreke i prilagoditi sportske terene (unutarnje i vanjske) te prilagoditi opremu potrebama djece s teškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom

Mjera 5. Ukloniti građevinske prepreke i prilagoditi školske prostore te opremu u svrhu omogućavanja izvannastavnih aktivnosti (sportskih i drugih) potrebama djece s teškoćama u razvoju

Sažetak rezultata provedbe mjera 4. i 5.:

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta i jedinice lokalne i regionalne (područne) samouprave u svojim proračunima osiguravaju sredstva za izgradnju, održavanje i opremanje školskih sportskih dvorana i sportskih terena. Pristup bez arhitektonskih barijera ima 55% školskih sportskih dvorana, a sve nove sportske dvorane izgrađene su sukladno definiranim standardima te potrebama učenika. Za provedbu ovog područja Nacionalne strategije Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta je u 2014. godini utrošilo 11.769.934,00 kn.

2.14. Udruga osoba s invaliditetom u civilnom društvu

Uvod:

I tijekom 2014. godine se temeljem javnih poziva nastavilo s financiranjem projekata udruga osoba s invaliditetom čija svrha je unaprjeđenje kvalitete života osoba s invaliditetom, podizanje razine svijesti o značaju udruga osoba s invaliditetom, poticanje aktivnog djelovanja žena s invaliditetom i drugo.

Mjera 1. Sustavno podizati razinu svijesti javnosti o značaju udruga osoba s invaliditetom

Sažetak rezultata provedbe mjere:

I u 2014. godini su, od 5. do 7. lipnja, održani Dani otvorenih vrata udruga, u koje je bilo uključeno gotovo 400 udruga diljem Hrvatske, među kojima su bile i udruge osoba s invaliditetom.

Mjera 2. Poticati aktivno djelovanje žena s invaliditetom

Sažetak rezultata provedbe mjere:

Redovito se pruža financijska potpora projektima koji pridonose aktivnom uključivanju žena s invaliditetom radi smanjivanja njihove socijalne isključenosti. Za financiranje pojedinih aktivnosti Kampanje Bijele vrpce Zajednice Saveza osoba s invaliditetom Hrvatske - SOIH Ured za ravnopravnost spolova Vlade Republike Hrvatske dodijelio je 5.004,00 kn.

Mjera 3. Poticati zapošljavanje osoba s invaliditetom programima udruga

Mjera 4. Sustavno financirati udruge osoba s invaliditetom omogućujući njihovo djelovanje u cilju unapređenja kvalitete života osoba s invaliditetom

Sažetak rezultata provedbe mjera 3. i 4.:

U 2014. godini, temeljem javnih poziva, osigurana su financijska sredstva za projekte udruga osoba s invaliditetom za sljedeća područja: trogodišnji program (2014. – 2017.) udruga koje djeluju u području socijalne skrbi za provedbu prve godine trogodišnjih programa udruga osoba s invaliditetom, odnosno udruga koje djeluju u korist osoba s invaliditetom u iznosu od 22.750.000,00 kn za 91 udrugu; za projekte udruga usmjerenih promicanju i zaštiti prava djece i podršci obitelji u 2014. godini u iznosu od 164.000,00 kn za 5 udruga osoba s invaliditetom; usmjerena mladima za financijsku potporu iz dijela prihoda od igara na sreću i Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2014. godinu u iznosu od 363.043,00 kn za 4 udruge osoba s invaliditetom; usmjerenih smanjenju i prevenciji socijalne isključenosti u iznosu od 599.808,00 kn za 6 udruga osoba s invaliditetom; socijalne skrbi usmjerene unaprjeđenju kvalitete života starijih osoba putem organiziranih dnevnih aktivnosti u iznosu od 170.507,80 kn za 3 udruge osoba s invaliditetom; prevencija nasilja nad i među djecom i mladima u iznosu od 350.000,00 kn za 3 udruge osoba s invaliditetom; trogodišnji program (2013. - 2015.) osobnog asistenta za osobe s invaliditetom (vidi područje 2.1. Obitelj). Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske je tijekom 2014. godine, u ulozi Provedbenog tijela razine 1 za provedbu Europskog socijalnog fonda, raspisalo je Poziv za dodjelu bespovratnih sredstava pod nazivom „Jačanje sposobnosti organizacija civilnog društva za pružanje socijalnih usluga“ u vrijednosti od 20.243.000,00 kn. Cilj Poziva je unaprijediti sposobnosti organizacija civilnog društva za pružanje socijalnih usluga i jačati partnerstva i suradnju civilnog društva s ostalim dionicima koji djeluju u području pružanja socijalnih usluga, a osobe s invaliditetom su jedna od krajnjih korisničkih skupina. U sklopu navedenog Poziva, među ostalima, financirano je 13 projekata organizacija civilnog društva usmjerenih osobama s invaliditetom. U 2014. godini, Ured za udruge je izradio Izvješće o financiranju projekata i programa organizacija civilnog društva iz javnih izvora u 2013. (vidi prilog 16).

Mjera 5. Poticati i razvijati suradnju udruga osoba s invaliditetom s ostalim organizacijama civilnog društva

Mjera 6. Provoditi edukaciju voditelja udruga osoba s invaliditetom

Sažetak rezultata provedbe mjera 5. i 6.:

Kao i dosadašnjih godina, predstavnik udruge za osobe s invaliditetom imenovan je članom Savjeta za razvoj civilnoga društva, koji ima važnu ulogu u poticanju i razvoju suradnje udruga osoba s invaliditetom s ostalim organizacijama civilnog društva.

Mjera 7. Osigurati jednake mogućnosti unutar organizacija civilnog društva s ciljem usklađivanja s međunarodnim dokumentima

Sažetak rezultata provedbe mjere:

Povjerenstvo Vlade Republike Hrvatske za osobe s invaliditetom, sukladno svojem Planu i programu rada koji se usvaja za svaku godinu, daje mišljenja o nacrtima zakona i drugih propisa koji su od interesa za unapređivanje kvalitete življenja osoba s invaliditetom i njihovih obitelji.

<i>2.15. Međunarodna suradnja</i>
--

Uvod:

Vežano uz podneseno izvješće Republike Hrvatske iz 2011. godine o provedbi Konvencije o pravima osoba s invaliditetom, u 2014. godini pripremljeni su odgovori na listu pitanja Odbora za prava osoba s invaliditetom UN-a, čime je navedena međunarodna organizacija dodatno izviještena o stanju ljudskih prava osoba s invaliditetom u Republici Hrvatskoj.

Mjera 1. Pratiti usklađenost važećih zakona s preuzetim međunarodnim dokumentima od posebnog interesa za osobe s invaliditetom

Mjera 2. Izraditi popis te prijevode svih međunarodnih dokumenata od posebnog interesa za osobe s invaliditetom te ih učiniti dostupnima u prilagođenim formatima

Mjera 3. Podnositi izvješća o provedbi preuzetih obveza sukladno međunarodnim dokumentima

Mjera 4. Izvješćivati Vijeće Europe o stanju ljudskih prava osoba s invaliditetom u Republici Hrvatskoj

Mjera 5. Poticati i podržavati međunarodnu suradnju udruga osoba s invaliditetom

Sažetak rezultata provedbe mjera 1., 2., 3., 4. i 5.:

U studenom 2014. godine izrađeni su odgovori na listu pitanja Odbora za prava osoba s invaliditetom UN-a, vezano uz predstavljanje Inicijalnog izvješća Republike Hrvatske prema Konvenciji o pravima osoba s invaliditetom, koje je Republika Hrvatska izradila i dostavila Ujedinjenim narodima 2011. godine. Objedinjeni odgovor također je tiskan i na Bralleovom pismu. Nadalje, službenica Policijske škole „Josip Jović“ je u rujnu 2014. godine sudjelovala u utrci pripadnika policija iz različitih zemalja noseći olimpijski plamen zajedno s atletičarima, natjecateljima Specijalnih olimpijskih ljetnih igara u Belgiji u sklopu projekta „Law Enforcement Torch Run“, koji je osmišljen radi pružanja podrške u integraciji osoba s invaliditetom u zajednicu.

KOORDINACIJA PROVEDBOM NACIONALNE STRATEGIJE NA PODRUČNOJ (REGIONALNOJ) I LOKALNOJ RAZINI

Sukladno Nacionalnoj strategiji izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom od 2007. do 2015. godine, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne su izraditi lokalne strategije/planove u svrhu izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom. Uz donošenje strateških dokumenata na područnoj i lokalnoj razini, Nacionalna strategija obvezuje i na imenovanje koordinatora za provedbu mjera, kako na nacionalnoj, tako i na područnoj i lokalnoj razini. Županije i gradovi svoje strateške dokumente formuliraju u obliku strategija, akcijskih planova ili programa mjera za provedbu Nacionalne strategije, a usvajaju ih na različito vremensko razdoblje.

PRIKAZ POSTIGNUTIH REZULTATA U PROVEDBI MJERA U JEDINICAMA LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE sukladno Okviru za praćenje provedbe Nacionalne strategije izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom 2007. – 2015.

Budući da su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave nositelji svega dvije mjere Nacionalne strategije, odnosno mjera 6. i 7., područja 2.13. *Rekreacija, rasonoda i šport* te da stoga nisu obvezni izvještavati o provedbi ostalih mjera čiji nisu nositelji, u ovom dijelu Izvješća navedene su samo one mjere iz Nacionalne strategije po kojima su se očitovale jedinice područne (regionalne) samouprave, a koje se većinom provode u sklopu mjera sadržanih u lokalnim strategijama izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom i ostalim strateških dokumentima koji obuhvaćaju i aktivnosti usmjerene osobama s invaliditetom.

2.1. Obitelj

Uvod:

U svrhu osiguranja kvalitete života, dostupnosti informacija te unapređenja izvaninstitucionalnih oblika potpore za osobe s invaliditetom i tijekom 2014. godine su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave financirale projekte udruga u sklopu kojih su održane brojne edukacije i savjetovanja.

Mjera 1. Međuresornom suradnjom kontinuirano organizirati aktivnosti s ciljem promicanja obiteljskih vrijednosti i senzibilizacije javnosti

Mjera 2. Osigurati osobama s invaliditetom i članovima njihovih obitelji što neovisnije planiranje života

Mjera 3. Osigurati osobama s invaliditetom i njihovim obiteljima privatnost

Mjera 4. Pripremati djecu s teškoćama u razvoju i mlade osobe s invaliditetom za partnerske odnose, roditeljstvo i obiteljski život

Mjera 5. Osigurati različite oblike kvalitetne izvaninstitucijske podrške osobama s invaliditetom i članovima njihovih obitelji radi omogućavanja slobode izbora

Mjera 6. Provoditi edukaciju i informiranje roditelja djece s teškoćama u razvoju, kao i roditelja s invaliditetom te članova njihovih obitelji

Sažetak rezultata provedbe mjera 1., 2., 3., 4., 5. i 6.:

Udruge osoba s invaliditetom organizirale su stručne skupove, edukacije i individualna ili obiteljska savjetovanja s ciljem osnaživanja i što neovisnijeg planiranja njihova života te značaja kvalitetnog obiteljskog života za uspješnije odrastanje djece s teškoćama u razvoju. Kontinuirano su se obilježavali Međunarodni dan obitelji, Međunarodni dan bijelog štapa, Međunarodni dan osoba s invaliditetom, Svjetski dan sindroma Down i Dan svjesnosti o autizmu. Putem programa “Trebamo hoćemo možemo“ grada Koprivnice osposobljavaju se osobe srednje i starije životne dobi koje su kasnije izgubile vid za samostalno kretanje i obavljanje svakodnevnih aktivnosti. Kroz program „Pomoć u kući starijim osobama“, osobama s invaliditetom na

području Ličko-senjske županije pružena je pomoć u obavljanju svakodnevnih životnih aktivnosti u njihovim kućanstvima s ciljem što uspješnije socijalne uključenosti. U Osječko-baranjskoj županiji dvije udruge osobe s invaliditetom pružaju svojim korisnicima mogućnost svakodnevnog boravka u prostorijama udruge gdje s njima rade stručni djelatnici udruge i volonteri, a u Gradu Zagrebu, također, udruge provode svoje programe u svrhu osiguranja kvalitetne izvaninstitucijske skrbi za osobe s invaliditetom.

2.2. Život u zajednici

Uvod:

U svrhu poduzimanja mjera prevencije institucionalizacije, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave su i tijekom 2014. godine otvarale dnevne boravke za osobe s invaliditetom te su im organizirale pomoć i njegu u kući kao oblik izvaninstitucionalne skrbi, a sve u cilju osiguranja odgovarajuće kvalitete života u zajednici.

Mjera 1. Osigurati usklađeni pristup u pružanju kvalitetnih usluga podrške u zajednici

Mjera 2. Osigurati kvalitetne usluge u zajednici te alternativne oblike smještaja koji omogućavaju prijelaz iz smještaja u ustanovama na život u zajednici

Mjera 3. Osigurati dopunske usluge i druge kapacitete s ciljem potpore obitelji

Mjera 4. Edukacija djelatnika javnih službi s ciljem kvalitetnog uključivanja osoba s invaliditetom u život zajednice

Sažetak rezultata provedbe mjera 1., 2., 3. i 4.:

U Vukovarsko-srijemskoj županiji jedinice lokalne samouprave otvaraju i podržavaju dnevne boravke za osobe s invaliditetom u svrhu prevladavanja njihove usamljenosti kroz zajednička druženja. Na području Vinkovaca provodi se projekt „Samostalno stanovanje uz podršku“ i u tu svrhu procesa deinstitucionalizacije dodijeljen je stan za korisnike Centra za rehabilitaciju „Mala Terezija“ u kojem je smješteno pet djevojaka. U Otočcu je osnovan Centar za pomoć u kući Otočac. U projekt su uključena 54 korisnika, a Grad Otočac financira usluge navedenog Centra za tri osobe s invaliditetom. Centar za inkluziju i podršku u zajednici Pula je pokrenuo programe dnevne skrbi za 197 korisnika. Društvo invalida Poreč provodi dva programa rada sa svojim korisnicima – *Supportivno-terapijska grupa za odrasle osobe s invaliditetom* i *Kreativna radionica za djecu s teškoćama u razvoju, intelektualnim teškoćama i njihove prijatelje*. Programe dostave toplih obroka u kuću provode Dom za psihički bolesne odrasle osobe Zagreb, podružnica Mirkovec za 35 korisnika i Dom za psihički bolesne odrasle osobe Bidružica za 36 korisnika. Općina Jesenje iznosom od 10.000,00 kn sufinancira program Pomoć u kući starijim osobama. Isti projekt sufinanciraju i Općina Desinić, iznosom od 15.240,34 kn te Općina Stubičke Toplice, iznosom od 33.163,00 kn. Društvo multiple skleroze Krapinsko-zagorske županije pruža uslugu psihosocijalnog osnaživanja osoba s invaliditetom, a u suradnji s Udrugom slijepih pružaju uslugu tečaja osnovnog i naprednog rada na računalu za korisnike. Udruga „Zvono“ za djecu i mlade s poteškoćama u razvoju grada Belišća provodi program financiran od strane Ministarstva socijalne politike i mladih u sklopu kojeg pružaju socijalne usluge poput dnevnog boravka za osobe s invaliditetom, podršku u procesu uključivanja u redovni odgojno-obrazovni sustav i samostalno stanovanje. Udruga invalida rada Sisačko-moslavačke županije organizirala je radionice za 40 korisnika u svrhu usvajanja novih vještina i smanjenja samoizolacije. U Udruzi gluhih i nagluhih osoba grada Siska zaposlen je tumač znakovnog jezika, a Gradsko društvo Crvenog križa organiziralo je pomoć i njegu u kući za starije i nemoćne osobe zbog njihovog narušenog socijalnog i zdravstvenog stanja i od ukupno 92 korisnika, 30 su osobe s invaliditetom. Primorsko-goranska županija je u 2014. godini iznosom od 60.000,00 kn financirala uređenje dviju zajednica za samostalno stanovanje osoba s intelektualnim teškoćama u općinama Lokve i Mrkopalj, a iznosom od 113.371,00 kn Županija je sufinancirala rad dnevnog boravka Doma za psihički bolesne odrasle osobe Turnić. Dječji vrtić „Radost“ iz Crikvenice ima posebno organiziranu grupu za djecu s teškoćama u razvoju, a Udruga osoba s invaliditetom grada Opatije je za šest osoba s najtežom vrstom i stupnjem invaliditeta osigurala pomoć osobnih asistenata. Varaždinska županija je u 2014. godini u potpunosti financirala program pomoći u kući kao oblik izvaninstitucionalne skrbi osoba treće životne dobi koje žive u ruralnim sredinama. Od 300 korisnika, 270 bile su osobe s invaliditetom. Brodsko-posavska županija je u 2014. godini povećala broj asistenata u nastavi za učenike osnovnih škola te je povećan broj stambenih zajednica za osobe s intelektualnim teškoćama. Na području Slavenskog Broda postoje 4 dnevna boravka za korisnike s intelektualnim teškoćama i tjelesnim invaliditetom, a Udruga slijepih Nova Gradiška organizirala je poludnevne boravke za djecu s teškoćama u razvoju. Udruga za osobe s intelektualnim teškoćama „Rajska ptica“ iz Karlovačke županije provodila je program „Samostalnost je naša budućnost“. Tijekom 2014. godine Međimurska županija je poticala uključivanje lokalnih zajednica u proces deinstitucionalizacije kroz projekt Udruga za pomoć osobama s mentalnom retardacijom Međimurske županije „Županija jednakih mogućnosti –

stanovanje uz podršku za osobe s intelektualnim teškoćama“. U 6 stambenih zajednica, uz 24 satnu podršku, žive 23 punoljetne osobe s intelektualnim teškoćama. Projektom „Život u lokalnoj zajednici“ Doma za odrasle osobe Zemunik, koji se provodi šestu godinu zaredom, poboljšava se kvaliteta života osobama s poteškoćama mentalnog zdravlja tako što samostalno žive u stambenoj jedinici uz stručnu podršku djelatnika Doma. I u 2014. godini je u organizaciji Gradskog ureda za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom i Centra za rehabilitaciju Zagreb nastavljen projekt Interventni smještaj za djecu s teškoćama u razvoju. Dnevni centar „Mali dom-Zagreb“ u sklopu svojih programa i dalje ima razvijen sustav mobilne službe podrške u zajednici (rana intervencija) u kojeg je uključeno 43 djece s teškoćama u razvoju i njihova obitelji. Programom Inkluzija gluhih osoba uz podršku Grada Zagreba znatno se unapređuje kvaliteta života gluhih osoba tako što im se poboljšava informiranost o događanjima koja su od njihova interesa, a programom je obuhvaćeno više od 900 članova. Grad Zagreb u suradnji s Udrugom za autizam Zagreb provodi program „Služba podrške u obitelji za osobe s autizmom“ koja obuhvaća mobilnu podršku za osobe s poremećajima iz autističnog spektra i članove njihovih obitelji u svim segmentima njihovog svakodnevnog života. Udruga za psihosocijalnu pomoć SUSRET tijekom 2014. godine provodila je projekt „Ostani u zajednici“ koji je mobilnom stručnom potporom pružao odgovarajuću podršku osobama s psihičkim oštećenjima koje žive u stambenoj zajednici. Nastavljena je i provedba projekta „Fizikalna terapija i rehabilitacija za osobe s invaliditetom u Gradu Zagrebu“ u okviru kojeg se za 420 osoba osigurala usluga besplatne fizikalne terapije i rehabilitacije. Gradski ured za zdravstvo je u suradnji s Hrvatskim savezom gluhoslijepih osoba „Dodir“ tijekom 2014. godine proveo program „U zdravlju sigurni i bez straha“ u okviru kojeg je organizirao trening radionice za zdravstvene djelatnike, a stručni radnici Dnevnog centra „Mali dom-Zagreb“ i Centra za rehabilitaciju „Silver“ sudjelovali su na stručnim skupovima i edukacijama vezanih za temu osoba s invaliditetom. U organizaciji Društva za pomoć mentalno retardiranim osobama organiziran je poludnevni boravak kojeg polazi 10 ljudi što u potpunosti financira Ministarstvo socijalne politike i mladih. Koprivničko-križevačka županija sufinancira programe udruga osoba s invaliditetom usmjerene na prevenciju institucionalizacije, a Udruga invalida Križevci provodila je projekt „Edukacijom do kvalitetne komunikacije“ čiji je cilj bio osposobiti volontere i 4 zaposlene osobe u udruzi za korištenje znakovnog jezika.

2.3. Odgoj i obrazovanje

Uvod:

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave su i u 2014. godini nastavile s mjerom uklanjanja arhitektonskih barijera u osnovnim i srednjim školama s ciljem osiguranja pristupačnosti (dizalo, sanitarni čvor i rampa) za osobe s invaliditetom. Također, nastavljeno je s provedbom projekata osiguranja asistenata u nastavi te stručnim usavršavanjem odgojno-zdravstvenih djelatnika.

Mjera 3. Osigurati cjeloživotno učenje osobama s invaliditetom s ciljem učinkovite prohodnosti između faza obrazovanja te između obrazovanja i zapošljavanja

Mjera 4. Osigurati studijske programe i trajni profesionalni razvoj odgojno-obrazovnih djelatnika na svim razinama za stjecanje kompetencija za rad s djecom s teškoćama u razvoju i osobama s invaliditetom

Mjera 5. Podupirati suradnju između državnih tijela i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave radi omogućavanja jednakosti pristupa predškolskom odgoju i školovanju na svim razinama, s posebnim naglaskom na unapređenju stanja u manjim sredinama (seoska, otočna, brdsko-planinska, demografski ugrožena i ratom pogođena područja)

Mjera 6. Osigurati infrastrukturnu potporu učenicima s teškoćama u razvoju

Mjera 7. Uključiti djecu s teškoćama u razvoju i odrasle osobe s invaliditetom u postupke donošenja odluka koje utječu na njihov život

Sažetak rezultata provedbe mjera 3., 4., 5., 6. i 7.:

U svim školama na području Vukovarsko-srijemske županije koje pohađaju učenici s teškoćama u razvoju postoje izgrađene prilazne rampe i prilagođeni sanitarni čvorovi. Dizala su izgrađena u tri srednje škole u Vinkovcima i jednoj osnovnoj školi u Županji. Udruga osoba s invaliditetom „Bubamara“ osigurala je u okviru projekta asistente u nastavi za učenike s teškoćama u razvoju. Na području Gospića uključeno je 6 asistenata u nastavi za učenike s teškoćama u razvoju u Osnovnoj školi dr. Jure Turića i dr. Franje Tuđmana. Dječji vrtić Slapić te područni vrtić Vidra općine Plitvička Jezera upisali su određen broj djece s teškoćama u razvoju te su im osigurali logopeda. U Istarskoj županiji je ugradnjom rampi i dizala te uređenjem sanitarnog čvora 5 osnovnoškolskih i 1 srednjoškolska ustanova u potpunosti prilagođena djeci i mladima s invaliditetom, a 15 osnovnoškolskih i 6 srednjoškolskih ustanova je djelomično prilagođeno. U pedagoškoj godini 2014./15. Dječji vrtić „Grdelin“ iz Buzeta pohađa dvoje djece s teškoćama u razvoju od kojih jedno zahtjeva pomoć

asistenta te je grad Buzet osigurao financijska sredstva i zaposlio ga. U školskoj godini 2014./15. uključeno je 87 asistenata u nastavi za učenike s invaliditetom što je financirano iz projekta EU „Školovanje bez diskriminacije – ulog u tolerantno društvo“ te iz proračuna županije. Općina Zlatar Bistrica uključila je djecu predškolske dobi na govornu terapiju u Službu za medicinsku rehabilitaciju kako bi im se omogućilo razvijanje govora i lakša komunikacija s okolinom. U šk.god. 2014./15., dodjelom bespovratnih sredstava iz Europskog socijalnog fonda u iznosu od 1.825.788,89 kn, financirao se rad 51 asistenata u nastavi, a Krapinsko-zagorska županija je utrošila 602.445,00 kn vlastitih sredstava za zapošljavanje dodatnih 18 asistenata kako bi se svim učenicama s teškoćama osigurala podrška. Županija je sufinancirala prijevoz 65 učenika s teškoćama u razvoju za što je utrošeno 422.392,86 kn, a za prijevoz 24 predškolske djece utrošeno je 39.799,58 kn. U Dječjem vrtiću „Maslačak“ Belišće upisano je 20 djece s teškoćama u razvoju. U Osnovnoj školi Ivana Kukuljevića u Belišću kroz projekt „Asistent u nastavi“ četiri učenika s teškoćama u razvoju dobila su svoje asistente. Grad Đakovo je u 2014. godini sufinancirao tečaj znakovnog jezika organiziranog od strane Udruge gluhih i nagluhih Osječko-baranjske županije u iznosu 1.500,00 kn. Dječji vrtić Đakovo pohađalo je 5 djece s teškoćama u razvoju, a u Đakovu rade i dva vrtića u privatnom vlasništvu prilagođena djeci s teškoćama u razvoju, čiji rad je u 2014. godini sufinancirao grad. Grad Petrinja financirao je boravak u Dječjem vrtiću Petrinjčica za dvoje djece s teškoćama u razvoju, a u šk.god. 2014./15. Srednja škola Petrinja organizirala je razredni odjel za djecu s teškoćama u razvoju. Sisačko-moslavačka županija financirala je rad 55 asistenata u nastavi za učenike s teškoćama u razvoju osnovnih i srednjih škola u iznosu od 248.284,30 kn. Tijekom 2014. godine u Primorsko-goranskoj županiji je u 12 osnovnih škola financiran rad 25 asistenata u nastavi u iznosu od 362.000,00 kn. U Rijeci djeluje Centar za odgoj i obrazovanje u sklopu kojeg se provode postupci odgoja, obrazovanja i rehabilitacije djece i mladih s intelektualnim teškoćama, a u Dječjem vrtiću Rijeka upisano je 24 djece s teškoćama u razvoju. Također, u Rijeci se petu godinu zaredom financira rad defektologa rehabilitatora koji sa slijepom i slabovidnom djecom predškolskog uzrasta provodi program „Rana intervencija za kvalitetan život“. Za stručne radnike Dječjeg vrtića Požega organizirano je stručno usavršavanje odgojno-zdravstvenih djelatnika u svrhu poticanja optimalnog razvoja djece s teškoćama. U Požegi, tijekom 2014. godine, 34 djece s teškoćama u razvoju bilo je uključeno u rad dva vrtića. U osnovnim školama na području Požege, djeci s teškoćama u razvoju osigurani su asistenti u nastavi preko projekta Petica za dvoje, financiranog iz Europskog socijalnog fonda. Dječji vrtić Maslačak iz Zaprešića oformio je senzomotorički kabinet za rad s djecom s teškoćama u razvoju, a u dječjim vrtićima Maslačak i Vrtuljak te u Osnovnoj školi Ljudevita Gaja, djeca i učenici s teškoćama u razvoju imali su asistente financirane od strane Grada Zaprešića u iznosu 95.128,00 kn. Grad financira boravak djece u Centru za autizam i Poliklinici Suvag u iznosu 118.476,00 kn. Općina Stupnik u 100% iznosu financirala je trošak usluge javnog prijevoza za 31 osobu s invaliditetom, a Općina Kloštar Ivanić financira troškove prijevoza studentu s invaliditetom iznosom od 1.300,00 kn. U Splitsko-dalmatinskoj županiji je osiguran besplatni prijevoz za djecu i mlade s invaliditetom predškolske i školske dobi do školskih objekata i prostora za izvannastavne sportske i rekreacijske aktivnosti. Grad Makarska je u 2014. godini uklonio arhitektonske barijere u odgojno-obrazovnim institucijama gdje djeca s teškoćama u razvoju redovito pohađaju predškolski i školski odgoj, a županija kontinuirano ulaže financijska sredstva za prilagođavanje školskih prostora osobama s invaliditetom. Grad Ivanec sufinancirao je prijevoz djece s teškoćama u razvoju do vrtića. Grad Lepoglava je, uz financijsku potporu Ministarstva branitelja, ugradio vertikalne podizne platforme za osobe s invaliditetom Osnovne škole Izidora Poljaka u Višnjici (vidi Prilog 10.). U Slavonskom Brodu je 11 djece s teškoćama u razvoju uključeno u programe dječjih vrtića, u devet osnovnih škola uključena su 302 učenika s teškoćama u razvoju u razrednu nastavu, a na području cijele Brodsko-posavske županije 29 asistenata u nastavi radi s njima. Općina Oriovac sufinancira program predškolskog i školskog odgoja djeci s teškoćama u razvoju u Dječjem vrtiću „Zlatni cekin“ i Osnovnoj školi „Milan Amruš“ na području Slavonskog Broda. Međimurska županija provodi projekt Škola jednakih mogućnosti, za osiguravanje asistenata u nastavi učenicima s teškoćama u razvoju na području županije za šk.god. 2014./15., a u okviru projekta zaposleno je 57 asistenata. U Dubrovačko-neretvanskoj županiji je za 54 učenika osnovnih i srednjih škola osigurana usluga asistenata u nastavi. U Zadru djeluju Dječji vrtić Latica, koji skrbi o djeci s teškoćama u razvoju i Osnovna škola Voštarnica koju pohađaju djeca s teškoćama u razvoju. Projektom „Osiguravanje pomoćnika djeci s teškoćama u osnovnim i srednjim školama“ obuhvaćeno je 17 učenika. Grad Zagreb je u 2014. godini financirao 25 projekata kojima se potiče cjeloživotno učenje, profesionalno informiranje i savjetovanje. Posebne programe za 44 djece s teškoćama u razvoju provodi šest dječjih vrtića (DV Potočnica, DV Vladimira Nazora, DV Duga, DV Utrine, DV Bajka i DV Sopot) u 7 odgojnih skupina. Tijekom 2014. godine održan je ciklus seminara, edukacija i radionica za razvoj i održanje kompetencija odgajatelja i stručnih suradnika u dječjim vrtićima te se organiziraju stručna osposobljavanja učitelja i nastavnika u osnovnim i srednjim školama za rad s učenicima s teškoćama u razvoju. Tijekom 2014. godine uspješno je integrirano 2555 djece s teškoćama u razvoju i 7667 djece sa

specifičnim razvojnim teškoćama u odgojne skupine s redovitim programom. Nadalje, u školskoj godini 2014./15., uključeno je 318 asistenata u nastavi za potrebe 399 učenika s teškoćama u razvoju u 102 osnovne škole te 32 asistenta u nastavi za 35 učenika s teškoćama u razvoju u 17 srednjih škola za što je utrošeno 3.857.198,56 kn. Uz navedeno, Grad je osigurao dodatna sredstva za rad dvoje osobnih asistenata u Dječjem vrtiću Potočnica za pedagošku godinu 2014./15. te su osigurana dodatna sredstva za sufinanciranje usluge tumača/prevoditelja znakovnog jezika. Ukupan broj učenika koji su se školovali po rješenjima o školovanju učenika s teškoćama u razvoju iznosio je 3.671 učenika od 1. do 8. razreda. Tijekom školske godine 2014./2015., ukupno je u sustav srednjoškolskog obrazovanja uključeno 597 učenika s teškoćama u razvoju, a prema podacima Središnjeg ureda za studije i upravljanje kvalitetom Sveučilišta u Zagrebu, evidentirano je 307 studenata s invaliditetom. Dječji vrtić Bjelovar ima posebnu skupinu od šestoro djece s teškoćama u razvoju, a kroz program Javnih radova HZZ-a kontinuirano se zapošljavaju asistenti u nastavi. Ujedno, prilagođeni su objekti predškolske ustanove Dječjeg vrtića Pčelica Čazma za osobe s invaliditetom (pristupni put, parkiralište i ulaz). U Koprivnici su održane brojne aktivnosti usmjerene usavršavanju stručnjaka zaposlenih u odgojno-obrazovnom radu. Na području Križevaca, u školskoj godini 2014./15. preko EU projekta Integracija djece s poteškoćama iz Križevaca i okolice u redovni obrazovni sustav obuhvaćeno je deset korisnika asistenata u nastavi. Nadalje, u školskoj godini 2014./15. projektom Odgoj i obrazovanje učenika s invaliditetom, odnosno s teškoćama u razvoju u redovitoj školi – pomoćnik u nastavi obuhvaćena su četiri korisnika asistenata u nastavi.

2.4. Zdravstvena zaštita

Uvod:

U cilju prevencije invaliditeta, rane identifikacije i osiguranja usluga za osobe s invaliditetom, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave izvještavaju o uslugama rehabilitacije i osiguranju pristupačnosti zdravstvenim ustanovama putem uklanjanja arhitektonskih barijera. Ujedno, navode da unapređenje zdravlja osoba s invaliditetom nastoje osigurati kroz sufinanciranje nabavke pomagala, operacija i pregleda koji su im potrebni.

Mjera 2. Kontinuirano provoditi preventivne programe u cilju promicanja zdravlja i sprečavanja nastanka invaliditeta i težih oštećenja zdravlja

Mjera 5. Pratiti podatke o provedenoj zdravstvenoj zaštiti djece s neurorizicima i implementirati ih

Mjera 6. Osigurati pristupačnost i informacijsku podršku za gluhe i slijepe u zdravstvenim ustanovama

Mjera 7. Opremiti zdravstvene ustanove i rehabilitacijske centre potrebnim funkcionalnim pomagalima

Mjera 8. Razmotriti postojeći sustav mjera zdravstvene zaštite te rehabilitacije za djecu s teškoćama u razvoju koja se odgajaju i obrazuju u redovitim, posebnim odgojno-obrazovnim ustanovama i ustanovama socijalne skrbi te izraditi odgovarajući program mjera

Sažetak rezultata provedbe mjera 2., 5., 6., 7. i 8.:

Udruga oboljelih od raka, leukemije i ostalih malignih bolesti „Novi život“ iz Karlovca sufinancirala je operaciju svom korisniku koji boluje od karcinoma. Na području Vukovarsko-srijemske županije su u većini zdravstvenih objekata uklonjene arhitektonske barijere, a sami objekti prilagođeni su za potrebe osoba s invaliditetom; primjerice, Centar za rehabilitaciju „Mala Terezija“ opremljen je funkcionalnim pomagalima poput senzorne sobe, fizioterapeutskog kabineta, ortopedskih pomagala i dr. Istarska županija sufinancirala je projekte usmjerene podizanju kvalitete života i unapređenju zdravlja za koje je utrošeno 56.105,00 kn. U specijalističkoj radiološkoj ambulanti, omogućeni su mamografski pregledi za žene s invaliditetom, a Grad Poreč financirao je preglede žena i po potrebi njihove dolaske na preglede. Grad Poreč je tijekom 2014. godine financirao i rad Dnevnog centra za rehabilitaciju Veruda Pula za što je iz proračuna izdvojeno 100.000,00 kn, a jedna od djelatnosti Centra je rad s djecom s neurorizicima. Suradnjom Grada i Dnevnog centra, nastao je projekt „Rana intervencija u djece s teškoćama u razvoju putem sustava mobilne službe u lokalnoj zajednici“ s ciljem pružanja rehabilitacijsko-habilitacijskog tretmana djeci iz visokorizične skupine predškolske dobi koja nisu uključena u tretman Centra. Krapinsko-zagorska županija sufinancirala je nabavu rehabilitacijskog bicikla za osobe s invaliditetom Specijalne bolnice za medicinsku rehabilitaciju Stubičke Toplice u iznosu od 35.000,00 kn. U Domu zdravlja Našice izgrađen je sanitarni čvor za osobe s invaliditetom. Grad Đakovo je u 2014. godini za rad udruga iz područja zdravstva izdvojio iznos od 65.000,00 kn, a Grad je sufinancirao i rad Poliklinike za rehabilitaciju govora i slušanja „Suvag“ iz Osijeka u iznosu od 4.500,00 kn. Stručni radnici Poliklinike provode programe u prostorijama Doma zdravlja u Đakovu za djecu iz grada i prigradskih naselja. U Sisačko-moslavačkoj županiji tumač hrvatskog znakovnog jezika odlazi s članovima obitelji osobe s invaliditetom u domove zdravlja i bolnice te im tako pruža uslugu tumača i pomaže u komunikaciji, a

financiran je od strane Ministarstva socijalne politike i mladih. Iz Rijeke su financirane udruge i ustanove kojima je osnovna zadaća prevencija i suzbijanje ozljeda i invaliditeta te su u programe bila uključena 293 korisnika u dobi od 15 do 29 godina kojima su se pružale edukativne, zdravstvene, radno-okupacijske i sportske aktivnosti. Općina Stupnik je iz proračuna izdvojila iznos od 84.000,00 kn s ciljem pomoći djeci s teškoćama u razvoju za troškove liječenja i nabavku invalidskih kolica. Udruga Prijatelj iz Splita pomoću prikupljenih donacija kupila je tzv. pametnu ploču koja djeci s teškoćama u razvoju omogućava savladavanje osnovnih pojmova osjetilom zvuka, vida i dodira. U 2014. godini ugrađena su 3 lifta za osobe s invaliditetom u zdravstvenim objektima u Splitu, a Splitsko-dalmatinska županija je sufinancirala nabavku didaktičkih pomagala i informatičke opreme Centru za autizam, Centru za odgoj i obrazovanje „Slava Raškaj“ i Dječjem vrtiću „Dupin“ te opremanje dnevnog boravka Centra za odgoj i obrazovanje „Juraj Bonačić“. U okviru Opće Bolnice „Dr. Josip Benčević“ Slavonski Brod izgrađena je Poliklinika koja je prilagođena osobama s invaliditetom. U Poliklinici „Zlatni cekin“ u Slavonskom Brodu provode se rehabilitacijski programi za djecu s teškoćama u razvoju te im se pruža program organiziranog prijevoza na rehabilitaciju. Varaždinska županija ističe rad fundacije „Pro vitae – za život“ koja je većim djelom pokrivala troškove osoba s invaliditetom, plaćala rehabilitaciju za djevojčicu s cerebralnom paralizom i rehabilitaciju dječaka s Down sindromom. Općina Trnovec Bartolovečki financirala je dvanaestodnevni boravak roditelja u pratnji djeteta s Down sindromom u Centru za rehabilitaciju Down syndrom Pula te je financirala nabavku električnog bolesničkog-medicinskog kreveta za osobu s tjelesnim invaliditetom. Zadarska županija u suradnji sa stomatologom iz Zadra i Stomatološkom poliklinikom iz Splita dugi niz godina provodi i financira primarnu prevenciju i liječenje bolesti zubi djece s teškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom. Županija izvještava da je Kabinet za ranu intervenciju Caritasa Zadarske Nadbiskupije u razdoblju od početka rada u siječnju 2014. do kraja prosinca iste godine u svoj rad uključio 128 djece i njihovu obitelj. Upućeno je novih 43 poziva prema Kabinetu koji sa svojim radom nastavlja i u 2015. godini. U Gradu Zagrebu usluge Stomatološke poliklinike u 2014. godini je koristila 1051 osoba s invaliditetom i 447 djece s teškoćama u razvoju te su provedeni sistematski pregledi zubi kod predškolske i školske djece Poliklinike za rehabilitaciju slušanja i govora SUVAG. Nadalje, Grad Zagreb organizirao je besplatne preventivne preglede prostate za muškarce s invaliditetom te je nastavljeno s aktivnostima organiziranja ljetovanja za djecu s teškoćama u razvoju na kojima su sudjelovali u zdravstvenim i terapeutsko-rekreativnim programima. Gradski ured za zdravstvo je tijekom 2014. godine sufinancirao „Astma kamp“ u Velom Lošinj za 30 djece s težim oblikom astme čiji roditelji nisu u mogućnosti omogućiti djetetu boravak na moru. Koprivničko-križevačka županija provodi preventivne programe, predavanja i tribine s ciljem promicanja zdravlja.

2.5. Socijalna skrb i mirovinsko osiguranje

Uvod:

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave su i tijekom 2014. godine putem službenih mrežnih stranica nastojale svim osobama s invaliditetom osigurati jednaki pristup informacijama vezano za mrežu usluga i prava iz sustava socijalne skrbi.

Mjera 6. Razviti sustav informiranja i edukacije osoba s invaliditetom i njihovih roditelja

Sažetak rezultata provedbe mjere:

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave uglavnom izvještavaju o dostupnosti relevantnih informacija o ostvarivanju prava u svim životnim područjima putem udruga osoba s invaliditetom, službenih web stranica i stručnih službi. Imaju razvijene socijalne programe u okviru kojih financiraju programske i projektne aktivnosti udruga osoba s invaliditetom koji su usmjereni razvijanju i širenju mreža usluga i izvaninstitucionalnih oblika skrbi i podrške. Navedenim oblicima pomoći obuhvaćen je znatan broj osoba s invaliditetom. Pojedine JLP(R)S odobravaju financijsku potporu djeci s teškoćama u razvoju i osobama s invaliditetom poput – Grad Delnice je u 2014. godini osigurao financijsku potporu za unapređivanje znanja i vještina osoba s invaliditetom i njihovih roditelja u iznosu od 116.400,00 kn, Grad Koprivnica je odobrio sredstva u iznosu od 91.850,00 kn za 17 programa udruga osoba s invaliditetom, Grad Zagreb je financirao 12 programa i projekata udruga osoba s invaliditetom u iznosu od 153.000,00 kn, a Grad Gospić je u 2014. godini osigurao financijsku potporu roditeljima djece s teškoćama u razvoju u iznosu od 3.000,00 kn godišnje, a ostvareno je 126.000,00 kn. Općine i gradovi u Splitsko-dalmatinskoj županiji su u svoja općinska, odnosno gradska vijeća uključili i predstavnike udruga osoba s invaliditetom.

2.6. Stanovanje, mobilnost i pristupačnost

Uvod:

U svrhu osiguranja prilagođenog okruženja za osobe s invaliditetom i tijekom 2014. godine jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave su nastavile s provedbom mjera za uklanjanje arhitektonskih barijera.

Mjera 1. Osigurati pristupačnost građevina osobama s invaliditetom i osobama smanjene pokretljivosti

Mjera 2. Osigurati pristupačnost javnog prometa

Mjera 3. Osigurati primjenu potpornih tehnologija radi unapređenja mobilnosti osoba s invaliditetom

Mjera 7. Unaprijediti informatičku pismenost osoba s invaliditetom

Sažetak rezultata provedbe mjera 1., 2., 3. i 7.:

U Slatini je izvedena prilagodba pješačkih prijelaza osobama s invaliditetom na nekoliko lokacija. U 2014. godini na zatvorenom bazenu Zibel u Sisku izvedena je pristupna rampa za osobe s invaliditetom, dok je na Gradskom stadionu izvedena mini tribina za osobe u invalidskim kolicima. Policijska postaja Belišće postavila je podiznu platformu koju je sufinanciralo Ministarstvo branitelja (vidi Prilog 10.). Udruga Zvono Belišće opremljena je informatičkom opremom i programima prilagođenim djeci s teškoćama u razvoju, a u sklopu projekta „Citadela“, održavaju se informatičke radionice za korisnike. Općina Desinić je na općinskom trgu postavila nogostupe sa spušenim rubnjacima, a Općina Jesenje je svom mještaninu sufinancirala nabavku invalidskih kolica u iznosu od 2.500,00 kn. Tijekom 2014. godine za osobe s invaliditetom prilagođeni su prilazi ambulancama primarne zdravstvene zaštite u Žminju i Kanfanaru te ulaz u prostorije Društva distrofičara Istre u Puli u iznosu od 28.000,00 kn. Projekt Udruge osoba s invaliditetom Labin „I mi možemo po stepenicama“ sufinanciran je iznosom od 10.000,00 kn te je njime osigurana nabavka gusjeničara radi povećanja mobilnosti i samostalnosti osoba s invaliditetom. Savez udruga osoba s invaliditetom Karlovačke županije sufinancirao je izgradnju terase i rampe svom korisniku radi lakšeg pristupa obiteljskom domu. U 2014. godini financirana je ugradnja tri lifta za osobe s invaliditetom u zdravstvenim ustanovama u Splitu te su za njih uređeni i sanitarni čvorovi. Grad Zaprešić je tijekom 2014. godine sufinancirao troškove prijevoza osobama s invaliditetom u iznosu od 1.100.000,00 kn te je ugovorio suradnju s Eko taksijem za prijevoz učenika s teškoćama u razvoju u njihove osnovne škole za što je izdvojeno 26.679,75 kn. Primorsko-goranska županija je financirala izradu i postavljanje pristupne rampe za osobe smanjene pokretljivosti u Osnovnoj školi Frane Petrića na Cresu i u Srednjoj školi Delnice u ukupnom iznosu od 98.500,00 kn. Primorsko-goranska županija sufinancirala je provođenje programa Centra za tehničku kulturu Rijeka, gdje se osobama s invaliditetom pruža informatičko obrazovanje u iznosu od 8.000,00 kn. Pušten je u rad aqualift na krčkoj plaži Dražica, koji je sufinanciralo Ministarstvo branitelja (vidi Prilog 10.), a u uvali Kostanj u Rijeci nalazi se Plaža za osobe s invaliditetom, za koju je, također, Ministarstvo branitelja sufinanciralo nabavku aqualifta (vidi Prilog 10.). U 2014. godini nastavljena je provedba projekta postavljanja taktilnih traka ispred županijske palače u Varaždinu, što je Varaždinska županija financirala iznosom od 40.000,00 kn. Grad Lepoglava je uz financijsku potporu Ministarstva branitelja sufinancirao ugradnju vertikalne podizne platforme za osobe s invaliditetom u Osnovnoj školi Izidora Poljaka Višnjica (Vidi Prilog 10.). Grad Zadar je sklopio ugovor s javnim prijevoznikom „Liburnija“ za prijevoz osoba s invaliditetom koji se organizira uz pomoć posebnog kombi vozila. Gradovi Pag, Nin, Obrovac, Benkovac i Biograd na Moru iz svog proračuna osiguravaju jednokratne pomoći roditeljima djece s teškoćama u razvoju kojima je potrebno osigurati prijevoz do vrtića ili škole. Grad Zagreb je u suradnji s Društvom tjelesnih invalida Zagreb osigurao pristupačnost na lokacijama: Vugrovečka 1 – uređenje izlaza iz dvorišta, Dragutina Golika 34 – izrada i postavljanje rampe u prizemlju zgrade i Kopernikova 5 – izrada idejnog rješenja za ugradnju koso pokretne platforme. Tijekom 2014. godine na području Grada Zagreba izvršena je prilagodba postojećih građevina osobama s invaliditetom na 3 objekta: Osnovna škola S. S. Kranjčevića – uređen je sanitarni čvor i sklopljen je ugovor za ugradnju dizala, Osnovna škola Grigora Viteza – izgrađena je vanjska pristupna rampa i Dječji vrtić Luka – uređen je sanitarni čvor. Tržnice Zagreb uložile su 25.000,00 kn za održavanje invalidskih rampi i adaptacije invalidske kabine u sklopu javnog sanitarnog čvora. Grad je u 2014. godini proveo niz drugih aktivnosti u svrhu osiguranja pristupačnosti – nabavka 70 komada zvučnih signalizatora za slijepe i slabovidne osobe koji su ugrađeni na 6 lokacija, na 6 raskrižja ugrađeno je 28 tipkala za slijepe i slabovidne osobe te je postavljeno 279 komada taktilnih površina, preloženo 475m² betonskih rubnjaka na pješačkim prijelazima i križanjima na 21 lokaciji u 8 gradskih četvrti, izvedeno 145m² pješačkih rampi, obilježeno je 180 novih parkirališnih mjesta za osobe s invaliditetom, pravo na besplatnu godišnju kartu steklo je 12.315 osoba s invaliditetom i 348 pratitelja, a specijalizirana kombi vozila služila su za prijevoz 47 djece s teškoćama u razvoju na školovanje, 63 osobe s invaliditetom na posao i 10 osoba s invaliditetom do specijaliziranih ustanova. Tijekom 2014. godine nabavljena su 4 kombi vozila za prijevoz odraslih osoba s tjelesnim invaliditetom, 1 vozilo za prijevoz djece s teškoćama u kretanju, uvedeno je 37 niskopodnih autobusa te je bila organizirana edukacija za 30 vozača za prijevoz osoba s invaliditetom. Za provedbu mjera i aktivnosti vezanih uz stanovanje, mobilnost i pristupačnost grad Zagreb je u 2014. godini ukupno utrošio 25.894.241,21 kn. Na području Đurđevca tijekom

2014. godine uređene su pješačke staze za bolji pristup osobama s invaliditetom u Gradskoj knjižnici, Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje te Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje.

2.7. Profesionalna rehabilitacija, zapošljavanje i rad

Uvod:

U svrhu stjecanja znanja i vještina radi povećanja konkurentnosti na tržištu rada, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave su tijekom 2014. godine organizirale brojne edukacije za osobe s invaliditetom te navode trenutni broj zaposlenih osoba s invaliditetom unutar njihovog područja.

Mjera 2. Osigurati mehanizme zaštite od diskriminacije u području zapošljavanja i rada osoba s invaliditetom

Mjera 3. Osnovati regionalne centre za profesionalnu rehabilitaciju

Mjera 5. Provoditi senzibilizaciju poslodavaca te ih poticati na zapošljavanje osoba s invaliditetom

Mjera 6. Osigurati učinkovite mjere za poticanje samozapošljavanja, odgovarajućih oblika zapošljavanja i zadržavanje zaposlenja osoba s invaliditetom na svim razinama

Mjera 7. Utvrditi modele pri zapošljavanju osoba s invaliditetom koje se ne mogu zaposliti na otvorenom tržištu rada bez podrške (agencije, zadruge, radionice udruga za osobe s invaliditetom, radni asistent) i osigurati mjere provođenja podrške pri zapošljavanju

Mjera 8. Poticati dodjelu državnih poticaja gospodarskim subjektima koji zapošljavaju osobe s invaliditetom

Sažetak rezultata provedbe mjera 2., 3., 5., 6., 7. i 8.:

U ožujku 2014. godine u Sisku je održan Sajam poslova na kojem su se predstavile i udruge osoba s invaliditetom. U Osječko-baranjskoj županiji je Udruga Zvono u suradnji s Hrvatskim zavodom za zapošljavanje tijekom 2014. godine zaposlila na javnim radovima 5 osoba s invaliditetom. Projektom Udruge Zvono „Volunteer New Deal“ putem inkluzivnog volontiranja nastoji se pružiti podrška ranjivim skupinama u njihovom procesu integracije u društvo kako bi im se povećala konkurentnost na tržištu rada. Tijekom veljače, svibnja, lipnja i srpnja 2014. godine na području Krapinsko-zagorske županije provedena je Edukacija za osobe s invaliditetom s ciljem educiranja istih o njihovim pravima, motivaciji za aktivnije uključivanje na tržište rada, jačanja osobnih kapaciteta i učenja socijalnih vještina. U Ustanovi za zapošljavanje osoba s invaliditetom Tekop Nova Pula u 2014. godini zadržano je svih 16 zaposlenih osoba s invaliditetom, a za rad ove ustanove Grad Pula je iz svog proračuna izdvojio 300.000,00 kn. Koordinacija za ljudska prava i Povjerenstvo za ravnopravnost spolova iz Vukovarsko-srijemske županije u medijima promiču sprječavanje diskriminacije pri zapošljavanju i radu osoba s invaliditetom. Ustanova za zapošljavanje, rad i profesionalnu rehabilitaciju osoba s invaliditetom DES iz Splita zapošljava 112 osoba s invaliditetom i u cijelosti provodi njihovu profesionalnu rehabilitaciju. Grad Slavonski Brod za 2014. godinu kao poslodavca godine proglasio je vlasnika privatne tvrtke koji je zaposlio osobu s 80% invaliditetom na neodređeno vrijeme. Centar za inkluzivnu podršku iz Slavonskog Broda pokrenuo je projekt socijalnog poduzetništva „Pakirnica dobrih želja“ za obavljanje jednostavnijih poslova za osobe s invaliditetom koje ne mogu konkurirati na otvorenom tržištu rada. Tijekom 2014. godine u Dubrovniku je zaposleno 13 osoba s invaliditetom. Gradska upravna tijela Grada Zagreba i gradska poduzeća ispunila su obvezu kvotnog zapošljavanja sukladno zakonskim propisima. U Gradu Zagrebu je održan i čitav niz aktivnosti (edukacija, seminara, stručnih skupova i rasprava) s ciljem uključivanja osoba s invaliditetom u svijet rada koje su organizirale i provodile organizacije civilnog društva i stručne službe koje djeluju na području Grada Zagreba. Nadalje, u 2014. godini od ukupno 487 potpora dodijeljenih obrtnicima u iznosu od 8.890.000,00 kn, 17 potpora u iznosu od 336.000,00 kn dodijeljeno je obrtima čiji su vlasnici osobe s invaliditetom. Grad Zagreb izradio je „Program državne potpore za zapošljavanje osoba s invaliditetom za 2014.“ te je državnu potporu dodijelio URIHO-u u iznosu od 25.882.747,02 kn i Ladi d.o.o. u iznosu od 1.125.693,33 kn. U Koprivnici je zaposlena 31 osoba s invaliditetom.

2.8. Pravna zaštita i zaštita od nasilja i zlostavljanja

Uvod:

S ciljem osiguranja zaštite osoba s invaliditetom jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave su provodile usluge besplatnog pravnog savjetovanja, osnaživanje žrtava nasilja putem SOS telefona te su održavale edukativna predavanja vezana za temu prevencije nasilja.

Mjera 4. Pružiti osobama s invaliditetom odgovarajuću stručnu pomoć na svim razinama

Mjera 7. Organizirati seminare u cilju osnaživanja osoba s invaliditetom za borbu protiv svih oblika nasilja
Mjera 9. Omogućiti osobama s invaliditetom – žrtvama nasilja odgovarajuću podršku za zapošljavanje
Mjera 11. Uklanjati stereotipe o oštećenju kod osoba s invaliditetom i djece s teškoćama u razvoju kao mogućem uzroku nasilja nad njima te se boriti protiv njihova stigmatiziranja

Sažetak rezultata provedbe mjera 4., 7., 9. i 11.:

U prostorijama Gradskog društva Crvenog križa Valpovo svake godine se održavaju edukativna predavanja vezana za temu prevencije nasilja. Vukovarsko-srijemska županija u suradnji s udrugom B.a.B.e. provodi projekt „Tkanje vlastite budućnosti“, koji je namijenjen nezaposlenim ženama, osobito onima koje izlaze ili su izašle iz obiteljskog nasilja. Splitsko-dalmatinska županija sufinancira program zaštite od nasilja i zlostavljanja te kontinuiranom sufinanciranju rada udruga osoba s invaliditetom koje pružaju uslugu pravnog savjetovanja. Primorsko-goranska županija sufinancira aktivnosti Caritasovog doma za žene i djecu žrtve obiteljskog nasilja „Sveta Ana“ u iznosu od 130.000,00 kn, a usluge je koristilo nekoliko osoba s invaliditetom tijekom 2014. godine. Grad Rijeka sufinancira rad Udruge za participaciju žena u društvenom životu čija je djelatnost pružanje besplatne pravne pomoći ženama žrtvama obiteljskog nasilja. Varaždinska županija kontinuirano sufinancira programe edukacije i podrške Doma za žrtve obiteljskog nasilja - Utočište Sv. Nikola, a u 2014. godini osigurala je sredstva u iznosu od 140.000,00 kn. Brojne udruge osoba s invaliditetom iz Grada Zagreba pružaju usluge pravnog savjetovanja, a dostupnost raznovrsnih informacija osiguravaju i putem distribucije letaka, brošura, glasila i web stranica. U prostorijama Doma zdravlja Zagreb – Istok djeluje i Savjetovalište za djecu i odrasle – žrtve obiteljskog nasilja u suradnji s Domom „Duga-Zagreb“. Novi objekt Doma za djecu i odrasle – žrtve obiteljskog nasilja „Duga – Zagreb“ u potpunosti je prilagođen osobama s invaliditetom. Udruge osoba s invaliditetom tijekom 2014. godine organizirale su niz aktivnosti – Udruga slijepih Zagreb održala je 11. Savjetovanje mreže slijepih žena Hrvatske povodom Međunarodnog dana nasilja nad ženama i provela je niz radionica u osnovnim i srednjim školama na temu života slijepih osoba, ustanova URIHO je u suradnji s Gradom obilježila Međunarodni dan osoba s invaliditetom, a Ženska soba – Centar za seksualna prava u suradnji s Pravobraniteljicom za osobe s invaliditetom organizirala je trening na temu „Nasilje i diskriminacija žena s invaliditetom na tržištu rada“ i provodila je projekt „Unapređenje kvalitete života osoba s invaliditetom“. Mreža žena s invaliditetom iz Križevaca pruža podršku, osnaživanje i zaštitu prava ženama s invaliditetom žrtvama nasilja putem SOS telefona. Također, u Koprivničko-križevačkoj županiji omogućena je pravna pomoć putem pravnog savjetovališta Hrvatskog saveza udruga invalida rada i u 2014. godini besplatna pravna pomoć pružena je za 20 građana.

2.9. Informiranje, komunikacija i podizanje razine svijesti

Uvod:

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave su osobama s invaliditetom osigurale komunikacijske sustave koje one mogu koristiti (službene obavijesti na web stranicama, radio emisije, audio knjige), kako bi mogle sudjelovati u svakodnevnom životu zajednice kao aktivni članovi društva.

Mjera 1. Omogućiti slobodno pretraživanje, primanje i prosljeđivanje informacija prema izboru pojedinca – osobe s invaliditetom na ravnopravnoj osnovi s drugim članovima društva

Mjera 2. Koristiti nove tehnologije u cilju povećanja neovisnosti i kvalitete života osoba s invaliditetom

Mjera 3. Jačati svijest o tome da same osobe s invaliditetom mogu najbolje zastupati svoje interese, podizati razinu svijesti o invaliditetu i pravima osoba s invaliditetom unapređivanjem stavova prema osobama s invaliditetom kao aktivnim i potpunim članovima društva

Mjera 4. Podizati javnu svijest o pravima osoba s invaliditetom nizom različitih aktivnosti koje pridonose općoj toleranciji za raznolikosti u društvu

Sažetak rezultata provedbe mjera 1., 2., 3. i 4.:

I u 2014. godini radio postaja „Radio FM 92“ iz Slavonskog Broda nastavila je emitiranje programa koji u značajnoj mjeri obrađuje teme vezane za život osoba s invaliditetom. Gradska knjižnica i čitaonica Pula posjeduje 4 slikovnice na Dječjem odjelu pisane na Brailleovom pismu, a na odjelu multimedije nabavljeno je posebno računalo za slijepo i slabovidne osobe s velikim monitorom i uvećanim sadržajem na ekranu „Claro lightning“. Integriran je „Wintwalker“ – govorni čitač sučelja, JAWS – govorni čitač Windows sučelja na engleskom jeziku, Plectalk uređaj – čitač govorne knjige te CD čitač MLZIP – elektronsko povećalo za čitanje novina i pretraživanje dokumentacije. Udrugama osoba s invaliditetom na području Krapinsko-zagorske županije omogućeno je besplatno promoviranje i prezentiranje njihovih programa i projekata putem informativnih novina, službenih web stranica i radijskih postaja. U redovnim radio emisijama Obiteljskog centra KZZ na lokalnim radio postajama promovirana su prava osoba s invaliditetom i način njihova

ostvarivanja. U Osječko-baranjskoj županiji su informacije za osobe s invaliditetom dostupne na oglasnim pločama i službenim web stranicama udruga osoba s invaliditetom te u lokalnim tiskovinama i na radio postajama. Na službenim stranicama Grada Splita objavljena je interaktivna mapa Splita za osobe s invaliditetom. Udruga osoba s invaliditetom Split povremeno tiska publikaciju „Vrijeme je da se kaže“ koja obrađuje teme pristupačnosti, načina života te poteškoća osoba s invaliditetom. Vukovarsko-srijemskoj županiji se na lokalnoj televiziji kontinuirano emitiraju emisije namijenjene osobama s invaliditetom te se redovito obilježavaju datumi vezani uz promicanje ljudskih prava i unapređenje položaja osoba s invaliditetom. Grad Otočac osigurao je radni prostor za Udrugu osoba s invaliditetom Otočac gdje imaju pristup internetu i dnevnom tisku. Udruga slijepih i slabovidnih svoje članove je učlanila u Hrvatsku knjižnicu za slijepe u Zagrebu gdje mogu posuđivati zvučne knjige i časopise. Udruga osoba s invaliditetom Otočac radila je na informiranju i educiranju članova vezano za ostvarivanje njihovih prava. Virovitičko-podravska županija izvještava da su osobe s invaliditetom ravnopravne u odnosu s ostalim članovima zajednice po pitanju dostupnosti informacija putem masovnih medija kao što su radijske postaje, web stranice i županijski tjednik. Dio službenog web portala Grada Rijeke prilagođen je korištenju gluhih i nagluhih osoba, a inicijativa je proizašla iz projekta EGOV4U. Radio Novi Marof emitira tematske emisije sadržajno vezane za prava osoba s invaliditetom. Grad Zagreb izvještava o dostupnosti svih informacija koje se tiču osoba s invaliditetom na službenim web stranicama. Društvo multiple skleroze Grada Zagreba napravilo je posebnu bazu podataka s više od 350 e-mail adresa putem kojih kontinuirano primaju različite obavijesti i sadržaje od značaja za multiplu sklerozu. Uz potporu Gradskog ureda za obrazovanje, kulturu i sport osigurana je nabavka pomagala i opreme za potrebe učenika s teškoćama u razvoju u pojedinim osnovnim i srednjim školama u iznosu od 37.253,47 kn. Nadalje je u okviru projekta „Tehnička podrška korisnicima novih tehnologija“ pružena tehnička podrška slijepim i slabovidnim korisnicima računala i drugih elektronskih pomagala. U rujnu 2014. godine je na tribini Grada Zagreba otvorena kampanja „Želimo modernu televiziju“ koja se odvijala u sklopu projekta „Kad slijepi i gluhi rade zajedno onda svi razumiju“ čime se željelo ukazati kako bi televizijski program trebao biti prilagođen za gluhe, nagluhe, slijepe i slabovidne osobe. Gradska knjižnica Bjelovar nabavila je audio knjige za osobe s invaliditetom te im je ujedno omogućeno korištenje računala s ciljem povećanja njihove kvalitete života i neovisnosti. U Koprivničko-križevačkoj županiji je i dalje aktivan „Info kiosk“, a udruge osoba s invaliditetom iz Križevaca redovito sudjeluju u informativnoj emisiji „Dobra strana humanosti“ Radija Križevci.

2.10. Sudjelovanje u kulturnom životu

Uvod:

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave su financirale programe kulturnih i kreativnih sadržaja namijenjenih osobama s invaliditetom kako bi one bile ravnopravno uključene u kulturni život kao punopravni članovi društva.

Mjera 1. Kontinuirano poticati i podupirati projekte koji afirmiraju kreativne i umjetničke mogućnosti osoba s invaliditetom

Mjera 2. Osigurati sudjelovanje kazališnim i drugim umjetničkim solistima i skupinama osoba s invaliditetom na redovitim kulturnim manifestacijama (festivalima, smotrama i drugim kulturnim manifestacijama) pod jednakim uvjetima

Mjera 3. Poticati umrežavanje i uključenosť osoba s invaliditetom na projektima u kulturi, na međunarodnoj, lokalnoj i nacionalnoj razini

Mjera 4. Senzibilizirati javnost za umjetnički rad osoba s invaliditetom

Mjera 5. Poticati i uspostavljati suradnju s potencijalnim sponzorima i darovateljima (tvrtke, trgovačka društva, privatni poduzetnici, banke i drugi društveni i gospodarski subjekti)

Mjera 6. Izmijeniti propise s ciljem osiguravanja jednakih mogućnosti osobama s invaliditetom u kulturi

Sažetak rezultata provedbe mjera 1., 2., 3., 4., 5. i 6.:

Sve županije financijski podupiru programe kulturnih i kreativnih sadržaja i aktivnosti namijenjene osobama s invaliditetom. Za 2014. godinu potrebno je istaknuti aktivnosti Grada Zagreba koji je sufinancirao jedanaest programa/projekata koji afirmiraju kreativne i umjetničke mogućnosti djece s teškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom iznosom od 202.000,00 kn i 15 projekata/programa koji na amaterskoj i profesionalnoj razini djelovanja afirmiraju kreativne i umjetničke mogućnosti osoba s invaliditetom iznosom od 842.000,00 kn. Tijekom 2014. godine financirano je sudjelovanje Udruge "Kazalište, vizualne umjetnosti i kultura gluhih-Dlan" na Festivalu umjetnosti gluhih i kulture gluhih „Salvia“ u Vacu (14.000,00 kn), 9. međunarodni festival kazališta slijepih i slabovidnih BIT - Blind in Theatre (20.000,00 kn) i predstave „Pinokio“ (10.000,00 kn) i „Alan Ford“ (10.000,00 kn) na hrvatskom znakovnom jeziku. Financiran je i 13. Festival jednakih mogućnosti

(13. F=M) (60.000,00 kn), a Udruga slijepih Zagreb je za svoje članove provodila početne informatičke tečajeve te tečaj opismenjavanja na Brailleovom pismu (45.000,00 kn).

2.11. Sudjelovanje u političkom i javnom životu

Uvod:

U svrhu ravnopravnog sudjelovanja osoba s invaliditetom u političkom životu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave su osigurale osobama s invaliditetom potrebnu proceduralnu prilagodbu prilikom glasanja na izborima.

Mjera 1. Osigurati tehničku podršku ili druge oblike pomoći kako bi svim zainteresiranim osobama s invaliditetom bili dostupni temeljni dokumenti od značaja za političko sudjelovanje na lokalnoj, regionalnoj ili nacionalnoj razini

Mjera 3. Pratiti ravnopravno sudjelovanje osoba s invaliditetom u ostvarivanju njihova biračkog prava

Mjera 4. Informirati predstavnike zakonodavne i izvršne vlasti, državne i javne službenike te širu javnost o osnovnim načelima i načinima uključivanja osoba s invaliditetom u politički i javni život zajednice

Mjera 7. Promicati sudjelovanje žena i mladih osoba s invaliditetom u javnom i političkom djelovanju na svim razinama

Mjera 8. Osigurati dodatnu formalnu i neformalnu edukaciju osoba s invaliditetom s ciljem osnaživanja za uključivanje u javni i politički život

Sažetak rezultata provedbe mjera 1., 3., 4., 7. i 8.:

U cilju ravnopravnog sudjelovanja osoba s invaliditetom u ostvarenju njihovih biračkih prava, sve su županije osigurale potrebne proceduralne prilagodbe prilikom glasanja na izborima za članove Europskog parlamenta iz RH održanima u svibnju 2014. godine i na izborima za Predsjednika Republike Hrvatske održanima u prosincu iste godine (glasački listići na Brailleovom pismu, glasovanje uz pomoć druge osobe, odlazak u stan osobe s invaliditetom i dr.). Županije izvještavaju i o održavanju okruglih stolova, edukacija i tribina na ovu tematiku, zatim o sudjelovanju osoba s invaliditetom u javnom i političkom životu putem aktivnosti udruga, ali i u sklopu tijela gradske uprave. Ističu kako su na službenim stranicama JLP(R)S dostupni dokumenti od značaja za političko sudjelovanje i djelovanje na lokalnoj i regionalnoj razini putem kojih mogu pratiti sva događanja i obavijesti.

2.12. Istraživanje i razvoj

Uvod:

U dostavljenim izvješćima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave nema podataka o provedenim istraživanjima vezanim uz osobe s invaliditetom, već samo izvještavaju o vođenju statističkih podataka o korisnicima ustanova socijalne skrbi.

Mjera 1. Unaprijediti statističke i informacijske strategije za razvoj politike i standarda vezanih uz osobe s invaliditetom

Mjera 3. Poticati provođenje istraživačkih studija i usku suradnju nadležnih tijela radi osiguranja dostupnosti sveobuhvatnih podataka u cilju postizanja veće razine znanja o osobama s invaliditetom te donošenja politika i programa vezanih uz invaliditet utemeljenih na kvalitetnim informacijama

Sažetak rezultata provedbe mjera 1. i 3.:

Jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave su održavale stručne skupove na temu osoba s invaliditetom. U Vukovarsko-srijemskoj županiji je u tijeku informatizacija domova socijalne skrbi te su instalirani novi programi radi transparentnosti i direktnog uvida u podatke. Centar za rehabilitaciju „Mala Terezija“ Vinkovci vodi statističke podatke o korisnicima, uslugama i godišnjim izvješćima, koje redovito prosljeđuju prema Državnom zavodu za statistiku i Ministarstvu socijalne politike i mladih.

2.13. Rekreacija, razonoda i šport

Uvod:

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave su tijekom 2014. godine organizirale razne kulturne i sportske aktivnosti s ciljem što većeg aktivnog sudjelovanja osoba s invaliditetom u istima. Također se kontinuirano prilagođavaju sportski objekti i igrališta te se financiraju brojni kulturni i sportski projekti usmjereni osobama s invaliditetom.

Mjera 3. Organizirati športska natjecanja djece s teškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom na lokalnoj, regionalnoj i državnoj razini, te poticati sudjelovanje na međunarodnim natjecanjima

Mjera 4. Ukloniti građevinske prepreke i prilagoditi športske terene (unutarnje i vanjske), te prilagoditi opremu potrebama djece s teškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom

Mjera 5. Ukloniti građevinske prepreke i prilagoditi školske prostore, te opremu u svrhu omogućavanja izvannastavnih aktivnosti (športskih i drugih) potrebama djece s teškoćama u razvoju

Mjera 6. Izgraditi i opremiti „didaktičke parkove (igrališta)“ i/ili edukativne staze za šetnje (planinarenje) u svakoj županiji za djecu s teškoćama u razvoju i osobe s invaliditetom

Mjera 7. Prilagoditi, urediti i izgraditi javne plaže i turističko-ugostiteljske objekte sukladno potrebama djece s teškoćama u razvoju, te osoba s invaliditetom

Sažetak rezultata provedbe mjera 3., 4., 5., 6. i 7.:

U 2014. godini nastavljeno je uređivanje Športsko-rekreacijskog centra *Poloj* u Slavanskom Brodu gdje su otvoreni gradski bazeni prilagođeni osobama s invaliditetom. Istarska županija je sufinancirala projekte Udruge cerebralne paralize Istarske županije „Međunarodni kamp – Sunce i avantura 2014“ i „Zimski kamp“ u iznosu od 8.000,00 kn. U Poreču je tijekom 2014. godine izgrađena javna plaža prilagođena osobama s invaliditetom, za što je utrošeno 157.300,00 kn te je opremljeno novo dječje igralište dostupno djeci s teškoćama u razvoju u iznosu od 21.000,00 kn. Karlovačka županija je sufinancirala većinu sportskih susreta i programa usmjerenih sportskim aktivnostima osoba s invaliditetom. U Donjoj Stubici i u Općini Jesenje su izgrađene i prilagođene sportske dvorane. Udrugama osoba s invaliditetom osigurani su besplatni termini za rekreaciju u Sportskoj dvorani Otočac. Sisačko-moslavačka županija izvještava da su 14. po redu Sportsko-rekreacijski susreti osoba s invaliditetom okupili 175 osoba s invaliditetom iz cijele Hrvatske. Grad Popovača financirao je nabavku nekoliko didaktičkih igračaka za dječja sportska igrališta te je osigurao pristup osobama s invaliditetom svim sportskim terenima na svom području. Grad Đakovo je sufinancirao sportska natjecanja osoba s invaliditetom u iznosu od 50.000,00 kn. Članovi Bočarskog kluba invalida „Lastavice“ iz Đakova su u 2014. godini sudjelovali na natjecanjima u 4 kola prvenstva diljem Hrvatske, a HVIDR-a Ogranak Đakovo je provodila programe rekreacije i sportskih aktivnosti poput kuglanja, šaha i pikada za svoje članove. Grad Požega je za rad i natjecanje sportskih udruga osoba s invaliditetom ukupno izdvojio 73.304,00 kn. Grad Rijeka dugi niz godina provodi projekt „Rijeka – zdravi grad“ u sklopu kojeg su pokrenute „Riječke sportske igre za djecu s teškoćama u razvoju“ i tijekom 2014. godine nastupilo je 117 natjecatelja. Grad Opatija je u 2014. godini organizirao 7. Sportsko-rekreativne aktivnosti za djecu s teškoćama u razvoju pod nazivom „Mogu i ja!“, gdje je sudjelovalo više od 50 djece s teškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom. Grad Ivanec sudjeluje u organizaciji tradicionalnih sportskih susreta invalida Domovinskog rata. U Centru za rehabilitaciju „Mala Terezija“ Vinkovci i u 2014. godini održana je Olimpijada starih sportova za osobe s invaliditetom. Grad Split je osigurao korištenje bazena na Poljudu u posebnim terminima za osobe s invaliditetom, a Grad Stari Grad prilagodio je pristup pješčanoj plaži za kupanje u obližnjoj uvali. Dubrovačko-neretvanska županija izvještava da su članovi Udruge slijepih sudjelovali na Dalmatinskim igrama slijepih i na prvenstvu Hrvatske za slijepe u šahu. Općina Goričan zajedno s Udrugom Sunce organizirala je niz aktivnosti kulturnog i sportskog sadržaja čiji je prihod od ulaznica bio namijenjen za pomoć osobama s invaliditetom te podjelu poklona uoči blagdana djeci s teškoćama u razvoju. Zadar ima dvije javne gradske plaže prilagođene osobama s invaliditetom. Udruga za terapijsko jahanje Vihor iz Zemunika Donjeg dugi niz godina provodi program terapijskog jahanja za osobe s invaliditetom, a Zadarska županija je u 2014. godini sufinancirala odlazak dvije osobe s Downovim sindromom na Međunarodno plivačko natjecanje. Grad Zagreb izvještava o daljnjem provođenju programa sportske rekreacije „Sport za sve“ koji je u potpunosti besplatan za korisnike s cerebralnom paralizom, intelektualnim poteškoćama, osobama oboljelim od distrofije te slijepe i slabovidne osobe (oko 200 korisnika). Također, u 2014. godini sufinancirano je šest sportskih natjecanja za djecu s teškoćama u razvoju i osobe s invaliditetom te 12 projekata i programa s područja sporta. Dostupna je i publikacija o pristupačnosti „Grad Zagreb pristupačan osobama s invaliditetom“ koja sadrži snimke pristupačnosti 276 turističko-ugostiteljskih objekata (hoteli, turističke agencije, restorani). Grad je u suradnji s Turističkom zajednicom grada Zagreba i Hrvatskom turističkom zajednicom pružio potporu organizaciji aktivnosti vezanih za „Turizam bez barijera“ za osobe s oštećenjem sluha. I u Bjelovarsko-bilogorska županija su prilagođeni sportski tereni (nogometno i rukometno igralište te teniski tereni) za osobe s invaliditetom. Na području Koprivnice održano je 5. Županijsko natjecanje u ribolovu za osobe s invaliditetom, turnir kuglačke lige slijepih, VIII. Memorijalni turnir „Antun Đurkan“, a osobe s invaliditetom s područja Koprivničko-križevačke županije sudjelovale su na natjecanju u amaterskoj radiogoniometriji i na 9. Maratonu u invalidskim kolicima.

2.14. Udruge osoba s invaliditetom u civilnom društvu

Uvod:

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, kao i u dosadašnjim izvještajnim razdobljima, navode financiranje i sufinanciranje projekata udruga osoba s invaliditetom

Mjera 1. Sustavno podizati razinu svijesti javnosti o značaju udruga osoba s Invaliditetom

Mjera 2. Poticati aktivno djelovanje žena s invaliditetom

Mjera 3. Poticati zapošljavanje osoba s invaliditetom programima udruga

Mjera 4. Sustavno financirati udruge osoba s invaliditetom omogućujući njihovo djelovanje u cilju unapređenja kvalitete života osoba s invaliditetom

Sažetak rezultata provedbe mjera 1., 2., 3. i 4.:

Grad Slavonski Brod financirao je 10 projekata udruga osoba s invaliditetom, a iz proračuna Općine Oriovac svake se godine uplaćuju financijska sredstva Udruzi slijepih Brodsko-posavske županije. Dubrovačka razvojna agencija održala je edukativnu radionicu za apliciranje projekata za EU fondove, a u okviru javnih potreba u socijalnoj skrbi Grad Dubrovnik je sufinancirao projekte i programe 8 udruga osoba s invaliditetom u iznosu od 788.818,42 kn. Istarska županija detaljno izvještava o načinu financiranja brojnih projekata i programa, a prednost se dala onima čiji je cilj bio spriječiti rizik socijalne isključenosti osoba s invaliditetom i olakšati im aktivno sudjelovanje u životu zajednice. Za provedbu ovih projekata i programa u 2014. godini isplaćeno je 1.356.916,97 kn. Iz županijskog proračuna Krapinsko-zagorske županije u 2014. godini za udruge osoba s invaliditetom sveukupno je utrošeno 256.924,41 kn. Gradovi i općine na području Ličko-senjske županije kroz Program javnih potreba sufinanciraju rad udruga osoba s invaliditetom. Za navedeno je u 2014. godini od strane županije i jedinica lokalne samouprave sveukupno utrošeno 58.558,59 kn. Međimurska županija je financirala rad udruga osoba s invaliditetom u iznosu od 129.162,00 kn, dok su gradovi i općine financirali udruge u iznosu od 102.125,00 kn. Grad Donji Miholjac tijekom 2014. godine financirao je programe 9 udruga zdravstvene i socijalne zaštite u iznosu od 27.776,89 kn. Grad Đakovo je rad organizacija civilnog društva koje skrbe o osobama s invaliditetom sufinancirao u iznosu od 218.342,75 kn. Požeško-slavonska županija je u 2014. godini udrugama osoba s invaliditetom dodijelila 83.500,00 kn. Primorsko-goranska županija je u 2014. godini putem javnih potreba sufinancirala 26 projekata i programa udruga osoba s invaliditetom u iznosu od 598.460,75 kn. Sisačko-moslavačka županija je u 2014. godini izdvojila 414.000,00 kn za financiranje projekata/programa udruga osoba s invaliditetom. U odnosu na ukupna sredstva koja su izdvojena za udruge, udio sredstava dodijeljen udrugama osoba s invaliditetom iznosi 25,6 %. Splitsko-dalmatinska županija je za udruge osoba s invaliditetom u 2014. godini izdvojila 1.451.669,00 kn. Šibensko kninska županija je za udruge osoba s invaliditetom u 2014. godini izdvojila 188.000,00 kn, dok je grad Šibenik za ovu svrhu utrošio 140.000,00 kn. U Virovitičko-podravskoj županiji izvještava da su u 2014. godini gradovi, općine i županija za udruge osoba s invaliditetom izdvojile 462.940,00 kn. U Vukovarsko-srijemskoj županiji su u 2014. godini gradovi, općine i županije za udruge osoba s invaliditetom utrošile 402.249,34 kn. Zagrebačka županija izvještava da su gradovi, općine i županija za sufinanciranje programa i projekata udruga osoba s invaliditetom u 2014. godini utrošili 757.700,63 kn. Karlovačka županija izvještava da su gradovi, općine i županija za financiranje rada udruga osoba s invaliditetom tijekom 2014. godine izdvojili 582.500,00 kn. Zadarska županija sustavno podupire i prati provođenje projekata i programa udruga osoba s invaliditetom te je tijekom 2014. godine za njih izdvojila 149.909,16 kn, a gradovi i općine izdvojili su 71.000,00 kn. Grad Zagreb izvještava o provedbi projekata Centra za rehabilitaciju Silver (projekt „Model 4 P = podrška + posloprimci + poslodavci + posao“) te Centra inkluzivne potpore IDEM (projekt "Stručnom potporom do obrazovanja za sve") na kojima Grad sudjeluje kao partner. Tijekom 2014. godine Grad Zagreb izdao je 7 preporuka udrugama koje su se javljale na natječaje nadležnih ministarstava te je pristao na partnerstvo na 7 projekata prijavljenih na IPA natječaje. Za sufinanciranje programa/projekata od socijalnog značenja za unapređivanje kvalitete života osoba s invaliditetom za 2014. godinu ugovoreno je 107 programa/projekata, od čega su 3 bila usmjerena na aktivno uključivanje žena s invaliditetom radi smanjenja rizika od socijalnog isključivanja, a za navedene projekte/programe iz proračuna Grada Zagreba u 2014. godini ukupno je utrošeno 2.548.000,00 kn. Uz navedeno, Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom financirao je 51 aktivnost udruga osoba s invaliditetom ukupnim iznosom od 2.897.067,92 kn. Nadalje, Grad je financirao 7 programa/projekata iznosom od 139.000,00 kn iz područja unapređivanja zdravlja djece s teškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom. Također, Gradski ured za obrazovanje, kulturu i sport sufinancirao je na području sporta programe udruga osoba s invaliditetom iznosom od 1.985.100,00 kn. Tijekom 2014. godine održan je Festival jednakih mogućnosti (F = M) te je obilježen Međunarodni dan osoba

s invaliditetom. Općina Velika Pisanica sufinancirala je rad dvoje asistenata u nastavi što će se nastaviti i u 2015. godini, a u Centru za kulturu Čazma stalno je zaposlena jedna osoba s invaliditetom. I u Koprivničko-križevačkoj županiji gradovi i općine sustavno financiraju udruge osoba s invaliditetom koje djeluju na njihovom području za što je u 2014. godini izdvojeno 166.000,00 kn.

2.15. Međunarodna suradnja

Uvod:

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave uglavnom izvještavaju o organizaciji ili sudjelovanjima svojih predstavnika na raznim međunarodnim skupovima vezanim za osobe s invaliditetom te o sufinanciranju međunarodnih projekata usmjerenih osobama s invaliditetom.

Mjera 5. Poticati i podržavati međunarodnu suradnju udruga osoba s invaliditetom

Sažetak rezultata provedbe mjere:

Grad Zagreb je organizirao i financirao iznosom od 302.450,00 kn brojne skupove, kongrese, tribine i konferencije na temu osoba s invaliditetom. Udruga osoba s invaliditetom „Bolje sutra“ iz Koprivnice sudjelovala je na četiri međunarodna skupa tijekom 2014. godine. Europska komisija odobrila je Gradu Rijeci sufinanciranje projekta „IN³CA“ u iznosu od 50%, a ukupna vrijednost projekta je 307.140,00 eura. U Splitsko-dalmatinskoj županiji je tijekom 2014. godine nastavljena provedba projekta „SLID“ čija je ukupna vrijednost 2.476.087,00 eura, a primarna ciljna skupina su osobe s invaliditetom.

ZAKLJUČAK

Iz izvješća, koje predstavlja sažeti pregled provedenih mjera Nacionalne strategije izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom od 2007. do 2015. godine u 2014. godini, a sukladno zaprimljenim izvješćima na nacionalnoj i lokalnoj i regionalnoj razini, vidljivi su pomaci u određenim područjima Nacionalne strategije, osobito u području aktivnosti usmjerenih reformi zakonodavstva socijalne skrbi, većoj dostupnosti inkluzivnog odgoja i obrazovanja djece s teškoćama u razvoju, poboljšanju infrastrukturne potpore učenicima s teškoćama u razvoju, razvoju izvaninstitucionalnih oblika skrbi, uklanjanju arhitektonskih barijera, unaprjeđenju klasifikacija invaliditeta, kao i u mnogim drugim područjima koja pridonose većoj integraciji i zaštiti osoba s invaliditetom, poput uvođenja kvotne obveze za poslodavce za zapošljavanje osoba s invaliditetom, uspostava jedinstvenog tijela vještačenja, uvođenje očevidnika osoba s invaliditetom, dostupniji sustav primarne pravne pomoći za osobe s invaliditetom i drugo. Međutim, zbog ograničenih proračunskih sredstava jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, u nekim područjima nisu provedene određene aktivnosti. Ipak, može se utvrditi da je u svim područjima djelovanja nastavljeno provođenje redovnih aktivnosti koje pridonose poboljšanju kvalitete života osoba s invaliditetom. U odnosu na prethodno izvještajno razdoblje, broj usvojenih lokalnih strategija izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom ostao je isti (15 lokalnih i 4 županijske). Također, pojedine jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave izvještavaju da je u tijeku donošenje lokalnih strategija, dok većina izvještava kako su lokalnim i županijskim strateškim/razvojnim dokumentima obuhvaćene aktivnosti i za osobe s invaliditetom, zbog čega nije potrebno donositi strategije koje bi se odnosile isključivo na populaciju osoba s invaliditetom.

U svrhu provedbe mjera Nacionalne strategije, tijekom 2014. godine je utrošeno **340.075.194,19 kn i sredstva redovne djelatnosti tijela državne uprave**. Dodatno su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, prema dostupnim podacima, utrošile **250.989.825,32 kn i sredstva redovne djelatnosti**. Odnosno, **sveukupno** iskazana utrošena sredstva na nacionalnoj i lokalnoj i područnoj (regionalnoj) razini u 2014. godini iznose **591.065.019,51 kn**, što predstavlja povećanje za 152.600.551,91 kn u odnosu na ukupno utrošena sredstva iskazana u 2013. godini, kada je sveukupno utrošeno 438.464.467,60 kn, odnosno 192.264.715,98 kn na nacionalnoj razini i 246.199.751,62 kn na lokalnoj i područnoj (regionalnoj) razini.

Tijekom 2015. godine pristupit će se izradi nove nacionalne strategije za osobe s invaliditetom, koja će se temeljiti na postignutim rezultatima važeće strategije te izrađenoj Analizi implementacije Konvencije o pravima osoba s invaliditetom UN-a u Hrvatskoj i Analizi jazova provedbe UN Konvencije o pravima osoba s invaliditetom-primarna analiza podataka kao podloga za interpretaciju i završni izvještaj. Modificirati će se postojeće i razviti nove mjere u cilju još veće implementacije članaka Konvencije o pravima osoba s invaliditetom u nacionalno zakonodavstvo i strateške dokumente.

PRILOZI

2.2. ŽIVOT U ZAJEDNICI

Prilog 1 - Prikaz utrošenih sredstava po pojedinim uslugama

Ukupno utrošena sredstva za djecu s teškoćama u razvoju, mlađe punoljetne osobe i odrasle osobe s invaliditetom (tjelesnim, intelektualnim ili osjetilnim oštećenjem, osoba s mentalnim oštećenjem, osoba s intelektualnim i mentalnim oštećenjem te osoba s poremećajem autističnog spektra)				
Redni broj	socijalne usluge	skupina korisnika	Prosječan broj korisnika usluge u 2014.g.	utrošena sredstva u 2014. godini
1	2	3	4	5
1	usluge psihosocijalne podrške u obitelji/kod pružatelja usluge, rane intervencije, integracije	djeca s teškoćama u razvoju, mlađe punoljetne osobe i odrasle osobe s invaliditetom	287	2.683.214,05
2	poludnevnog i/ili cjelodnevnog boravka	djeca s teškoćama u razvoju, mlađe punoljetne osobe i odrasle osoba s invaliditetom - tjelesnim, intelektualnim ili osjetilnim oštećenjem	629	17.051.307,77
3	usluga organiziranog stanovanja	za djecu s teškoćama u razvoju i odrasle osobe s invaliditetom – intelektualnim oštećenjem	364	22.778.755,20
		odrasle osobe s invaliditetom – mentalnim oštećenjem	46	2.017.200,00
ukupno			1326	44.530.477,02

Izvor: Ministarstvo socijalne politike i mladih

2.3. ODGOJ I OBRAZOVANJE

Prilog 2 - Ustanove, djeca i učenici u sustavu odgoja i obrazovanja u pedagoškoj/školskoj 2013./2014. godini

Br.	Razina obrazovanja	Broj ustanova	Broj djece
1.	Predškolski	742	141.608
2.	Osnovnoškolski	875	338.191
3.	Srednjoškolski	434	179.546
UKUPNO		2.051	659.345

Izvor: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta

Prilog 3 - Ustanove, djeca i učenici u sustavu odgoja i obrazovanja u pedagoškoj/školskoj 2014./2015. godini

Br.	Razina obrazovanja	Broj ustanova	Broj djece
1.	Predškolski	795	159.591
2.	Osnovnoškolski	891	325.185
3.	Srednjoškolski	416	177.874
UKUPNO		2.102	662.650

Izvor: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta

Prilog 4 - Učenici s teškoćama u razvoju u školskoj godini 2014./2015.

Br.	Županije	Čl. 4		Čl. 7.		Čl. 10.		Čl. 12.		UKUPNO		
		Br. UČ	%	Br. uč	%	Br. uč	%	Br. uč	%	Br. uč	%	
I.	Zagrebačka	26016	1461	5,62	62	0,24			108	0,42	1631	6,27
II.	Krapinsko-zagorska	9844	534	5,42	10	0,10			55	0,56	599	6,08
III.	Sisačko-moslavačka	12395	507	4,09	18	0,15			101	0,81	626	5,05
IV.	Karlovačka	8842	352	3,98	9	0,10	9	0,10	74	0,84	444	5,02
V.	Varaždinska	14047	736	5,24	6	0,04	4	0,03	104	0,74	850	6,05
VI.	Koprivničko-križevačka	9230	629	6,81	0	0,00		0,00	204	2,21	833	9,02
VII.	Bjelovarsko-bilogorska	9135	572	6,26	0	0,00		0,00	51	0,56	623	6,82
VIII.	Primorsko-goranska	18999	1020	5,37	5	0,03	19	0,10	132	0,69	1176	6,19
IX.	Ličko-senjska	3458	162	4,68	1	0,03		0,00	10	0,29	173	5,00
X.	Virovitičko-podravska	6617	282	4,26	1	0,02		0,00	82	1,24	365	5,52
XI.	Požeško-slavonska	6319	258	4,08	0	0,00		0,00	40	0,63	298	4,72
XII.	Brodsko-posavska	13205	370	2,80	11	0,08		0,00	127	0,96	508	3,85
XIII.	Zadarska	13605	479	3,52	17	0,12		0,00	76	0,56	572	4,20
XIV.	Osječko-baranjska	23065	1077	4,67	32	0,14	1	0,00	206	0,89	1316	5,71
XV.	Šibensko-kninska	7538	236	3,13	16	0,21		0,00	58	0,77	310	4,11
XVI.	Vukovarsko-srijemska	15042	494	3,28	13	0,09		0,00	89	0,59	596	3,96
XVII.	Splitsko-dalmatinska	37155	1104	2,97	57	0,15	6	0,02	81	0,22	1248	3,36
XVIII.	Istarska	14546	476	3,27	16	0,11		0,00	58	0,40	550	3,78
XIX.	Dubrovačko-neretvanska	9358	207	2,21	14	0,15		0,00	45	0,48	266	2,84
XX.	Međimurska	9786	698	7,13	9	0,09		0,00	118	1,21	825	8,43
XXI.	Grad Zagreb	57022	2634	4,62	56	0,10	71	0,12	765	1,34	3526	6,18
RH		325185	14283	4,39	531	0,16	110	0,03	2584	0,79	17508	5,38

Izvor: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta

2.6. STANOVANJE, MOBILNOST I PRISTUPAČNOST

Prilog 5. - Pregled prikupljenih podataka po županijama

ŽUPANIJA/GRAD ZAGREB Upravni odjel za graditeljstvo i prostorno uređenje	BROJ ISPOSTAVA I GRADOVA		IZDAVANJE AKATA ZA GRADENJE		IZDAVANJE UPORABNIH DOZVOLA		POSTOTAK INTERVENCIJA
	ISPOSTAVA/ ODSJEK	GRADOVI	BROJ INTERVEN- CIJA U POSTUPKU	UKUPAN BROJ IZDANIH AKATA	BROJ INTERVEN- CIJA U POSTUPKU	UKUPAN BROJ IZDANIH UPORABNIH DOZVOLA	
BJELOVARSKO BILOGORSKA	4	1	0	272	0	35	0%
BRODSKO POSAVSKA	1	1	0	15	0	8	0%
DUBROVAČKO NERETVANSKA	4	1	3	336	3	286	0,96%
ISTARSKA	7	8	0	522	0	317	0%
KARLOVAČKA	4	1	0	210	0	30	0%
KOPRIVNIČKO KRIŽEVAČKA	2	1	0	248	0	75	0%
KRAPINSKO ZAGORSKA	5	1	0	205	0	60	0%
LIČKO SENJSKA	4	1	0	165	0	206	0%
MEDIMURSKA	1	1	0	198	0	81	0%
OSJEČKO BARANJSKA	5	1	2	21	2	15	11,11%
POŽEŠKO SLAVONSKA	1	1	0	134	0	238	0%
PRIMORSKO GORANSKA	6	1	2	153	3	107	1,92%
SISAČKO MOSLAVAČKA	2	3	1	21	0	17	2,63%
SPLITSKO DALMATINSKA	10	4	0	904	0	184	0%
ŠIBENSKO KNINSKA	3	1	0	236	0	17	0%
VARAŽDINSKA	3	1	0	479	0	158	0%
VIROVITIČKO PODRAVSKA	2	1	0	84	0	20	0%
VUKOVARSKO SRIJEMSKA	3	2	0	255	0	241	0%

ZADARSKA	5	1	0	850	0	68	0%
ZAGREBAČKA	8	2	0	209	0	39	0%
GRAD ZAGREB	10		0	473	0	473	0%
UKUPNO U RH:	90	34	8 (0,13%)	5.990	8 (0,30%)	2.675	0,18%

Izvor: Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja

Prilog 6 - Usporedba podataka s prethodnim godinama

GODINA	BROJ INTERVENCIJA U POSTUPKU IZDAVANJA AKATA O GRADNJI	UKUPEN BROJ IZDANIH AKATA
2007.	138	
2008.	128	
2009.	46	
2010.	5	
2011.	14	
2012.	37	8.204
2013.	10	5.558
2014.	16	8.665

Izvor: Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja

Napomena: za 2007. i 2008. godinu izvješća su dostavljena iz 8 županija i Grad Zagreb, za 2009. godine iz 9 županija i Grad Zagreb, za 2010. i 2011. godinu iz svih 20 županija i Grada Zagreba, za 2012. godinu iz 12 županija i Grada Zagreba, a za 2013. godinu izvješća su dostavljena iz 18 županija i Grada Zagreba, za 2014. godinu izvješća su dostavile sve županije i Grad Zagreb.

Prilog 7 - Komparacija s prethodnim godinama

GODINA	UTROŠENA SREDSTVA za izradu prilagodbi stambenog prostora osoba s invaliditetom, stradalnika Domovinskog rata
2007.	1.703.104,87 kn
2008.	53.873,35 kn
2009.	364.514,96 kn
2010.	924.782,10 kn
2011.	562.721,89 kn

2012.	173.774,40 kn
2013.	141.734,00 kn
2014.	0,00 kn

Izvor: Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja

Prilog 8

GODINA	BROJ INTERVENCIJA U POSTUPKU
	izdavanje građevinskih i uporabnih dozvola
2007.	-
2008.	9
2009.	6
2010.	1
2011.	0
2012.	1
2013.	1
2014.	1

Izvor: Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja

Prilog 9

GODINA	BROJ PREGLEDA PRISTUPAČNOSTI	BROJ ZABILJEŽENIH NEPRAVILNOSTI
	na građevinama poslovne i javne namjene	na građevinama poslovne i javne namjene
2007.	8	
2008.	30	
2009.	40	
2010.	134	57 (43%)
2011.	122	17 (14%)
2012.	224	33 (15%)
2013.	177	18 (10%)
2014.	305	13 (4 %)

Izvor: Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja

Prilog 10 - Sufinancirani projekti rješavanja pristupačnosti objektima osoba s invaliditetom temeljem javnog poziva u 2014. godini

	Podnositelj zahtjeva	Objekt	Prilagodba	ODOBRENI IZNOS
1.	Grad Krk	plaža Dražica	montaža el. dizala za pristup moru (aqualifter)	116.500,00 kn
2.	Grad Sveta Nedelja	zgrada gradske uprave	ugradnja hidrauličnog panoramskog dizala	130.000,00 kn
3.	Grad Rijeka	plaža Kostanj	nabava i postava dizalice (aqualifta) za osobe s invaliditetom	50.000,00 kn
4.	Bjelovarsko-bilogorska županija	OŠ Nova Rača	prilagodba sanitarnog prostora	30.000,00 kn
		Ekonomska i turistička škola Daruvar	prilagodba sanitarnog prostora	30.000,00 kn
5.	Grad Labin	upravna zgrada	prilagodba univerzalnog sanitarnog čvora	20.000,00 kn
6.	Grad Lepoglava	OŠ Izidora Poljaka	ugradnja vertikalne platforme	102.061,01 kn
7.	Grad Duga Resa	zgrada gradske uprave	ugradnja dizala	150.000,00 kn
8.	Općina Velika Pisanica	OŠ Velika Pisanica	izgradnja pristupne rampe na ulazu	19.123,99 kn
		zgrada općine	izgradnja pristupne rampe na ulazu	30.000,00 kn
9.	Grad Slunj	zgrada gradske uprave	ugradnja koso podizne sklopive platforme	100.000,00 kn
10.	Grad Osijek	14 OŠ u Osijeku	izgradnja rampi uz glavne ulaze	180.000,00 kn
11.	Grad Belišće	zgrada policijske postaje i gradske uprave	dizalo, vanjska prilazna rampa na 2 ulaza, prilagodba 2 ulaznih vrata, izgradnja 2 unutarnje prilazne rampe i stepenice pristupačnosti hodnika na katu	120.000,00 kn
12.	Grad Požega	poslovni prostor namijenjen radu udruga osoba s invaliditetom Grada i PSŽ	prilagodba sanitarnog čvora	30.000,00 kn
13.	Grad Vodice	gradska plaža	nabava i ugradnja aqualiftera	100.000,00 kn
14.	Grad Pula	OŠ Stoja	ugradnja dizala-vertikalno podizna platforma	100.000,00 kn
15.	Grad Pazin	Društveni centar "Veli Jože"	izgradnja pristupne rampe	50.000,00 kn

16.	Općina Kali	zgrada Općinskog doma	izgradnja rampe	60.000,00 kn
17.	Grad Korčula	natkriveni bazen Gojko Arneri	prijenosno bazensko dizalo	55.000,00 kn
18.	Općina Jelsa	kupalište Soline	izgradnja rampe za ulaz u vodu na plaži	27.315,00 kn
			Ukupno	1.500.000,00 kn

Izvor: Ministarstvo branitelja

2.7. PROFESIONALNA REHABILITACIJA, ZAPOSŁJAVANJE I RAD

Prilog 11 - Sredstva isplaćena poslodavcima, po poticajima u 2014. godini

-doprinosi za zdravstveno osiguranje i zapošljavanje	10.116.809,44
-sufinanciranje osobnog asistenta i radnog terapeuta	7.987.007,57
-sufinanciranje smanjene radne učinkovitosti	7.533.699,41
-sufinanciranje kamata	5.943,91
-obrazovanje	28.782,13
-prilagodba radnog mjesta i uvjeta rada	476.001,59
-održavanje zaposlenosti u zaštitnim radionicama	0,00
Ukupno	26.148.244,05

Izvor: Zavod za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom

Prilog 12 - Broj zaprimljenih/obrađenih zahtjeva za navedene poticaje u 2014. godini

Poticaj	Broj zaprimljenih / obrađenih zahtjeva
Povrat doprinosa	1493 / 1381
Smanjeni radni učinak	670 / 618
Osobni asistent	747 / 669
Obrazovanje	5 / 2
Prilagodba radnog mjesta	7 / 5
Prilagodba uvjeta rada	8 / 5
Sufinanciranje kamata	6 / 6
Radni terapeut	57 / 49
UKUPNO	2993 / 2735

Izvor: Zavod za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom

Napomena: Isplata navedenih poticaja odnosi se i na održavanje postojeće zaposlenosti i na novo zapošljavanje. U 2014. godini Zavod je sveukupno poslodavcima isplatio 26.148.244,05 kn poticaja što iznosi

100 % od planiranih sredstava za tu namjenu. Poticaje je u 2014. godini koristilo 446 poslodavaca za 1345 zaposlenih osoba s invaliditetom.

Broj novozaposlenih osoba s invaliditetom za koje su poslodavci koristili poticaje u 2014. god je 60, s tim da Zavod nema podataka o zapošljavanjima osoba s invaliditetom u slučajevima kada poslodavci nisu koristili poticaje Zavoda.

Prilog 13

<i>Broj poslodavaca korisnika i broj OSI za koje je tražen poticaj po godinama</i>				
<i>Godina</i>	<i>Broj poslodavaca</i>	<i>Broj osoba s invaliditetom</i>	<i>Ž</i>	<i>M</i>
<i>2012.</i>	<i>378</i>	<i>1297</i>	<i>649</i>	<i>648</i>
<i>2013.</i>	<i>408</i>	<i>1349</i>	<i>667</i>	<i>682</i>
<i>2014.</i>	<i>446</i>	<i>1345</i>	<i>681</i>	<i>664</i>

Izvor: Zavod za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom

Prilog 14 - Podjela po županijama za 2014. godinu

RB	ŽUPANIJA	Broj poslodavaca	Zaposlene OSI	Broj OSI M	Broj OSI Ž	Broj OSI <25	Broj OSI 25 - 54	Broj OSI >55
1	BJELOVARSKO-BILOGORSKA	29	77	33	44	5	54	18
2	BRODSKO-POSAVSKA	8	19	11	8	0	16	3
3	DUBROVAČKO-NERETVANSKA	10	40	20	20	4	30	6
4	GRAD ZAGREB	145	530	234	296	23	385	122
5	ISTARSKA	30	95	52	43	2	73	20
6	KARLOVAČKA	13	52	32	20	0	36	16
7	KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKA	20	56	32	24	1	52	3
8	KRAPINSKO-ZAGORSKA	6	17	6	11	0	17	0
9	LIČKO-SENJSKA	2	3	3	0	0	1	2
10	MEĐIMURSKA	16	52	12	40	2	45	5
11	OSJEČKO-BARANJSKA	28	51	31	20	1	45	5

12	POŽEŠKO-SLAVONSKA	5	20	11	9	2	18	0
13	PRIMORSKO-GORANSKA	30	43	32	11	0	36	7
14	SISAČKO-MOSLAVAČKA	27	42	20	22	4	32	6
15	SPLITSKO-DALMATINSKA	26	164	83	81	7	116	41
16	ŠIBENSKO-KNINSKA	3	5	4	1	0	5	0
17	VARAŽDINSKA	9	30	17	13	1	28	1
18	VIROVITIČKO-PODRAVSKA	6	7	5	2	1	5	1
19	VUKOVARSKO-SRIJEMSKA	5	6	3	3	0	5	1
20	ZADARSKA	6	6	5	1	0	6	0
21	ZAGREBAČKA	22	30	18	12	5	25	0
		446	1345	664	681	58	1030	257

Izvor: Zavod za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom

2.11. SUDJELOVANJE U POLITIČKOM I JAVNOM ŽIVOTU

Prilog 15 - Provedena istraživanja (izvor: Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske)

1. Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva, u sklopu programa uspostave suradnje u provođenju istraživanja vezanih uz pozicioniranje i razvoj civilnog društva u Republici Hrvatskoj tijekom 2012. godine, financirala je istraživanje "Putokazi prema slobodnim i odgovornim medijima" (http://www.kucaljudskihprava.hr/system/book/pdf/3/putokazi_7_12_.pdf) koje su proveli Kuća ljudskih prava i Fakultet političkih znanosti u Zagrebu. Istraživanjem je propitivana, uz cijeli niz istraživačkih pitanja (ima li javni medijski servis koji ima jasno definirane zakonske obveze glede promocije koncepta ljudskih prava i osiguravanja vidljivosti svih građana, ispunjava li svoju zadaću ili se priklanja utrci za gledanošću s profitnim medijima; ocijeniti kvalitetu i ulogu neprofitnih medija) i vidljivost organizacija civilnoga društva i institucija države posvećenih zaštiti ljudskih prava različitih marginaliziranih i/ ili diskriminiranih skupina.

2. Također, TACSO ured u Hrvatskoj financirao je istraživanje javnog mnijenja: Vidljivost i javna percepcija udruga u Hrvatskoj 2012. (http://zaklada.civilnodrustvo.hr/upload/File/hr/izdavastvo/digitalna_zbirka/hr_ivo_pilar.pdf) koje je proveo Institut društvenih znanosti Ivo Pilar. Osnovni cilj istraživanja bio je utvrditi eventualne promjene u vidljivosti i javnoj percepciji udruga tijekom posljednjeg desetljeća, a na temelju usporedbe podataka o vidljivosti udruga i stavova javnosti prikupljenih 2012. godine s podacima prikupljenim prijašnjim istraživanjima (telefonskim anketama) iz 2006. i 2007. godine te terenskom anketom iz 2005. godine.

3. Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva financirala je 2012. godine i istraživanje pod nazivom Kvalitetom do uspjeha - Analiza kapaciteta udruga osoba s invaliditetom i udruga koje djeluju u korist osoba s invaliditetom za korištenje EU fondova u sklopu Poziva za iskaz interesa - Istraživanja, a koju je proveo DIM - Udruga za građansko obrazovanje i društveni razvoj (<http://www.dimonline.hr/wp-content/uploads/Kvalitetom-do-uspjeha-studija1.pdf>).

2.14. UDRUGE OSOBA S INVALIDITETOM U CIVILNOM DRUŠTVU

Prilog 16 - (izvor: Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske)

Prema podacima iz provedene analize podataka o bespovratnim sredstvima, projektima i programima organizacija civilnoga društva, dodijeljenima od strane 29 tijela državne uprave, ureda Vlade Republike Hrvatske i drugih javnih

institucija, davatelja bespovratnih sredstava organizacijama civilnog društva, u 2013. godini ukupno je dodijeljeno 560.245.690,14 kn za programe i projekte organizacija civilnog društva iz državnog proračuna, od čega je 559.568.853,47 kn financijskih sredstava, dok je 676.863,67 kn protuvrijednosti dodijeljenih nefinancijskih sredstava. Iz dijela prihoda od igara na sreću dodijeljeno je 304.013.119,12 kn, odnosno 54,3% ukupnih sredstava, dok je iz sredstava državnog proračuna dodijeljeno 253.958.850,60 kn, odnosno 45,3% ukupnih sredstava. Sveukupno dodijeljeni iznos bespovratnih financijskih sredstava iz državnog proračuna bilježi rast od 8,4% u odnosu na 2012. godinu (jedan od razloga zbog kojeg je došlo do rasta o kojem su tijela izvještavala je taj što su u Izvješće za 2013. uvrštena tijela koja nisu bila obrađivana u prethodnim godinama: Hrvatski zavod za zapošljavanje, Hrvatski audiovizualni centar, Državna uprava za zaštitu i spašavanje, Agencija za elektroničke medije te Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture). U kategoriji osnovnih aktivnosti ili usluga koje se provode projektom/programom, aktivnosti usmjerene podizanju razine kvalitete života osoba s invaliditetom na drugom su mjestu po zastupljenosti, u iznosu od 75.153.895,37 kn (14%). Prema tipu aktivnosti, s obzirom na dodijeljeni iznos, aktivnosti usmjerene podizanju razine kvalitete života osoba s invaliditetom kao dodatna aktivnost zastupljene su u iznosu od 76.844.872,61 kn i čine gotovo 15% u ukupno dodijeljenom iznosu. Izvješće o financiranju projekata i programa organizacija civilnog društva iz javnih izvora u 2013. godini dostupno je na Internet stranicama Ureda za druge Vlade Republike Hrvatske (<http://www.uzuvrh.hr/vijest.aspx?pageID=1&newsID=2945>).

Prilog 17 - Prikaz utrošenih sredstava za provedbu mjera Nacionalne strategije u 2014. godini¹

17.1. - Prikaz utrošenih sredstava u 2014. godini na nacionalnoj razini

Područje	Utrošena sredstva u 2014. godini
1. Obitelj	63.676.060,00
2. Život u zajednici	46.302.871,54
3. Odgoj i obrazovanje	65.931.256,76
4. Zdravstvena zaštita	24.545.583,93
5. Socijalna skrb i mirovinsko osiguranje	/
6. Stanovanje, mobilnost i pristupačnost	29.451.408,00
7. Profesionalna rehabilitacija i zapošljavanje	39.819.031,74

¹ Navedena utrošena financijska sredstva za provedbu mjera u 2014. godini na nacionalnoj i lokalnoj razini iskazana u tablicama nisu u potpunosti u skladu s navedenim utrošenim iznosima za provedbu mjera iskazanim u tekstualnom dijelu Izvješća. Ističemo da u navedene iznose nisu uključena financijska davanja iz redovne djelatnosti. Prikazana sredstva jedinica područne (regionalne) samouprave uključuju i sredstva jedinica lokalne samouprave.

8. Pravna zaštita i zaštita od nasilja i zlostavljanja	7.704.691,43
9. Informiranje, komunikacija i podizanje razine svijesti	/
10. Sudjelovanje u kulturnom životu	5.387.535,99
11. Sudjelovanje u političkom i javnom životu	60.000,00
12. Istraživanje i razvoj	881.458,00
13. Rekreacija, razonoda i šport	11.769.934,00
14. Udruge osoba s invaliditetom u civilnom društvu:	46.745.362,80
15. Međunarodna suradnja	/
UKUPNO	340.075.194,19

17.2. - Prikaz utrošenih sredstava u 2014. godini po jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave

JP(R)S	Utrošena sredstva u 2014. godini
Bjelovarsko-bilogorska županija	2.611.296,87
Brodsko-posavska županija	2.323.470,33
Dubrovačko-neretvanska županija	4.096.388,66
Istarska županija	12.894.720,49
Karlovačka županija	2.122.777,49
Koprivničko-križevačka županija	6.409.796,00
Krapinsko-zagorska županija	3.173.164,79
Ličko-senjska županija	1.730.922,21
Međimurska županija	1.702.989,21
Osječko-baranjska županija	23.679.093,14
Požeško-slavonska županija	150.318,00
Primorsko-goranska županija	22.369.631,06
Sisačko-moslavačka županija	2.876.436,49
Splitsko-dalmatinska županija	26.560.679,67
Šibensko-kninska županija	1.661.704,13
Varaždinska županija	10.857.484,49

Virovitičko-podravska županija	2.118.437,03
Vukovarsko-srijemska županija	1.338.226,25
Zadarska županija	848.547,30
Zagrebačka županija	3.299.255,69
Grad Zagreb	121.334.476,86
UKUPNO	250.989.825,32